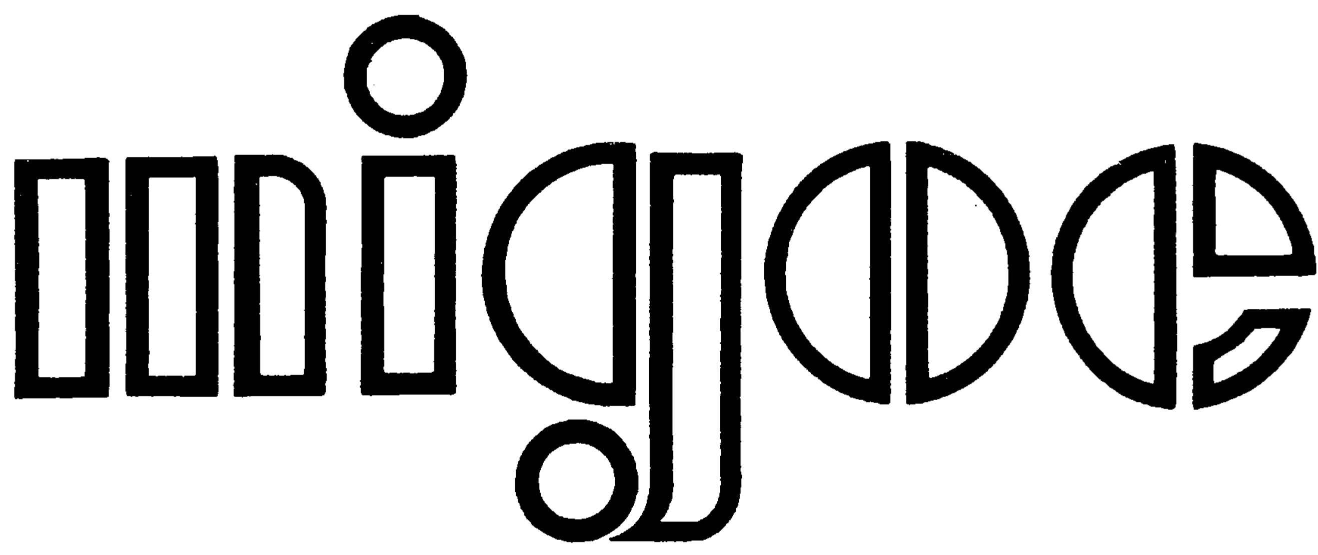

Vandaag

ERIC VAN DER HOEVEN (RC)
.....nieuw gebouw.....

100STE JAARGANG -- No.: 30 ZATERDAG 5 FEBRUARI 1983

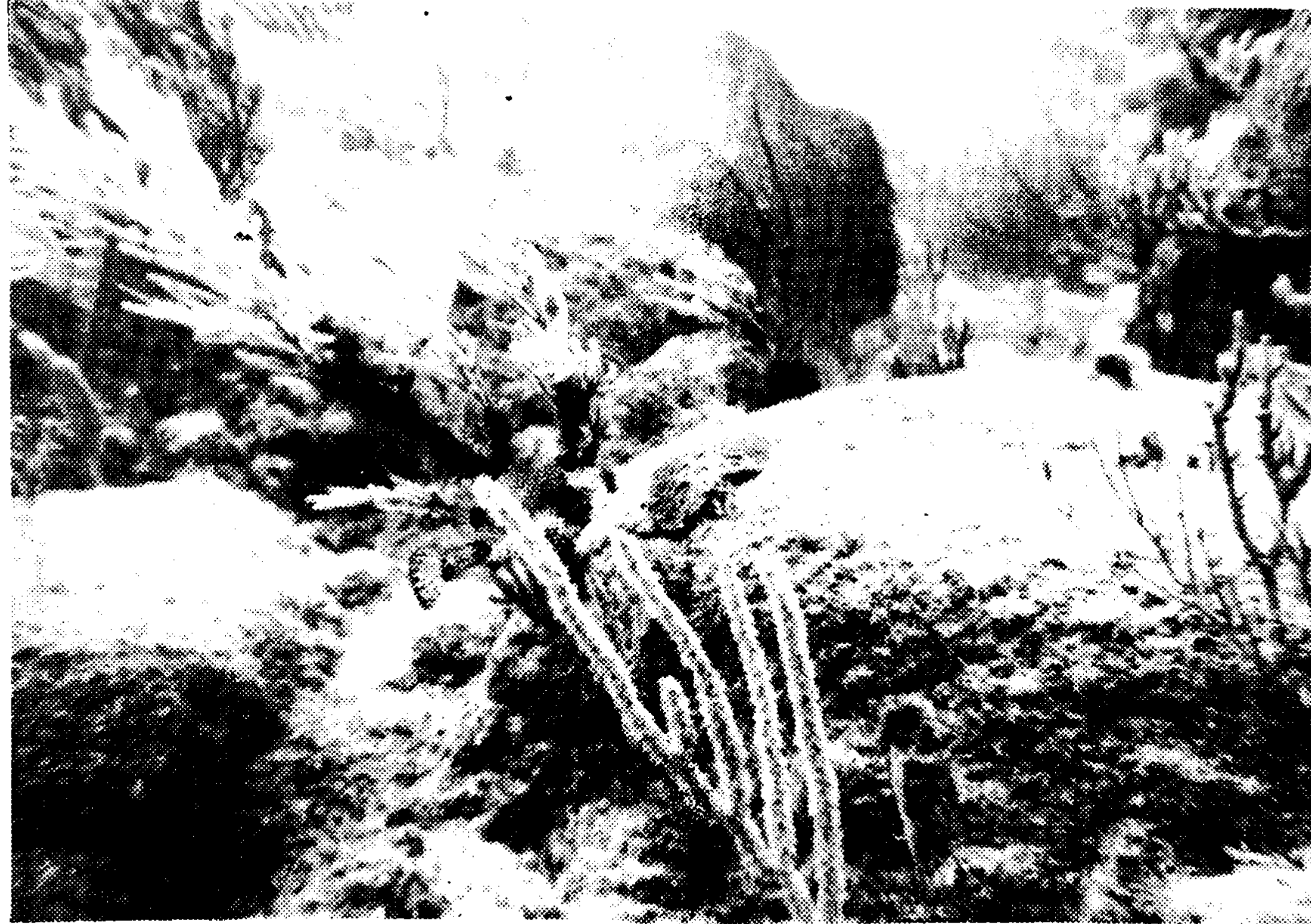
Oppositie Zuid-Afrika tegen oorlogsdreiging

Aftreden minister Defensie gevraagd

KAAPSTAD — Alle hervormingsplannen van de Zuidafrikaanse regering zijn nutteloos als deze regering bezig is zuidelijk Afrika in een oorlog te storten, zo verklaarde de Zuidafrikaanse oppositieleider Frederik van Zyl Slabbert gisteren in het parlement in Kaapstad. Hij vroeg om het aftreden van minister van Defensie Magnus Malan, die donderdag zei dat Zuid-Afrika zich gedwongen zou kunnen zien om zwarte verzetsbewegingen in Angola en Mozambique te steunen.

Een minister die dergelijke onverantwoordelijke verklaringen aflegt, is naar zijn mening niet te handhaven. Malans waarschuwingen aan de buurlanden zijn in strijd met Zuid-Afrika's traditionele politiek van niet-inmenging in de zaken van andere landen en spelen Moskou in de kaart, aldus Slabbert. De traditionele motie van wantrouwen die de oppositie indient bij het begin van het parlementaire jaar werd verworpen, ditmaal met 26 stemmen voor en 122 tegen.

Premier P.W.Botha onderbrak Slabberts rede herhaaldelijk met de uitroep "Moskou zal u voor deze rede wel bedanken". Slabbert repliceerde dat beschuldigingen over de destabiliserende acties van Pretoria in zuidelijk Afrika niet alleen afkomstig zijn van Moskou, maar ook van de Verenigde Staten. De regering zegt dat ze probeert de Cubanen uit Angola te krijgen, maar als ze zo doorgaat, krijgt ze de Cubanen wel in Maputo (de hoofdstad van Mozambique), aldus Slabbert.

THE BOTTOM — Saba Deep's, Edward Arnold en Lou Bourque, treden op het ogenblik op als gastheer voor drie Amerikanen, namelijk Mike Myers en Leroy en Barbara French. Het drietal verblijft op Saba om een artikel over Saba Deep en de duikmogelijkheden rondom Saba te schrijven. Dit artikel zal geplaatst worden in National Geographic, een zeer bekend Amerikaans maandblad. Daarnaast zijn ze in onderhandeling met andere uitgevers over plaatsing. Waarschijnlijk komt het ook te staan in het tijdschrift van Eastern Airlines. Voor het artikel hebben de drie Amerikanen al verschillende bezoeken aan Saba gebracht. Op het ogenblik zijn ze bezig met een fotografisch onderzoek. Het drietal verblijft in Hotel Captain's Quarters en volgens Mike Myers is het duiken rondom Saba "adembenemend mooi".

Kohl en Thatcher eens over kernraketten

LONDEN — Tussen Londen en Bonn heerst "volledige eensgezindheid" over ontwapeningsvraagstukken. Eind 1983 moet een begin worden gemaakt met de plaatsing van de nucleaire raketten voor de middellange afstand, als dan nog geen overeenstemming is bereikt in het Amerikaanse-Russische overleg in Geneve.

Na afloop van een gesprek van enkele uren met de Westduitse bondskanselier Helmut Kohl zei de Britse premier Margaret Thatcher dat beide landen de "nul-optie" veruit de beste oplossing vinden. Maar er moet in de Amerikaanse-Russische onderhandelingen geen "alles of niets" worden gespeeld. Op lange termijnen moet echter gewerkt worden aan een evenwichtige vermindering, uitlopend op een nul-optie, zo meenden Thatcher en Kohl.

De twee regeringsleiders waren voorts van mening dat binnen de Europese Gemeenschap krachtiger moet worden gewerkt aan een oplossing van de stijgende werkloosheid. Kohl toonde zich optimistisch over de vooruitzichten in de bondsrepubliek, en meende dat er al een "fundamentele verandering van het psychologisch klimaat" valt waar te nemen.

Basken betogen tegen ETA

ALICANTE — De begrafenis van een lid van de guardia civil, dat woensdag bij een aanslag om het leven kwam, is gisteren uitgelopen op een massale demonstratie tegen de Baskische afscheidingsbeweging ETA. Naar schatting 15.000 tot 20.000 mensen woonden de uitvaartplechtigheid in Elda (provincie Alicante) bij.

De avond tevoren waren op de muren van de kazerne van de guardia civil en op de muur van de begraafplaats leuzen geschilderd als "dood aan de ETA" en "ETA moordenaars". Tijdens zijn preek vroeg de bisschop van Orihuele-Alicante, mgr. Pablo Barrachina, de autoriteiten in Madrid het terrorisme met geeingende maatregelen te beantwoorden. Woensdagavond kwam Miguel Mateo Pastor om het leven en werden twee van zijn collega's gewond toen hun auto door onbekenden onder vuur werd genomen. De separatistische Baskische beweging ETA (Baskisch vaderland en vrijheid) heeft gisteren laten weten verantwoordelijk te zijn voor de moordaanslag.

Lekkende chloortank bijtijds gedicht

BRUSSEL — Een lekkende chloortank op het terrein van het bedrijf Monsanto in het Antwerpse havengebied heeft gistermiddag geleid tot het nemen van veiligheidsmaatregelen. Het verkeer in de omgeving werd stilgelegd en bedrijven in de buurt moesten zich voor een ontruiming gereed maken. De evacuaties behoefden echter niet plaats te vinden. Door een gunstige wind dreef het zeer giftige chloorgas een kant uit waar het geen kwaad kon. De hulpdiensten van Monsanto zelf zijn er na enige tijd in geslaagd het lek in de chloortank te dichten.

Oorlogsmisdadiger struikelt over immigratiewetten

JODENVERDELGER EINDELIJK GEGREPEN

Bolivia levert Klaus Barbie uit aan Parijs

LA PAZ - De Boliviaanse autoriteiten hebben besloten oorlogsmisdadiger Klaus Barbie (69) uit te leveren aan Frankrijk. Dit heeft de Boliviaanse minister van Binnenlandse Zaken, Mario Roncal, op een persconferentie gezegd. Barbie, die sinds de tweede wereldoorlog door Frankrijk wordt gezocht, werd gisteravond uit de gevangenis ontslagen. Journalisten zagen een man met een zwarte hoed over de ogen getrokken, die onder zware politiebewaking de centrale gevangenis van La Paz „San Pedro" verliet. Hij werd weggevoerd in een geblindeerde auto en met uitgebreide politie-escorte naar het vliegveld „El Alto" gebracht.

Barbie, die onder de schuilnaam Klaus Altman in Bolivia woont, werd met de grootste geheimzinnigheid via een zijuitgang uit het gevangeniscomplex geleid. De ex-Nazi was volgens enkele getuigen geblinddoekt. Hij werd weggevoerd door een tiental politie-agenten. De oud SS-officier moest op het vliegveld plaatsnemen in de verduisterde VIP-room. Het gehele gebouw van de luchthaven werd zwaar bewaakt door politie en was verboden terrein voor aanwezige journalisten.

De Boliviaanse autoriteiten besloten zeer snel tot de uitlevering van Barbie. Minder dan een uur nadat de plaatsvervanger van de procureur-generaal het besluit tot vrijlating tekende, volgde het uitleveringsbevel.

Barbie werd 11 dagen geleden gearresteerd wegens een schuld van 10.000 dollar aan de staatsmijnbouwonderneming. Nadat de som en de rente over het bedrag door de advocaat van Barbie waren voldaan, kon hij de gevangenis verlaten.

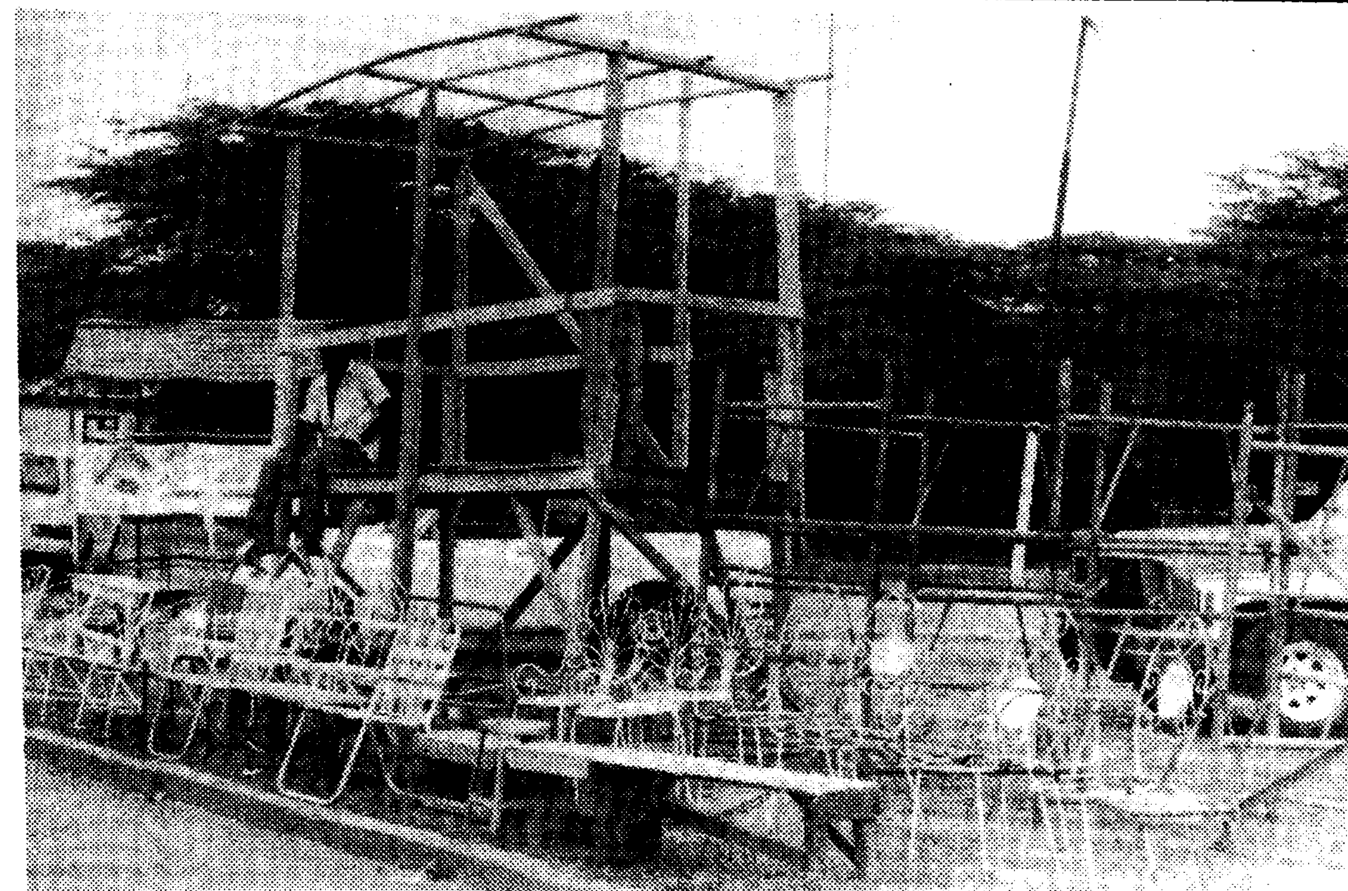
Barbie heeft in Frankrijk de bijnaam "de slachter van Lyon" wegens zijn aandeel in de moord op duizenden joden en het vermoorden van het hoofd van het Franse verzet, Jean Moulin.

Klaus Barbie heeft Bolivia intussen aan boord van een speciaal vliegtuig verlaten. Hij zou via de Peruaanse hoofdstad Lima naar Frankrijk gaan.

De Boliviaanse minister van Binnenlandse Zaken, Mario Roncal, zei tijdens de persconferentie dat Klaus Barbie was uitgeleverd omdat hij de Boliviaanse immigratiewetten had overtreden. Barbie had volgens de bewindsman in 1957 de Boliviaanse nationaliteit verkregen door het overleggen van valse identiteitspapieren onder de naam Klaus Altmann.

Uit veiligheidsoverwegingen wilde de minister niet ingaan op vragen naar de preciese vliegroute van het vliegtuig waarmee de oorlogsmisdadiger is vertrokken.

WILLEMSTAD — Nog net voordat het van de politie was toegestaan om stellages te plaatsen langs de route van de carnavalsoptocht, werd een ongewoon grote activiteit aan de dag gelegd. Overal was het de volgende dag al vol met allerlei attributen bedoeld om op of onder te zitten gedurende de kinderoptocht van zondag, de grote optocht van zondag 13 februari en de slotmars op dinsdagavond daaropvolgend.

Bush vraagt voorstel over kernontwapening

VS willen aantal raketten beperken

GENEVE — De Amerikaanse vice-president, George Bush, heeft er gisteren bij Moskou op aangedrongen zijn ontwapeningsvoorstellen nog eens te bestuderen. Hij zei tot de onderhandelaars in Geneve dat het de regering-Reagan "dodelijke ernst" is met het beperken van de raketten in Europa.

Tijdens de 24 uren van zijn bezoek aan Geneve heeft hij twee uur lang met de Sovjet-Russische functionarissen gesproken in de Amerikaanse missie bij de Verenigde Naties. Hij zei dat de besprekingen grondig, zeer eerlijk en buitengewoon waardevol zijn geweest.

Bush zei hun verzocht te hebben aan de leiding in Moskou over te brengen dat de VS in volle ernst streven naar een overeenkomst ter beperking van de raketten voor middelbare afstand in Europa. Eerder had hij op een vergadering van de ontwapeningscommissie van 40 landen de leiders in het Kremlin uitgedaagd, zelf met een plan te komen dat de nieuwe generatie wapens uit Europa verbant.

Hij verzekerde met stelligheid dat de VS bereid zijn naar andere ideeen te luisteren. Het plan van president Reagan voor een nul-optie moet niet gezien worden als een voorstel waarover niet te praten zou zijn. Bush heeft op zijn Europese reis nu de hoofdonderhandelaar Yoeli Kyitsinsky en Viktor Karpov, de Sovjet-woordvoerder in de afzonderlijke besprekingen over strategische wapens in Geneve gesproken. Daarbij waren Paul Nitze en Edward Rowny van Amerikaanse kant aanwezig. Op de vraag of hem dat had ontmoedigd zei hij: "Niet erg".

Van de voorspelling van de Westduitse minister van Buitenlandse Zaken, Hans-Dietrich Genscher, dat Moskou zich buigzamer zou tonen wanneer de verkiezingen van 6 maart in de bondsrepubliek achter de rug zijn, zei hij daar gisteren niets van te hebben gemerkt. De vice-president zei te menen dat overeenstemming mogelijk is over vertrouwenwekkende maatregelen zoals kennisgeving vooraf van proeven met raketten, om het risico van een oorlog-perongeluk te voorkomen.

Karpov zei dat "eerlijk gesproken is over de problemen die wij bij de besprekingen gehad hebben. Ik denk dat het misschien nuttig is beide standpunten op te helderen". Het is nog te vroeg om te kunnen beoordelen of er vooruitgang mogelijk is, zei hij.

Karen Carpenter overleden

DOWNEY (CALIFORNIE) — De popzangeres Karen Carpenter is gisteren op 32-jarige leeftijd overleden. Samen met haar broer Richard vormde zij de populaire groep The Carpenters, die romantische songs bracht als "Close to you" en "We've only just begun".

De broer-zuster-combinatie, waarin Karen de drums speelde en zong en Richard achter de piano zat, was sinds de jaren zeventig een van de populairste in de Verenigde Staten en daarbuiten. Een woordvoerder van het ziekenhuis waar Karen Carpenter naar toe was gebracht zei dat ze als gevolg van een hartaanval was overleden.

Wel vijf miljoen illegalen in Nigeria

NEW YORK — Voor de massale uittocht van buitenlandse arbeiders op gang kwam waren er wel vijf miljoen illegalen in Nigeria, zo verklaarde de Nigeriaanse VN-ambassadeur Oladapo Fafowora op een persconferentie in New York. Hij schatte dat er inmiddels twee miljoen zijn vertrokken, en dat nog een half miljoen zal volgen. Illegale immigranten die wel werk hebben, kunnen in het land blijven als ze zich binnen twee weken voorzien van een werkvergunning. Fafoware schatte hun aantal op twee miljoen.

Volgens de ambassadeur had de Nigeriaanse regering de afgelopen jaren al herhaaldelijk gewaarschuwd voor een mogelijke uitwijzing. Hij zei ook dat de regeringen van de lidstaten van de Westafrikaanse Economische Gemeenschap, tijdig waren ingelicht over de uitwijzing.

BERLIJN — Een rechtbank in het Oostduitse Potsdam heeft twee vrouwen uit West-Berlijn wegens het verlenen van hulp aan vluchtelingen tot resp. 13 en vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Volgens het Oostduitse persbureau ADN waren de vrouwen "betaalde agenten" die zich schuldig hadden gemaakt aan grootscheeps opgezette, ondermijnende handelingen tegen de DDR. Zij hadden daarbij misbruik gemaakt van de "Royale bezoekersregeling" voor Oost-Berlijn.

Volksmobilisatie in Suriname:

Gevluchte Surinamers verbeuren bezittingen

PARAMARIBO/DEN HAAG — Suriname zou de gronden en huizen van Surinamers die na 8 december het land hebben verlaten in beslag moeten nemen. "Wij zullen druk uitoefenen op een nieuwe regering opdat deze maatregel wordt genomen". Dat heeft de militair Stanley Joeman gisteren gezegd via de Surinaamse staatsradio SRS. Joeman trad op namens de volksmobilisatie, een overheidsorgaan dat zich bezig houdt met volkscomité's.

Joeman behoort tot de groep linkse militairen waartoe Mijnals en Sital worden gerekend. Zij werden ooit opgepakt wegens een vermeend links complot. Joeman zei ook op de radio dat een enquete van volksmobilisatie onder 400 burgers heeft uitgewezen dat deze burgers vinden dat gevluchte Surinamers niet meer in hun land zouden moeten worden toegelaten. Het is overigens onduidelijk of het door Joeman vertolkte standpunt van volksmobilisatie in een nieuw regeringsprogramma wordt opgenomen.

Een inspecteur van politie, Van de Laar, herhaalde via de SRS de officiele lezing dat majoor Roy Horb door zelfmoord is omgekomen. Horb zou zich hebben opgehangen met een "elastiek bandje" van zijn korte broek. Horb zou op een "klein verhoginkje" zijn gaan staan dat onderdeel was van de celmuur. De elastieken band heeft hij vastgemaakt aan ijzeren ogen die daarboven in de muur waren gemetseld, aldus de inspecteur. Horb hing volgens inspecteur Van de Laar "niet vrij". Eerder had politiefunctionaris Monsel al gezegd dat Horb zich had opgehangen aan het "koord" van zijn korte broek. Onder Surinamers in Paramaribo en Nederland wordt overigens ernstig getwijfeld aan de officiele lezing. Er was gisteren in Paramaribo geen sprake van openlijke protesten naar aanleiding van de dood van Horb. Wel was Horbs dood nog altijd het gesprek van de dag. Over de begrafenis van Horb was nog niets bekend. In Paramaribo wordt niet verwacht dat de bevolking dan massaal zal opkomen. Dit als stil protest tegen het regime-Bouterse. Officieel is aangekondigd dat het stoffelijk overschot aan de familie zal worden overgedragen.

SAS wil rookverbod bij Europese vluchten

KOPENHAGEN — De Scandinavische luchtvaartmaatschappij SAS heeft gisteren in Kopenhagen bekendgemaakt, dat zij bij de organisatie van Europese luchtvaartmaatschappijen zal voorstellen, op korte-afstandsvluchten in Europa het roken te verbieden. SAS wil zelf het goede voorbeeld geven door het verzoek te herhalen om bij vluchten in Scandinavie sigaretten te weren.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 878
Giro 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur: Frans Heiligers
Overige leden Redaktie: Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie): Ingrid de Meyer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Sandro Tromp, Ludwina Peren, Djibie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT: Hubert Linkels; Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
[illegible]: Vaughn [illegible], kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: [illegible] (kantoor) en 3245 (huis).
[illegible]: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel.: [illegible]

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, [illegible] Den Haag, Nederland, tel.: 070-975896.

[illegible] (abonnementen): Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70394.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 205.000 Maduro's bank rek. nr. [illegible] en ABN rek. nr. 21.15.[illegible].
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Kaya [illegible] 153-A, tel.: [illegible]
Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen [illegible] per maand.
Buiten Antillen (Nederland): NA fl. [illegible] per maand (luchtpost) of NA fl. 24,90 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST eilandgeneeskundigen: van 5 februari 1983 van 08.00 uur t/m 7 februari 1983 om 07.00 uur:
Stads- en 1ste distrikt Oost: dokter [illegible], Centro Medico [illegible], spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: [illegible]
van 4 februari 1983 van 18.00 uur t/m 7 februari 1983 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter [illegible], spreekkamer Van [illegible]straat, tel.: 24133, spreekuren: 11.00-12.00/[illegible]-18.00 uur, zondag [illegible] uur; spoedgevallen: tel.: [illegible]
Derde distrikt Bandabao: dokter [illegible] Seru [illegible] tel.: [illegible] spreekuren: 10.00-12.00/14.00-15.00 uur; spoedgevallen tel.: 641790.

★★★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 88942, geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur, zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Visser, tel.: 672137 of zuster Van der Loo, tel.: 53746.
KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 13.30-15.30 uur; [illegible] van 07.15-[illegible] uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Sirvisio pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: [illegible]

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag [illegible]

14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.
BOTICA'S (weekeinddienst)
zaterdag: Otrabanda: Otrabanda, tel.: 25633; Punda: Bettina, tel.: 77055.
zondag: Otrabanda: Santa Maria, tel.: 80800; Punda: Brievengat, tel.: 79567.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
5 februari: A.M.Rafaela, Seru Fortuna 330.
6 februari: R.M.E.Penso, Pallasstraat 5.

★★★

DIVERSEN
LANDHUIS "BLOEMHOF" (Santa Rosaweg 6): openingstijden dagelijks van 10.00-12.00/17.00-20.00 uur expositie kleurenfoto's van William "Bill" Agnilon.

POMPSTATIONS (openingstijden van 08.00-15.30 uur)
Cruz De Ruyterkade; Isa-Saliña; Van der Dijs-Rio Canario; Canword-Gasparito; Coop. Transport-Colon; De Jong-Mundo Nobo; Galmeyer-Cerrito; De Lannoi-Santa Rosa; Jansen-Sta Maria; Mauricio-Santa Helena.

★★★

CARNAVAL: 20.00 uur verkiezing carnavalskoningin-Holiday Beah hotel.

★★★

ZONDAG
DIVERSEN
KINDERCARNAVAL: 12.00 uur optocht (route: Pater Euwensweg, Eyck van Voerthuyzenweg, Roodeweg, Breedestraat (O), Plaza Brion, Pater Euwensweg [illegible] Powellweg, Rif[illegible]).

TOERISTENSCHIP: 07.00-24.00 uur, Stella Solaris-vert. SELIKA.

★★★

MAANDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein 13):
Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor [illegible])

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientieweg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONGUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel.: 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANCAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 11.00-18.00 uur-Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Schottegatweg 77, tel.: [illegible]): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Ozeweg): open woensdag en vrijdag van [illegible]

LANDHUIS BRIEVENGAT: open voor bezichtiging op werkdagen van 09.30-12.00/15.00-18.00 uur; elke laatste zondag van de maand: 09.00-12.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curtour en Landhuis Brievengat).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur-Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdags en zondags van [illegible]

[illegible]

CASMAMA [illegible]: openingstijden maandag t/m vrijdag van [illegible]-16.30 uur. (na 14.00 uur wordt [illegible] meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURACAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00-21.00 uur *S.O.S. sex* (sexfilm, leeftijd 18 jr., fl. 3,75 en fl. 2,75); 24.00 uur *Sweeney, part 2* (leeft. 18 jr., fl. 3,75 en fl. 2,75).

GOLDEN DRIVE-IN
19.00 uur *E.T.* (alle leeft., fl. 5,-); 21.00 uur *Rocky III* (leeft. 18 jr., fl. 5,-); 24.00 uur *In opperste extase* (sexfilm, 18 jr., fl. 5,-).

★★★

(zondag)
19.00 uur *Music machine* (fl. 2,50 en fl. 1,50,- alle leeft.); 21.00 uur *S.O.S. sex*.

(zondag)
19.00 uur *E.T.* (fl. 5,-, alle leeft.); 21.00 uur *Rocky III* (fl. 5,-, 18 jr.).

★★★

TELECURACAO
ZATERDAG: 16.00 telefiesta; 17.00 cartoons; 18.00 Buck Rogers; 19.00 mihe informa; 19.30 little house on the prairie; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 [illegible] nobo; 21.00 fiesta universal; 22.00 estreno.

ZONDAG: 12.00 directe uitzending Marcha Hubenil; 16.00 club PTL; 17.00 ajedrez; 17.15 mundo deportivo; 18.00 telepatria; 19.00 Dukes of Hazzard; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 the Jeffersons; 21.00 dynasty; 22.00 wrestling; 23.00 sluiting.

12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

TOERISTENSCHEPEN: [illegible]-18.00 uur Sun Princess; [illegible] uur Carla C; [illegible]-21.30 uur Daphne-vert. SELMA.

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur (Ned); zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van [illegible]
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H.Hart van Jezus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.30 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAGNE (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
OTRABANDA (Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 18.00 uur.
SANTA FAMILIA: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.00 uur.
TERRA CORRA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00, 18.00 uur.
WESTPUNT (H.Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Theresia): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

★★★

KAPEL MARINEBASIS PARERA: 18.45 uur rk Eucharistieviering (Ned. mal).

★★★

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE: (zat.): 19.00 uur zangdienst; (zon.:) 09.30 uur preekdienst.

★★★

IGLESIA BIBA NOBO [illegible] 19, 08.30, 11.00 en 19.00 uur.

[illegible]

FORTKERK: 09.00 uur ds J. Juliana en ds G.H. [illegible]; 19.00 uur ds J. Juliana.
EMMAKERK: 09.30 uur ds W. [illegible]
TAMARIJN: 09.30 uur ds H. van Buiten.
EBENEZER CHURCH: 10.15 uur ds N Smith.

Heer Bommel en de Spalt

01244 – Op een morgen maakte Tom Poes een wandeling naar de heide. Het was winter, maar omdat er geen wind was had hij daar niet zo'n last van. Hij liep dan ook opgeruimd voort totdat hij in de verte een gestalte zag naderen, die een grote knapzak torste. Het was Alexander Pieps, de assistent van professor Prlwytzkofski, die hijgend bleef staan toen hij Tom Poes genaderd was.

"Wat is de korste weg naar Akel?" vroeg hij. "Ik zoek mijn familie, want ik heb ontslag genomen. Het werd te gek. De prof is helemaal verknikt en hij wil niet naar nieuwe ideeën luisteren. Bij hem is er geen toekomst op het lab."

"Hm," zei Tom Poes. "Is er bij je familie dan wel toekomst? De kortste weg is als je gewoon rechtdoor gaat. Maar waarom ga je [illegible] Akel?"

"Omdat dat de stad van morgen is," verklaarde Pieps. "Daar hebben ze een nieuw gemeentebestuur met een heleb nieuw programma. Daar is alles beter."

Hun gesprek werd onderbroken doordat er iemand te voorschijn kwam uit een hol, dat onder een boom gegraven was.

"Nieuw programma, he?" vroeg die smalend. "Alles beter, he? [illegible] daar dan maar gauw naar toe; naar die familie van je. Als je [illegible] niet hier blijft. Wij zijn veldlieden, en we moeten niks van [illegible] stadse praatjes hebben. Hier zaai je alleen maar onrust."

KRALENDIJK – Meer dan vijftig jaar heeft het geduurd, voordat een paard op Bonaire zorgde voor het nageslacht. Midden in de talloze politieke verklaringen kwam bij de Amigoe het bericht binnen, dat de merry Natasja van Lang Trinidad, die op zijn knoek een aantal paarden fokt, de trotse moeder was geworden van een gezond veulen. Het heeft wel vijftig jaar geduurd, maar dat maakt de geboorte van het veulen slechts waardevoller. Moeder Natasja was wel eerder [illegible] geboren dat Lang Trinidad die nu reeds een jaar of vier paarden fokt, was met het resultaat buitengewoon verheugd. Op de foto de merry Natasja met haar veulen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden [illegible] uur; zaterdag [illegible] uur; Radiomuseum RAWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; [illegible]dag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Kinderverzorging

KRALENDIJK – De kortelings ingestelde cursus voor kinderverzorgster kan zich verheugen in een grote belangstelling. In totaal 21 cursisten hebben zich tot nu toe opgegeven en met ingang van heden zullen de lessen die ongeveer een jaar duren op maandag tot en met donderdag gegeven worden. De eerste les is maandag 7 februari om kwart over zes in de SGB. De lessen die gegeven worden, zijn algemene ontwikkeling, kinderverzorging en opvoeding, spelletjes, verhaaltjes, handvaardigheid, voeding en gezondheid van de kinderen, Nederlands - speciaal vanwege het lezen van boeken over kinderverzorging en tenslotte ook nog lessen in sociologie. De cursisten dienen zich verplicht in te schrijven als lid van de Openbare Leeszaal. In het kader van de opleiding zal er ook een excursie naar Curacao gemaakt worden waar dan een aantal creches bezocht worden, terwijl deze cursisten op Curacao ook stage zullen lopen van ongeveer een week. Na het eind van de cursus wordt een officieel erkend diploma uitgereikt.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 22 februari 1983 des namiddags om 2.00 uur zal ten overstaan van notaris Mr. G.C.A. Smeets of diens waarnemer, te zijnen kantore aan de Emancipatie Boulevard 18, alhier, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex art. [illegible] van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

[illegible] grond, groot 625 m2, gelegen in het [illegible] district van Curacao op "JAN ZOUTVAT" nader omschreven in meetbrief [illegible] van 19 oktober 1970 met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als JAN ZOUTVAT NUMMER 159.

De veilingvoorwaarden liggen ter inzage ten kantore van ondergetekende notaris.
Deze voorwaarden houden ondermeer in dat van iedere bieder geëist kan worden een onherroepelijke bankgarantie over te leggen, welke tenminste gelijk [illegible] aan het bedrag van zijn aanbieding vermeerderd met de veilingkosten.

Mr. G.C.A. SMEETS,
Notaris

DEPARTAMENT ECONOMISCH ZAKEN
BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat met ingang van 3 februari 1983 de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel [illegible] aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied BONAIRE als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel per collo	hoogst toelaatbare prijs aan de consument per eenheid	
Rijst				
PILLSBURY	1/25 lbs.	f. 19,80	f. 21,78	N
	6/10 lbs.	f. 46,85	f. 8,59	N
RICELAND	6/10 lbs.	f. 34,84	f. 6,39	–f. 0,7[illegible]
Maismeel				
MAZORCA	36/1 lbs.	f. 30,82	f. 0,95	N
	18/2 lbs.	f. 29,84	f. 1,84	N
Melkpoeder				
COAST				
(instant)	24/400 gr.	f. 63,29	f. 2,85	+f. 0,[illegible]
(instant)	12/900 gr.	f. 67,74	f. 6,10	+f. 0,[illegible]
(instant)	6/1800 gr.	f. 63,51	f. 11,43	+f. 0,[illegible]
(instant)	6/2500 gr.	f. 85,45	f. 15,38	+f. 1,[illegible]
	24/400 gr.	f. 60,67	f. 2,73	+f. 0,[illegible]
	6/2000 gr.	f. 64,99	f. 11,70	+f. 0,[illegible]
Melk in blik				
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	N
(gesuikerd)	[illegible]	[illegible]	[illegible]	N
Margarine				
GOLDEN GATE	40/250 gr.	f. 27,34	f. 0,76	–f. 0,0[illegible]
BLUE BAND	48/454 gr.	f. 88,44	f. 2,04	–f. 0,2[illegible]
	24/907 gr.	f. 82,07	f. 3,80	–f. 0,1[illegible]
	12/1168 gr.	f. 97,75	f. 9,04	–f. 0,4[illegible]
Slaolie				
ULTRALIGHT	6/1 gln.	f. 51,77	f. 9,32	N
	2/2-1/2 gln.	f. 39,84	f. 21,81	N
Suiker				
EVERCANE	30/2 lbs.	f. 45,14	f. 1,63	+f. 0,0[illegible]

Afwijkingen naar beneden van de vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
Prijsverhogingen en prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.
N.B.: + verhoging
– verlaging
N nieuw

Namens de plv. Directeur,
DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
APD. BONAIRE.

Deze maand nog cursus pedagogie

KRALENDIJK – Van de zijde van de afdeling Onderwijs wordt meegedeeld, dat de cursus M.O. pedagogiek die voor de middelbare akte opleidt en waarvoor heel wat belangstelling bestaat, nog deze maand zal beginnen. De lessen worden gegeven op donderdag en zaterdag op de Scholengemeenschap Bonaire en zullen ongeveer drie jaar duren. De vakken waarin lesgegeven wordt zijn psychologie, pedagogie, filosofie, sociologie, statistiek en methodenleer. De supervisie ligt in handen van de afdeling onderwijs onder leiding van Pancho Cicilia.

SAMENHANG GEZOCHT IN VERSPREID BEDRIJF

Kritiek regering op onderdelen

Reorganisatieplan ALM ter discussie

WILLEMSTAD – De Antilliaanse regering en de directie van de ALM zijn druk aan het overleggen over een reorganisatieplan dat door de ALM-directie is opgesteld in het kader van de verschillende maatregelen ter verbetering van de financiële situatie van de nationale luchtvaartmaatschappij.

Sinds vorig jaar en daarvoor heeft de ALM-directie verschillende saneringsmaatregelen in overweging waarvan enkele, zoals de aankoop van nieuwe vliegtuigen, al zijn uitgevoerd. De directie van de ALM heeft deze week weer vergaderd met de centrale regering over het reorganisatieplan en van regeringszijde zijn verschillende wijzigingen in het plan voorgesteld die nu door de ALM-directie intern worden bestudeerd.

Het plan, zoals het er nu uitziet, heeft als uitgangspunt het optimaal gebruikmaken van het huidige personeel van de maatschappij en het aantrekken van een marketingdeskundige die op het Miami-kantoor van de ALM zal moeten worden gestationeerd. De ALM stelt in het reorganisatieplan van mening te zijn dat de voornaamste marketing-activiteiten moeten worden overgeplaatst naar het kantoor in Miami, omdat gebleken is dat het erg moeilijk is lokaal op korte termijn capabele marketingkrachten aan te trekken. Bovendien, zo vindt de ALM, is Amerika het "grootste en belangrijkste concurrentiegebied dat de grootste verkoopbevorderende inspanning eist".

Een probleem dat onder het ALM-personeel is geconstateerd, is dat sommigen van hen niet precies weten wat hun verantwoordelijkheden precies zijn, dat wil zeggen dat ze niet weten waar hun verantwoordelijkheid voor een bepaalde gang van zaken begint en eindigt. Deze onzekerheid over hun verantwoordelijkheid manifesteert zich vooral wanneer de zaken slecht gaan en komt vaker voor bij organisaties die een sterke functionele splitsing kennen, aldus de toelichting op het reorganisatieplan. De verschillende functies hebben de neiging hun verantwoordelijkheid te beperken tot hun werkterrein en stellen de directeur verantwoordelijk voor het geheel.

SAMENHANG

De ALM-directie is van mening dat deze tendens moet worden tegengegaan daar het een gevaarlijke ontwikkeling is voor een internationaal bedrijf als de ALM, dat geografisch verspreid is. Op een bepaald moment is er namelijk geen functionele nog geografische samenhang meer doordat iedereen zich beperkt tot zijn gebied en niet meer verder kijkt. Om verlies van deze samenhang te voorkomen, kunnen de organisatie en de verantwoordelijkheden meer geografisch verdeeld worden, conform het verspreide karakter van een internationaal bedrijf als de ALM.

Het reorganisatieplan van de ALM-directie stelt ondermeer voor alle ALM-kantoren in de verschillende gebieden verantwoordelijk te maken voor alle ALM-activiteiten die er in dat gebied plaatsvinden. Ook wordt voorgesteld de meest ervaren en sterkste medewerkers te gebruiken om het grootste ALM-probleem te bevechten, namelijk hoe het personenvervoer door de ALM te doen toenemen en daardoor de inkomsten te vergroten.

Tot slot wil de ALM door aanstelling van een deskundige die het bedrijf en haar behoeften en problemen door en door kent, optimaal gebruik maken van ALM's kansen in Amerika, dat, zoals eerder gesteld, het grootste en belangrijkste concurrentiegebied is van de ALM.

In regeringskringen is geen officiele reactie te verkrijgen, aangezien de besprekingen nog niet zijn afgerond over deze zaak. Wel viel al een verzet van die kant te bespeuren tegen het voornemen om de directie in die zin te decentraliseren dat er onder-directeuren worden geplaatst in enkele plaatsen als Aruba en Miami.

WILLEMSTAD – Het hoofd van de regering in Nederland en het hoofd van Antilliaanse Regering zijn in dezelfde week jarig. Op 31 januari is koningin Beatrix van het Koninkrijk der Nederlanden jarig en op 6 februari de vertegenwoordiger van het staatshoofd op de Antillen, gouverneur drs Ben Leito.

Afgelopen maandag is koningin Beatrix 45 jaar geworden. Gouverneur Leito van de Antillen is morgen jarig en wordt dan zestig jaar.

Definitieve onderwijsnota nog dit jaar klaar

WILLEMSTAD – Voor het eind van dit jaar moet de definitieve versie klaar zijn van de Onderwijsbeleidsnota en aan de hand van deze eindnota zal de centrale regering haar standpunt omtrent herstructurering van het onderwijs formuleren. Dit werd donderdag op de maandelijkse meet the press van de centrale regering meegedeeld door minister van Onderwijs, Jacques Veeris.

Het werk van de beleidsnotacommissie is op dit moment gestagneerd omdat niet alle betrokken instanties hun commentaar op de beleidsnota bij de commissie hebben ingeleverd. 1 November vorig jaar was de laatste dag om reacties op de onderwijsbeleidsnota in te leveren maar verschillende instanties, ondermeer het eilandgebied Curacao, hebben om uitstel gevraagd om hun standpunt te kunnen formuleren en deze aan de commissie bekend te maken.

Onslagen Holiday Beach hotel bevroren

WILLEMSTAD – De vakbond Horecaf en de directie van het Holiday Beach Hotel zijn gisteren overeengekomen dat gewacht zal worden tot na Karnaval en het bezoek van de Venezolaanse president Campins om verder te praten over maatregelen ter sanering van de financiële toestand van het hotel.

De directie van het hotel krijgt tot dan de tijd om een nieuw voorstel voor te bereiden, naar vanmorgen is vernomen uit Horecaf-kringen. Het aangekondigde ontslag van de 40 werknemers wordt met dit akkoord voorlopig opgeschort.

De Horecaf heeft gisteren als voorwaarde gesteld dat elk voorstel van de directie wederzijdse offers zal moeten inhouden. Uit Horecaf-oogpunt zou dit dus moeten betekenen dat, behalve de werknemers ook de directie offers moet brengen om het hotel te redden.

Na de vergadering met de directie van het Holiday Beach vergaderde de Horecaf met het personeel van het hotel om hen op de hoogte te stellen van het akkoord en hun toestemming te vragen om verder te praten met de directie van het hotel.

Feestweek van Radulphus College focust op noden

WILLEMSTAD – Behalve feesten zal het Radulphus College dit jaar gedurende de viering van haar 35 jarig bestaan speciaal de aandacht vestigen op de vele behoeften van Curacao's oudste middelbare school.

In een persconferentie gisteren op het Radulphus College, legde rector Eric van der Hoeven geassisteerd door de leraren Rein Reuyl en Jopie Hart uit aan de media wat het Radulphus College van plan is te doen om haar zevende lustrum te vieren.

De officiele feestweek is van dinsdag 19 april tot en met zondag 25 april. Gedurende deze week zullen er sportdagen, een heilige mis, twee bonte avonden, een tentoonstelling en een reunie van oudleerlingen en leraren worden gehouden. Een commissie van leerlingen en leraren is al bezig met voorbereiding van het programma dat alleen nog maar moet worden goedgekeurd door het RK Centraal Schoolbestuur en de inspectie voor Havo/VWO-onderwijs.

Jopie Hart, leraar Engels en zelf oudleerling van het Radulphus College, deed een beroep op alle oudleerlingen om zich te melden, per brief of via een telefoontje zodat de school een overzicht kan krijgen van het aantal oudleerlingen dat eventueel geinteresseerd zou zijn aan de activiteiten in het kader van het 35-jarig bestaan van hun alma mater.

"Vrijwel al onze oudleerlingen zijn vooraanstaande mensen in onze maatschappij", zei Jopie Hart, "en het is de bedoeling van de school om via deze vooraanstaande leerlingen een gedeelte in te zamelen van de financiele middelen die nodig zijn om verschillende projecten voor de school te realiseren".

De school heeft een verlanglijst van te realiseren projecten die samen meer dan 60.000 gulden kosten. Ondermeer wil men de inrichting van de scheikunde-, biologie- en natuurkundelokalen vernieuwen, de computerafdeling uitbreiden en banken voor de schooltuin en de hal aanschaffen.

Een nieuw gebouw, ter vervanging van de 18 barakken die in de haast zijn opgezet om de groei van het leerlingenbestand op te vangen ligt al tien jaar op tafel bij de overheid. Zoals de Amigoe eerder deze week berichtte heeft het bestuurscollege van Curaçao de vernieuwing van het Radulphus College als een van haar prioriteiten. Het plan is nou bij de Dienst Openbare Werken waar getracht wordt een zuinigere versie op te stellen. Rector Van der Hoeven zei te hopen dat zijn school binnen vier jaar over het nieuwe gebouw zou kunnen beschikken.

In 1948 is het Radulphus College met 25 leerlingen begonnen in het gebouw van het Sint Thomas College op Otrabanda. Een jaar later is het Radulphus officieel erkend als een Roomskatholieke HBS. In 1951 vertrok het Radulphus College uit een barak op het Sint Thomascollege naar een andere barak op het Mgr. Zwijssen College op Cher Asile. Vier jaar later, in 1955 werd het huidige complex voor 250 leerlingen op Cas Cora betrokken. Het lerarenbestand bedroeg toen 18 leraren.

In de loop der jaren is het Radulphus College uitgegroeid tot een enorme school met 965 leerlingen en 55 leerkrachten, een bevolking dus van meer dan duizend zielen.

Elk jaar gedurende de motivatie week die op Pannekoek wordt gehouden voor de nieuwkomers op de school worden de woorden herhaald die Frater Canutus uitsprak bij de oprichting van het Radulphus College: "Wij zullen een school bouwen die zal klinken als een klok".

Adviescommissie in eindrapport:

Nieuwbouw hospitaal vóór verbouwplannen

WILLEMSTAD – Als blijkt dat de financien tekort schieten om een nieuw ziekenhuis voor Curacao op te zetten, dan zal de toevlucht gezocht worden in verbouw van het bestaande Sint Elisabeth Hospitaal. Dat heeft een gemengde Antilliaans-Nederlandse commissie van deskundigen de centrale regering aanbevolen ten aanzien van de problematiek rondom het Curacaose hospitaal.

Minister Margo Croes van Volksgezondheid ontving gisteren het eindrapport van de multidisciplinaire commissie die tot taak had om advies uit te brengen over nieuwbouw dan wel verbouw van het bestaande ziekenhuis op Curacao. Na allerlei overwegingen komt de commissie in haar rapport tot elf aanbevelingen.

Het wordt door de commissie noodzakelijk geacht om acuut zieken (ziekenhuispatienten) en langdurig zieken die weinig of geen medische specialistische behandeling nodig hebben (verpleeghuispatienten) in afzonderlijke inrichtingen op te nemen en dan ook aparte tarieven te hanteren. Op dit moment worden beide groepen in het Sint Elisabeth hospitaal opgenomen volgens een uniform tarief. De commissie beveelt aan om plannen te maken opdat de verpleeghuispatienten ook werkelijk in een verpleeghuis kunnen worden opgenomen.

De kwaliteit van de zorg voor patienten in een ziekenhuis vergt een zo snel mogelijke en een functionele en personele reorganisatie van het huidige hospitaal. De relatie tussen het bestuur en de directie van het ziekenhuis aan de ene kant en de overheden (Land en eilandgebied) aan de andere kant moet worden georganiseerd in een overlegstructuur. Er moeten voorts wettelijke kaders geschapen worden voor exploitatie, inkrimping of uitbreiding van inrichtingen voor gezondheidszorg, voor de aanschaf van kostbare apparatuur en voor de bepaling en goedkeuring van tarieven.

Als besloten wordt tot opzet van een compleet nieuw ziekenhuis voor Curacao, dan zal een andere locatie gezocht moeten worden dan de plaats waar nu het Sint Elisabeth hospitaal staat. De commissie beschouwt nieuwbouw trouwens vanuit medische, verpleegkundig functionele en technisch-bouwkundige gezichtspunten "de meest ideale oplossing". De omvang van een nieuw hospitaal moet mede worden vastgesteld aan de hand van bevolkingsprognoses, maar zal, naar het zich nu laat aanzien, niet groter moeten worden dan een van vijfhonderd bedden.

Als blijkt dat daar geen geld voor is en het project niet over een bepaalde termijn uitgesmeerd kan worden, dan wordt verbouw wenselijk geacht. Ook dan moet rekening gehouden worden met de beperkte financiele middelen. "Voorwaarde voor verbouw met beperkte financiele middelen is dat zoveel mogelijk wordt voldaan aan de functionele eisen die aan een modern hospitaal kunnen worden gesteld", aldus de commissie.

Voordat er een nieuw ziekenhuis komt, zullen er trouwens ook bepaalde provisorische maatregelen genomen moeten worden om de kwaliteit van de medische zorg in het huidige ziekenhuis op te vijzelen. De commissie stelt dat zij er bij haar besprekingen steeds vanuit is gegaan dat geen besluit mag leiden tot een hoger tarieven-niveau dan die welke nu geldt; dat gaat op voor zowel nieuwbouw als verbouw.

Er moet een programma van eisen worden opgesteld. Daarbij zal bekeken moeten worden wat de capaciteit van het ziekenhuis moet zijn, hoe de functies moeten zijn daar binnen om aan te sluiten op het gewenste niveau en wat de samenhang is die gezocht moet worden in de algehele gezondsheidszorg.

Of nu voor nieuwbouw of verbouw gekozen wordt, ten aanzien van de eventuele verbouwing van het sanatorium is de verzekering gegeven dat de brief van oud-minister Fons van der Stee van 28 augustus 1978 (waarin de bekostiging van een nieuw ziekenhuis wordt beloofd), mag worden uitgelegd als dat de financien daarvoor aanwezig blijven, ook al zijn de investeringsbedragen inmiddels gestegen als gevolg van de opgelopen loon- en prijsstijgingen.

Als eis wordt aan leiding van ziekenhuis en verpleeghuis wel gesteld dat de bezetting aan de normen voldoet als in vergelijkbare moderne ziekenhuizen. De trendmatige ontwikkeling van het loonniveau op Curacao moet daar gevolgd worden in de bepaling van salarissen. Als absoluut noodzakelijk wordt geacht dat parallel aan de ontwikkelingen van voorbereiding en uitvoering van de plannen voor het ziekenhuis, alle maatregelen worden genomen die moeten leiden tot een optimale integratie van preventieve, extramurale (niet in tehuizen)- en intramurale (bv in ziekenhuis) gezondheidszorg.

Certificaten voor landsambtenaren

WILLEMSTAD – Minister-president Don Martina reikt op woensdag 16 februari om vijf uur 's middags in het Holiday Beach hotel de certificaten uit aan deelnemers van de management opleiding van Landsdiensten.

WILLEMSTAD – Ter gelegenheid van zijn halve eeuw lidmaatschap van het lekengezelschap van de Kruisvaarders van Sint Jan, vond gisteravond op Brakkeput Ariba een receptie plaats. Honderden kwam de heer Boonman (tweede van rechts) feliciteren, onder wie veel oud-leerlingen. De receptie werd voorafgegaan door een dankmis in de kerk van Koraal Specht die ook goed bezet was.

Pluimpje

HET IS EEN WARE verademing te zien dat er nog burgers zijn die in tijden van Kerstmis, de vakantie, de carnaval en noem maar op zich metterdaad inzetten voor de medemens. Zij offeren eigen tijd en niet zelden ook geld op om inspanningen te leveren en zo ook anderen een zo prettige mogelijke tijd te bezorgen. Sommigen zetten zich in voor de bejaarden, voor goed ter been en bij zijnde bejaarden, alsook voor inmiddels demente geworden ouden van dagen. Anderen werken ten behoeve van jongeren, van minder-bedeelden, van gehandicapten, van langdurig zieken, van bedlegerige patienten, van zwakzinnigen enzovoorts.

Het is voorts goed dat zij naar buiten komen met deze groepen medemensen en afstappen van het idee dat als iemand oud of gehandicapt is, of wat dan ook, weggestopt moet worden in een instelling en op een houtje moet bijten. Enkele jaren geleden is er zelfs een kleine carnavalsoptocht geweest van gehandicapten waarmee bedoeld was om de integratie van deze groep in de gemeenschap te bevorderen. Het is goed als dit herhaald wordt. Hier is niets lachwekkends of bespottends aan. De zo zichzelf graag "normaal" achtende mens moet ook overtuigd worden van de gelijke rechten van alle burgers in deze maatschappij, ongeacht leeftijd of eventuele lichamelijke gebreken. Alle mensen hopen eens oud te worden en dan niet vergeten te worden. Het is daarom zo zinvol om in deze tijd al diegenen langs deze weg een pluimpje te geven die in bejaardentehuizen, ziekenhuizen en andere instellingen carnavalsvieringen op touw zetten voor de inwonenden en er niet voor terugschrikken om de buitenwereld te tonen dat die mensen ook nog kunnen genieten en gevoel hebben.

Afstraffen

DE KVK EN VBC stellen zich erg principieel op door zich middels een reactie op de regeringsverklaring uit te spreken voor een vrije en gedifferentieerde pers en ze hopen dat de regering dat onderschrijft. Het is alleszins te hopen dat deze werkgeversvertegenwoordigingen, tot de hoogste top toe, het niet bij woorden laten, maar ook de daad bij het woord voeren. Daarenboven mag de hoop worden uitgesproken dat deze organisaties weten deze boodschap ook in hun eigen kringen te laten doorsijpelen.

Het is een bekend gegeven dat partij-politiek ook binnen deze organisaties niet vreemd is. Terwijl nu op de bres gesprongen wordt vóór de media tégen de huidige centrale regering, hebben zij immer als het graf gezwegen als een bepaalde groep van zeer eng en bekrompen denkende groep uit eigen kring, tot in de hogere regionen toe, poogden om de diversiteit van het Antilliaanse media om zeep te helpen. Media die het woord van de werkgever niet voor zoete koek aannemen, nee, daar zelfs tegen in durven gaan, worden niet zelden door dat groepje aangepakt en daarom alleen al een zweem van linkse ideeen toegeschreven. Dat groepje werkgevers gebruikte meermalen economische pressie-middelen om die media weer "in het werkgevers-gareel" te krijgen. Ook is het al eens zover gekomen dat getracht is met groot kapitaal een medium op te kopen en zo de kritische geluiden te onderdrukken. Zo vanzelfsprekend is het dus helemaal niet — zoals beide organisaties in hun schriftelijke reactie stellen — dat de vrijheid van meningsuiting en pers worden nageleefd. De hoop is gerechtvaardigd dat de twee werkgeversorganisaties met deze reactie voor een ommekeer gezorgd hebben en van nu af aan ook vertrapping van deze fundamentele vrijheden door lieden uit eigen kring, op welke wijze dan ook, zonder pardon zullen weten af te straffen. Dan pas kan de geloofwaardigheid bij dergelijke ferme stellingnames serieus genomen worden.

Vervuiling

REEDS TWEE weken worden de bewoners van wijken als Marchena, Wishi en omgeving geplaagd door een rook- en roetafzet van de Shell-raffinaderij die veel hoger is dan normaal. Onder "normale" omstandigheden is de lucht in die wijken al flink vervuild, wat leidt tot allerlei aandieningen aan luchtgangen bij de mens die daar woont en werkt.

Er wordt over het algemeen weinig ophef gemaakt over het ongezonde leefklimaat onder de rook van de olie-gigant en over het feit dat het mechanische mankement aan de "cat-cracker" niet zo snel kon worden opgelost als gedacht was.

Uit de opmerkingen van Shellzijde kon een machteloosheid worden gedestilleerd ten opzichte van het euvel. Maar dat staat toch in geen enkele verhouding met de machteloosheid van de bewoners van die buurten tegen de constante vervuiling van de olie-raffinaderij.

Amstel-actie ook op Aruba

ORANJESTAD — Ook op Aruba werd op vrijdagmorgen door de directeur van de Antilliaanse Brouwerij nv, Haim da Costa Gomez, en de directeur van Licores Aruba, Oiky Posner, inlichtingen verschaft over het wel en wee van Amstel-bier in 22 jaren. De Antilliaanse Amstel-geschiedenis werd in onze editie van gisteren reeds uitvoerig uit de doeken gedaan. Met trots maakte de Arubaanse agent Oiky Posner bekend dat ook op dit eiland Amstel groeide, niet alleen in aantal soldaat gemaakte hectoliters aantrekkelijk vocht, maar ook als werkverschaffer. Het 5-man sterke personeel van 22 jaar geleden sprong omhoog tot het huidige aantal van 25 man.

Nadat Amstel's directeur Da Costa Gomez de aandacht had gevestigd op de grote Amstel "500.000.000 gevulde fles"-campagne, reikte hij aan de voorzitter van de Stichting Arubaans Carnaval, Milo Croes, een plakkaat uit. Dit als blijk van waardering voor het werk van de SAC voor het ieder jaar weer organiseren van het carnavalsfeest voor de bevolking, en als veelvuldig bewijs dat Amstel en Arubaanse carnaval niet van elkaar te scheiden zijn.

ORANJESTAD — Het vonnis werd vrijdagmorgen uitgesproken tegen de twee buitenlanders die in november met ruim vijfduizend gram cocaine op Aruba waren aangekomen en voor welk misdrijf de officier 7 jaar en 6 maanden gevangenisstraf eiste.

De rechter veroordeelde beklaagde J.P. tot zestig maanden en beklaagde G.H. tot 48 maanden gevangenisstraf.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *The nesting* (18 jr.); 24.00 uur *Love, Swedish style* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Los vampiros los prefieren gorditos* (18 jr.); 22.30 uur *Reason to live, reason to die* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Amigo* (alle leeft.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Venom* (18 jr.); 24.00 uur *Longest bridges* (14 jr.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Nacional, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz Paradera en Noord: dokter E.Laclé, tel.: 28442.
San Nicolas en Savaneta: dokter O.L.Ponsé, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 **uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SAC: 21.00-03.00 uur tumbadanscontest-IOWUA aula.

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-13.00 uur; op zondag gesloten.

★★★

ZONDAG
BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 18.00 uur *The sheriff & the satelite kid* (alle leeft.); 20.30 uur *The nesting* (18 jr.).
Rialto: 18.00 uur *Okey, Mister Pancho* (alle leeft.); 20.30 uur *Los vampiros los prefieren gorditos* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 19.00 uur *Why did you pick on me?* (alle leeft.); 21.00 uur *Amigo* (alle leeft.).
SAN NICOLAS
Principal: 18.00 uur *Enrique y Ana* (alle leeft.); 20.30 uur *Venôm* (18 jr.).

★★★

DIVERSEN
SAC: 14.00 uur optocht kindercarnaval Oranjestad (route: Boulevard Center, L.G.Smith Blvd., Oranjestraat, Zoutmanstraat, Wilhelminastraat, Fergusonstraat, stadionplein).

★★★

MAANDAG
DIVERSEN
SAC: 14.00 uur old mask parade Oranjestad (route: Hotel Central, Hospitaalstraat, Emanstraat, Hendrikstraat, Irausquinplein).
OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: (zat.: 19.00 uur), 08.00 en 19.00 uur.
EMANUELKAPEL: 07.30 uur.
NOORD: (zat.: 19.00 uur), 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: (zat.: 19.00 uur), 06.30, 10.00, 17.00 en 19.00 uur.
PARADERA: (zat.: 19.00 uur), 11.30 en 17.30 uur.
POS CHIKITO: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: (zat.: 18.30 uur), zon.: 08.30 en 18.30 uur (maandag géén mis), dinsdags en donderdags 18.30 uur, 's woensdags en vrijdags 06.30 uur.
SANTA CRUZ: (zat.: 19.00 uur), 09.00 en 17.30 uur; woensdag en vrijdag ook missen.
SAVANETA: (zat.: 19.00 uur), 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: 09.00 uur.

★★★

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds H.Geurs (ond.: Genezing te Bethesda); 11.00 uur repetitie kerkkoor "Canta Gloria".
PIEDRA PLAT: 09.30 uur zondagsschool; 10.10 uur ds H.Hessen.
SAN NICOLAS: 09.00 uur zondagsschool.

★★★

KAPEL—Marinierskazerne Savaneta. 09.00 uur protestantse kerkdienst o.l.v. ds Spaans.

★★★

TELEARUBA
ZATERDAG: 17.00 special progr. (Children tumba festival); 17.25 cartoons; 18.00 little house on the prairie (Gold country, part one); 19.00 progr. di RVD; 19.30 instituto di cultura (Preparashonnan pa Carnaval); 20.00 resumen carnavalesco; 20.30 special program (Youth Queen election); 21.30 60 minutes; 22.30 estreno (Coward of the country); 23.30 sluiting.

ZONDAG: 17.00 club PTL; 18.00 quiz 13 (La Salle vs Filomena College); 19.00 RTC na bista; 19.30 showtime; 21.00 national geographic (Winged world); 22.00 Quincy (Bitter pill); 23.00 sluiting.

★★★

Kritiek bonden op overheidsingrijpen

ORANJESTAD — De vakbonden hebben kritiek op zowel de voorstellen als handelwijze van de centrale regering over het financieel beleid en de soberheidsmaatregelen, waarmee de regering dit jaar van plan is te komen. Naar mening van de vakbonden raken deze maatregelen in het bijzonder de overheidswerknemers, daar de regering juist op deze groep de meeste houvast heeft. Dit is de mening van vakbond Simar over de onlangs gehouden bespreking van de overheidsvakbonden met de centrale regering.

De vakbonden zijn verder van mening — aldus 'Simar — dat het streven van de regering naar een evenwichtige betalingsbalans, een handhaving van een acceptabele deviezen-reserve en stimulering van een economische groei, algemeen moet worden aangepakt en dat de bredere schouders de meeste lasten moeten dragen.

In herinnering wordt gebracht dat tien jaar geleden de vakbonden bij wijze van voorstel een maatregelenpakket indienden bij de regering en dat tot op heden hierover niets gehoord werd.

De vakbonden zijn van mening dat indien men werkelijk tot participatie wil komen, het contact met de regering in een andere vorm moet geschieden. Het is de moeite niet waard om alle vakbonden bijeen te roepen voor een vergadering van een paar uren om te spreken over zaken van vitaal belang.

Volgens Simar is het beter de vakbonden een kans te geven hun mening op eilandelijk niveau te formuleren, door hen van te voren concrete informaties te verschaffen. Zoals nu het geval is beschikken de vakbonden niet over voldoende inlichtingen en worden zij uitgenodigd als de regering reeds een beslissing heeft genomen.

De minister-president heeft — aldus Simar — notities gemaakt van de naar voren gebrachte punten en tevens voorgesteld de bespreking na de carnavalsdagen voort te zetten.

VOOR DE GROTE carnavalsparade op 13 februari hebben reeds 22 groepen ingeschreven met een kleine 2500 deelnemers. Deze groepen, met daarachter tussen haakjes het aantal deelnemers, zijn de volgende: Clown Fantasy (100), Egyptian Court Fantasy (175), Budweiser Racing Team (150), Aruba Cactus Fantasy (200), Jipsy Fantasy (100), Para Loco (40), Praalwagen Centro di Bario Dakota, Contempo Group (200), Aiky's Crazy Team (15), Pirate's Invasion (150), Van der Sar's Floralin (50), Bankanaden (150), High Seas (150), Jardin Tropical (50), Cuida Nos Naturaleza, Los Rumberos (60), Mariniers-kazerne, X Space Pirates Colegio Arubano (450), Los Bordugos (10), Beach Party 1895 (125), Stars of Broadway (100) en Sodamit Gang in Problem (25).

OP ALLE scholen van Aruba was het gisteren carnaval, daarna gingen de scholen dicht en leerkrachten en leerlingen gaan nu van een carnavalsvakantie genieten die tot de vrije carnavalsmaandag duurt. Gisteren werden door de leerlingen van de scholen de nodige activiteiten gehouden met verkiezingen en jump-ups. In de speelschool Suske en Wiske werd Louelle Pourier koningin, met runner-up Marell Oduber, Rafeli Croes werd de prins met Anthony de Cuba als pancho. Ook in de Jacintha Kleuterschool vonden verkiezingen plaats. Geraldine Everon werd koningin met runner-up Diamary Feliciano. Prins werd Ramesis Ras met Pancho Osmond Peterson.

LORD BOXOE is niet zo gelukkig met de T-shirts, die vanwege zijn roadmarch werden gemaakt. Hij deed bij de recherche aangifte omdat hij deze T-shirts vulgair vindt. Hierdoor worden hij zelf en zijn roadmarch in discrediet gebracht. Hij hoopt nu maar dat het publiek de volgens hem vulgaire T-shirts niet zal kopen, maar die van hem zelf die er veel beschaafder uitzien.

IN BUSHIRI beachhotel werd met de nodige steelband-muziek Marlon Meenhorst tot carnavalskoningin gekozen. Zij werd in tegenwoordigheid van de directeur van de Hotelvakschool

Bonaire praat met Raadscommissie Aruba

ORANJESTAD — Van het eilandgebied Bonaire werd gistermiddag op Aruba een telegram ontvangen dat dit eilandgebied alsnog bereid zou zijn om met de Raadscommissie Onafhankelijkheid Aruba te praten. Zoals bekend heeft de Raadscommissie — nadat de MEP weigerde in de werkgroep zitting te nemen van alle politieke partijen van de Antillen — alle eilandgebieden uitgenodigd voor een gesprek.

Verwacht wordt dat begin volgende week een delegatie van de Raadscommissie naar Bonaire zal reizen voor het gesprek. Niet verwacht wordt dat dit positieve resultaten zal opleveren omdat reeds over een maand de RTC wordt gehouden en de partijen vertegenwoordigd in de Eilandsraad van Bonaire reeds twee maanden aan de besprekingen in de RTC-werkgroep deelnemen.

Hedenmorgen zou de Raadscommissie Onafhankelijkheid Aruba opnieuw in vergadering bijeenkomen om de delegatie naar de RTC nu definitief samen te stellen. In vakbondskringen zouden de nodige spanningen bestaan. Tijdens de vergadering van de vakbonden werd een motie aangenomen dat wanneer het Bestuurscollege slechts één vakbondsvertegenwoordiger zou aanwijzen — de vakbonden hebben er twee: G.Wolff en Milo de R. Arends aangewezen — dat dan niemand van de vakbonden zal gaan. In SEPA-kringen zouden stemmen opgaan dat wanneer het BC alleen de SEPA-vice-voorzitter Wolff aanwijst, men deze motie naast zich neer wil leggen, waartegen de vakbonden die zich er wel aanhouden in fel verzet zullen komen.

Geef de dief geen kans

SAN NICOLAS — Tijdens de "meet the press" in de politiewacht te San Nicolas schonk inspecteur Rasmijn, voorzitter van de 'crime prevention'-commissie, aandacht aan de komende carnavalsparade's waarbij de bewoners hun woningen alleen achterlaten en anti-sociale proberen hiervan misbruik te maken.

De leuze die de commissie gebruikt voor de carnavalsperiode is "Geef de dief geen kans". De drie elementaire punten voor criminaliteit zijn "verlangen", "gelegenheid" en "bekwaamheid" en als er één geëlimineerd wordt dan is er geen criminaliteit.

De werkgroep gaf enkele tips, die als volgt zijn: 1. laat geen sieraden/geld achter in de woning (alternatieven zijn: breng het naar een kluis bij je bank of laat het bij een familie die niet naar de parade gaat); 2. degene die niet naar de parade gaat kijken, neem goed notities van onbekende personen en vreemde autos die normaal niet in je buurt komen; 3. als je de woning verlaat, sluit het goed en als het mogelijk is, laat de gordijnen open; 4. zo nu en dan kom een kijkje bij je huis doen; 5. vormt een groep van personen in je buurt die niet naar de parade gaat en zet een controle-actie in; 6. laat je honden los in de koraal of in de woning; 7. als je weet dat je na zonsondergang blijft, kom even thuis en doe de lichten aan zowel buiten als binnen (licht is de grootste vijand van een dief in de nachtelijke uren); 8. laat je auto goed op slot en laat niets waardevol erin (zoals fototoestel, zonnebril, radio etc.); 9. als je carnaval aan het kijken bent, doe je portemonnee vóór in de broekzak om zakkenrollers geen kans te geven.

Dieven veroordeeld

ORANJESTAD — De 24-jarige man H.K. die uit een woning een radio en een fototoestel had gestolen, werd vrijdag door de rechter veroordeeld tot 4 maanden gevangenisstraf. De officier had tegen hem 6 maanden geëist.

De beklaagde stelde ter terechtzitting dat het in de nacht van 5 op 6 december was begonnen te regenen toen hij zich in de Bernardstraat in San Nicolas bevond. Hij besloot beschutting te zoeken in een woning, waartoe hij zich door inklimming toegang had verschaft. Pas nadat hij zich reeds in de woning bevond kwam bij beklaagde de gedachte op om tot stelen over te gaan, aldus zijn verklaring.

Conform de eis van de officier werd de man F., wegens diefstal, een gevangenisstraf van 1 jaar met aftrek opgelegd. Vorig jaar tijdens de "black out" had de beklaagde bij juweliersaak Van Eer een ruit ingegooid en uit de vitrine een aantal sieraden buitgemaakt.

De officier hield in zijn eis rekening met de feiten dat beklaagde een jaar eerder reeds tot 1 jaar gevangenisstraf was veroordeeld en dat hij in het laatste geval gebruik had gemaakt van de omstandigheid dat door het uitvallen van de stroom het donker was en het alarmsysteem niet werkte.

Diefstal uit auto

SAN NICOLAS — De man R.R. (29) deed aangifte van diefstal uit zijn auto, die geparkeerd was bij een snackbar te Cura Cabai. Men nam een tas inhoudende een vliegbrevet, een rijbewijs en bedragen van 3000 gulden en 250 bolivars. Hij liet de auto even open staan.

In verband hiermede hield de recherche van San Nicolas de twee jongelieden J.S. (14), student van Zeewijk en J.A.L. (16) van Rooi Congo aan. Tijdens verhoor bekenden ze het feit en ze werden overgedragen aan de Kinder- en Zedenpolitie. Voorts hield men H.C.L. (22) aan die voor verder onderzoek ingesloten werd.

SAN NICOLAS — De aannemer J.B. (46) deed aangifte van diefstal van gereedschappen vanuit zijn opslagplaats in het in aanbouw zijnde gebouw van het buurtcentrum Brazil. De daders braken de ijzeren omheining van het gebouw open. Men nam 2 handzagen, schuurmachine, boormachine en een waterpas ter waarde van 2565 gulden.

In de politiewacht te Savaneta drongen onbekenden, zeer waarschijnlijk kinderen, het gebouw binnen en haalden alle papieren op het bureau overhoop. Ze braken de file-kast open en gooiden alle documenten in de wasbak met water. De airco werd aangelaten.

de volgende 10 geboden: 1. op tijd van huis vertrekken, niet wachten tot op het laatste moment en dan met hoge snelheid rijden; 2. volg de aanwijzigingen van de politie stipt op. De politie is er om te helpen en als u meewerkt, verlopen de carnavalsactiviteiten vlot en veilig. Denk aan wegomlegging op dag grote carnaval; 3. niet parkeren met voertuigen in de binnenstad. Denk eraan dat de politie, ambulance, brandweer ten alle tijde in de binnenstad moet kunnen komen; 4. voertuigen niet parkeren voor in- of uitritten, op trottoirs, in bochten.

Denk aan anderen die naar hun werk moeten, doktoren; 5. bij het plaatsen van trailers, kijkposten enz., zorg dat u de algemene vergunning door de commissaris uitgevaardigd, niet overtreedt; 6. niet op gevaarlijke plaatsen klimmen; 7. volwassenen langs de route moeten rekening houden met kinderen en invaliden. Laat hen voorop staan of zitten. Kleine kinderen constant in de gaten houden; 8. zorg dat niemand in uw groep alcohol gebruikt, zodat hij of zij na afloop u naar huis kan rijden. Na afloop zorg dat uw trailer, vrachtauto enz., die u naar huis terugbrengt, goed verlicht is; 9. tijdens de parade niet op de rijbaan komen, zeker niet tussen de groepen. De stoet niet stoppen om foto's te maken. Dit veroorzaakt gaten in de stoet; 10. geen flessen, blikken enz. op de weg gooien. Na afloop de plaats waar u stond opruimen.

DUIZENDEN waren gisteravond in het RCA Sportcentrum getuige hoe de vice-president van Lago de twintigste jeugdcarnavalskoningin van Aruba, Desiree Hoo (Colegio Arubana) als zodanig kroonde. Het was het slot van een zeer geslaagde en sfeervolle avond met als runner-up Tientje Flemming (Santa Cruz) en Nathaly Yrausquin (Club Caribe). Op de foto de kroning en de drie gelukkigen, jeugdkoningin en runners-up.

Elis Dania gekroond door de professor Kevin Robson van de Florida International University.

VOOR DE komende carnavalsactiviteiten en parade's heeft de politie onder leiding van inspecteur Peterson, naast de al bekende verkeersmaatregelen, 10 geboden zowel voor de participanten als toeschouwers vastgesteld.

Voor de participanten zijn ze als volgt: 1. op tijd verzamelen zodat de parade op tijd kan vertrekken. Aanwijzigingen politie en SAC stipt opvolgen; 2. zorg dat u een deugdelijke trekker (goede koppeling) hebt; 3. zorg dat de banden van uw trailer, praalwagen enz. in goede staat verkeren. Reserveband meenemen; 4. zorg dat u een jerry-can met water (voor radiateur), een blusapparaat, extra blik olie en het nodige gereedschap meeneemt; 5. zorg dat u voldoende brandstof in uw tank hebt, zodat u niet halverwege de route zonder benzine komt te zitten; 6. tijdens de parade, de stoet aaneengesloten houden; 7. niet stoppen om gefotografeerd te worden. Indien muziek ophoudt, blijven doorlopen; 8. geen flessen, blikken of andere harde voorwerpen naar de toeschouwers gooien; 9. geen dronken personen deel laten uitmaken van uw groep; 10. bijzondere aandacht besteden aan kleine kinderen die plotseling de rijbaan op kunnen komen.

Voor de toeschouwers gelden

VANAVOND KAN er lustig gedanst worden in het IOWUA-recreatiecentrum waar de SAC van negen uur 's avonds tot drie uur 's morgens een tumba danscontest organiseert.

MORGEN KRIJGT Oranjestad een voorproefje van de grote parade van volgende week zondag, wanneer de jeugd vanaf twee uur door de straten van Oranjestad trekt. De parade vertrekt vanaf het Boulevard Center en vervolgens L.G.Smith Boulevard, Oranjestraat, Zoutmanstraat, Wilhelminastraat, Kazernestraat, Nassaustraat, Adriaan Laclé Boulevard, Wilhelminastraat, Fergusonstraat en eindigt op het plein voor het Wilhelminastadion.

Dinsdag raadsvergadering

ORANJESTAD — Op verzoek van de PPA-Eilandsraadsleden Benny Nisbet, Virgilio Kock en Domi Tromp heeft de voorzitter van de Eilandsraad Pedro Bislip voor dinsdagmorgen negen uur een openbare vergadering van de Eilandsraad opgeroepen. Het enige agendapunt dat de PPA-fractie behandeld wil zien, is het beleid van WEB en de ernstige en alarmerende toestand waarin het WEB zich bevindt.

Zakenvaria

DEZE WEEK TREEDT Aruba voor het eerst op als gastheer van de Beste verkoopvertegenwoordigers van de Amerikaanse firma "Belknap Inc.", gevestigd in Louisville (Kentucky). Gastheer is de Antilliaanse Handel Maatschappij, onder leiding van Han Steenhuizen, die al vijf jaar afnemer is van Belknap-producten. Behalve de beste verkoopvertegenwoordigers verblijven op het eiland ook president Jerry Barton, vice-president Tom Jordan en vice-president Harry Isaacs, van Belknap Inc. Als onderdeel van het programma op Aruba bood AHM's directeur Steenhuizen de gasten een diner aan, waarbij hij tevens de voornoemde heren een Arubaans/AHM-aandenken overhandigde.

Respect

DE INTREDE VAN de heer Pedro Bislip als eerste burger van Aruba - hetgeen door politieke spelletjes van alle partijen en kortzichtigheid twee maanden werd opgehouden - wekt vertrouwen voor de toekomst. Niet alleen omdat de nieuwe gezaghebber zijn benoeming door de gemeenschap met instemming werd begroet omdat vooral bekend is dat hij in het verleden - ondermeer als Statenvoorzitter en Statenlid - reeds duidelijk liet blijken er een eigen mening op na te houden, maar ook op de wijze waarop hij bij de aanvaarding van zijn ambt aankondigde de zaken te zullen gaan aanpakken. Nu kennen we wel het gezegde "nieuwe bezems vegen schoon" en dat zal zeker ook voor de heer Bislip wel gelden wanneer hij de bezems haalt door de augiastal van wantoestanden - die de afgelopen jaren als iets gewoons in onze gemeenschap werden geaccepteerd, met alle gevolgen van dien.

Wij behoeven hier niet dieper op in te gaan, aangezien wij reeds herhaalde malen in onze commentaren hierover hebben geschreven. Vast staat dat het de hoogste tijd werd dat de leiding op Aruba in handen van een man kwam, die zich door niemand de wet laat voorschrijven en zonder aanziens des persoons het mes er in durft te zetten. Of de heer Bislip daar inderdaad de juiste persoon voor is zal de toekomst moeten uitwijzen. Gezien zijn optreden en contacten die wij met hem in het verleden mochten hebben, verwachten wij dat hij de gemeenschap niet teleur zal stellen. De heer Bislip kan het niet alleen; een ieder dient daarbij positief mee te werken. Het belangrijkste is daarbij niet alleen het respect dat we de eerste burger verschuldigd zijn, maar vooral ook het respect dat we elkaar verschuldigd zijn.

Wij behoeven slechts aan te halen de eilandsraadsvergaderingen van de afgelopen maanden, waar Arubanen elkaar te lijf gingen met woorden en uitspraken, die de eilandsraad op een peil brachten dat dichtbij een riool lag. Kijk naar de verklaringen die onze politieke leiders de afgelopen weken uitgeven, waar persoonlijke aanvallen op laag-bij-de-grondse wijze plaatsvinden, alleen maar om een rookgordijn te kunnen optrekken om eigen falen te kunnen verbergen. Hoe verklaringen worden uitgegeven met nietszeggende stellingen, persoonlijke aanvallen, kortom verklaringen die totaal niets met nieuws te maken hebben, maar door bepaalde media zonder meer in zijn geheel worden opgenomen. Hierdoor is sterk de indruk ontstaan dat de heren politici ditmaal hun verkiezingsstrijd via de media willen spelen.

We kunnen zo doorgaan; dagelijks moet de gemeenschap ervaren dat het respect volkomen zoek is. Wanneer niet iemand "ja en amen" knikt omdat hij nog durft voor zijn eigen mening uit te komen, dan wordt hij zonder meer beledigd en is tegen Aruba. Maak toch een einde aan deze dorpspolitiek, waarmee we ons zelf iedere keer weer belachelijk maken. Zorg dat men respect afdwingt, want alleen met respect kan respect verkregen worden. Wij hopen van harte dat de nieuwe gezaghebber leiding zal kunnen en vooral blijven geven aan het herstellen van het respect in onze gemeenschap. Dat kan alleen maar Aruba ten goede komen en het is nog steeds zo "wanneer het Aruba goed gaat, gaat het ons allen goed".

Remitido

Inkomprensibel (2)

REAKSHON DI V. Jonckheer-Mensing na nomber di direktor di skolnan Katoliko Romano ta hopi debil y no ta jega n'e esensia dje asunto.

Si direktiva di skolnan Protestant den un rapport a jega n'e konklushon ku nan por pidi y jena un skol sekundario ku nan alumnonan anto sigur R.K. schoolbestuur no tin derecho di trese ningun kontra-argumentu. E instansia ku tin e derecho ey por ta gobierno. R.K. schoolbestuur no a kolekta firmanan di mayornan na Banda-bou pa proba ku nan tin derecho riba un skol katoliko Romano?

Si Radulphus ta yen y M.I.L. ta birando bashi anto tin un kos ku no ta korekto. Ta ku kwa muchanan Radulphus college ta yena? Muchanan Protestant tambe ta yuda jena Radulphus college? Si ta asina anto ku tur rason mayornan Protestant tin derecho di eksigi un skol sekundario, Sra. V. Jonckheer-Mensing ta hasi komo sifuera ta awor aki e problema aki a ser okashoná. Ta pa basta tempu tin un konflikto di interes entre R.K. schoolbestuur y direktiva di skolnan Protestant.

Mi no ta un,, kaiman na boka di riw" pero mi ta eksigi pa bo trata di biba loke bo ta predika. Ora bo komete un vupá bo tin ku para p'e.

Solushon di hinter e problema aki ta un skol di gobierno basa riba prinsipionan Kristian abri pa tur kredo. Nos, y espesialmente [illegible], mester yuda konstrui nos pais y no dividí nos artifisialmente a base di religion. Kada divishon ta fortalesé y benefisiá sierto interesnan di grupo. Katolisismo/Kristianismo mester sirbi nos komunidat den pleno hustisia y no para pa kapa di ningun grupo di interes. Ta bon pa R.K. schoolbestuur fiha nan mancho den [illegible] dje siguiente "Dokturinanan Sosial di Iglesia": 1) Mater et Magistra y Pacem in terris; 2) Populorum Progressio y Octogesima Adveniens; 3) Redemptor Hominis y Laborem Exerceus.

Aktitut di R.K. schoolbestuur ta keda inkomprendibel y kontradiktorio pa tur hende ku ta usa nan sinti maske kwantu Sra. V. Jonckheer-Mensing trata na drecha kos!

R. YANKEY

[illegible]

NOS TUR TA corda cu no mas cu aña pasa e bestuur di A.B.V. a perde dos di su miembronan, e presidente y e tesorero, pa motibo di cu di mi banda mi persona a [illegible] un muestra di poder pa banda di nos dunado di trabao encuesto e no prolongacion di un contrato cu e [illegible], dr. de Vries, pero e resto di bestuur a rechasa esaki cu excepcion di e tesorero.

E argumento principal cu e bestuur di A.B.V. a uza tabata cu esaki no ta un problema di e sindicato, (e dokter no tabata miembro [illegible]), pero e [illegible]. Mi persona a trata na tur manera na mustra e bestuur cu aki ta trata di un di e [illegible] di nos sindicato como cu ta nos [illegible] di trabao e ta, [illegible] di Aruba. [illegible]

Awor na aña '83 nos ta hanja cu e mesun bestuur ta manda un pamflet ridiculo rond pa su miembronan y e mesun pamflet e ta manda pa [illegible] [illegible] IOWUA [illegible] problema di A.B.V.

Awor [illegible] mi pregunta, di con IOWUA [illegible] Di con na 1982 e problema di e [illegible] den e ambiente di medicina, nos [illegible] nos sindicato ta [illegible] awor si bo ta conta [illegible] miembronan cu un pamflet [illegible] ta [illegible] contra Lago y [illegible] IOWUA. [illegible]

[illegible] companjeronan di IOWUA [illegible] han comprende mi ben [illegible] contra cu [illegible] tabata o [illegible] Al contrario! Mi tambe ta full di [illegible] sindical y [illegible] lucha cu hoco e pasa [illegible] uno [illegible]. Mi preocupacion [illegible] actual di A.B.V. cual ta uno temporal, (sea no a [illegible] cu voto popular) ta [illegible] y pa [illegible] funcion di e consejo di sindicato, cu ta e organo mas principal [illegible]. Compañeronan di A.B.V. habri

wowo por fabor, ser realistico y mira con nos por drecha nos sindicato cu tabata bayendo den un bon caminda.

J. THIJSSEN

(ex-presidente)

Calculonan

NADA NO POR indigna nos mas, cu trata di saca probecho politico partidario, riba custia di joventud, nos yiunan. Permiti esnan cu ta firma aki abao, haci un voto di gradicimiento na Sr. Roy van Puttens pa e sugerencia positivo pa pone filternan di awa na skolnan.

Tin por lo menos, segun nos calculo 18000 y pico casnan familiar cu meter di awa. 18000xfls. 250 florin ta cuater y mei millón florin. Skolnan na tur por monta sesenta. 60xfls. 250,- ta fls. 15000,--. Tuma nota cu prijs di un filter ta fls. 250,-. Si pa fls. 15000,- pa duna juventud, nos yiunan, prioridad, tin tanto buya barata, Sr. Redactor, nos a saca nos som, ta kende tin juventud bardaderamente na pecho. Los perros ladran y la caravana pasa!!

A duel nos masha y paradoxalmente pone nos hari, ora nos a tende e critica di e politiconan sabi, kendenan a critica e projecto. Si nan, en bez di tuma tempo pa critica, usa e mes un energia constructivamente, denter di un tempo masha cortico, e filternan por ta instala. Mester por economiza fls. 250,- riba presupuesto di cada skol. Esaki na su beurt lo so costa [illegible] extra [illegible]. [illegible] ta, [illegible] cu a [illegible] di [illegible] elefante [illegible] den un reunion urgente di nos parlamento. Un reunion cu por dura un cuarto di ora, semper y cuando, cu no bini cu politiqueria cu lo alarga e reunion. Dios sabi, hasta cuando.

Si nos tira un bista cuanto actividadnan tin na W.E.B. construiendo plantanan nobo, sigur e problema di awa entre poco lo worde soluciona. Comparando e dos sumanan ariba menciona, ta costa miles bez mas tanto placa pa instala tur casnan cu filter, manera cierto politiconan kier. A la bez mester di miles di bez mas tempo pa instala nan, sin conta e proceso burocratico pa bestel nan. Mientras tanto sigur e plantanan di awa lo ta funcionando y miles di florin a [illegible] gobernacion emocional, cu nan kier introduci? Sperando cu gobierno lo tuma e projecto aki over y cu e lo worde ehecuta cu urgencia, nos ta keda respaldando Sr. van Putten y tur otro personanan cu [illegible] e projecto di filter di awa pa skolnan, por lo menos esnan di San Nicolas.

Mayornan conciente di San Nicolas,

IVAN A. JULIANA, E. LOPEZ fotronan.

Spelregels

HET AANTAL ingezonden stukken over uiteenlopende onderwerpen houdt op de redactie van de AMIGOE gestadig aan. Omdat evenwel niet altijd rekening wordt gehouden met de normen die door de redactie daarbij gehanteerd worden en om misverstanden te voorkomen, is het raadzaam om de spelregels nog eens duidelijk te maken.

Zondermeer worden al die stukken opzij gelegd waarvan de schrijver niet te achterhalen is (dat wil zeggen als naam, adres en telefoonnummer onbekend zijn) en die welke niet ondertekend zijn.

De redactie weigert in principe ook die stukken die bedoeld zijn als wederwoord op brieven en/of artikelen gepubliceerd in andere bladen, aangezien de voorgeschiedenis daarvan voor hen, die alleen op de AMIGOE geabonneerd zijn, niet bekend is. Elk van deze gevallen zal apart beoordeeld worden, mede op zijn maatschappelijke relevantie op een bepaald moment, maar het laatste woord blijft aan de redactie.

Het schrijven onder een pseudoniem of het anderszins weglaten van de werkelijke naam van de schrijver wordt alleen in uitzonderlijke situaties toegestaan, namelijk als de noodzaak voor die anonimiteit wordt gedeeld door de redactie. Daarover zal dan overleg plaatsvinden met de schrijver.

De lengte van de stukken speelt ook een belangrijke factor bij de afweging van plaatsing of niet van ingezonden stukken, aangezien het niet de bedoeling is om volledige exposee's van halve of hele pagina's zondermeer in de Amigoe te publiceren. Hij of zij die zijn zegje niet in enkele woorden kan doen, kan dat ook niet in paginalange stukken. De kracht zit hem in zijn beknoptheid.

Onder alle omstandigheden houdt de redactie zich het recht voor om stukken op grond van hun inhoud en strekking hetzij in te korten, hetzij te weigeren voor publicatie in de AMIGOE.

Geslaagde hartoperatie op een dag oud kind

ROME — In de kinderkliniek Bambino Gesu (kindje Jezus) in Rome heeft een groep chirurgen voor de eerste maal in de geschiedenis een geslaagde hartoperatie verricht op een kind dat 24 uren eerder was geboren. Bij de operatie werd een tumor zo groot als een noot verwijderd, die de linker hartkamer voor ongeveer 90 procent vulde. De operatie is op 12 januari verricht, maar pas gisteren [illegible], toen het kind buiten levensgevaar was [illegible] had verlaten. In de hele wereld zijn volgens de artsen tot dusver pas [illegible] hartoperaties op de [illegible] van enkele weken oude kinderen verricht. [illegible] was nog geen [illegible] in leven [illegible] dat dergelijke operatie jonger was dan [illegible] dagen.

Cede Antiyas informeert

WILLEMSTAD — In een brochure heeft Cede Antiyas in kort bestek informatie willen verschaffen over zijn doel en over de mogelijkheden om met deze organisatie in contact te treden.

Cede Antiyas met zijn vertakkingen op alle zes Antilliaanse eilanden , werkt onder meer met fondsen van de Nederlandse regering in het kader van het ontwikkelingsprogramma voor de Nederlandse Antillen. Slechts projecten van sociaal-educatieve en sociaal-economische aard zonder commercieel doel worden behandeld, waarbij een en ander moet uitgaan van particuliere organisaties. Ook treedt Cede Antiyas als bemiddelingsorganisatie op bij projecten welke tot stand komen met de financiele steun van particuliere donorinstituten zowel op Curacao als in Nederland en Amerika. Uit de brochure wordt duidelijk dat men denkt aan projecten voor de opvang, verzorging en begeleiding van jeugdige personen, aan het bevorderen van een sterke geest van op eigen benen kunnen staan en het versterken van het bewustzijn voor de regio bij jeugdigen en volwassenen. Ook mikt men op bestrijding van de jeugdwerkloosheid, op het geven van voorlichting, cursussen en op het versterken van sociale structuren in het bijzonder waar het de sociaal-economische zwakkeren betreft. De brochure waaraan het voorgaande is ontleend is in het Papiamento, Engels en het Nederlands.

MBASSADORS TA SIGUI RIBA BON PIA DEN FEMENINO AA

Derotando Sta Rosa/Nabco 10-4

Fuji a klasifika number dos pa "play-off" sòftbòl

ILLEMSTAD — E ekipo di Fuji Film ayeranochi a klasifika komo mber dos pa e "play-off" semi-final di sòftbòl maskulino dòbel A, spues di a propina Sta Rosa/Nabco un derota di 10-4 den e mi-serie kua mester a disidi posishon dje ekiponan en kuestion. mo tal awor e ekiponan a keda posishona komo siguiente: Tigres mber 1, Fuji number 2, Sta. Rosa 3 i Twins number 4. Pa loke ta ta e kampeonato regular den divishon femenino AA, e ekipo di ort Ambassadors/Envases/Unidos ayeranochi a propina Rising otters un derota di 4-2.

E partido di ayeranochi valido kategoria maskulino AA, a rdu kasi por kompletu mina pa e ekipo di Fuji for di sio té final, ku Erwin "Paya" oekhouder ehersiendo un minio konstante riba su versarionan di Sta Rosa. nalmente tabata Edsel Plaate nde a releva Boekhouder i gura e viktoria pa su ekipo. saki ta nifika alabes ku e ekipo Fuji tin di sali kontra Tigres n e "play-off" semi-final, [illegible] ku Sta Rosa/Nabco tin di enfrenta Twins/AGC. E prome partido ta pendiente pa tuma luga djaluars benidero den stadion di SUBT ora ku Tigres sali kontra Fuji.

E skor final dje partido di ayeranochi tabata komo siguiente:

Pa Fuji: 10 kareda; 7 hit i 2 eror, pitcher ganadó a resulta Erwin Boekhouder, mientras ku Edson Sophia a konekta di 2-2.

Pa Sta Rosa: 4 kareda; 4 hit i 4 eror, pitcher perdedó a resulta Roland Schoop. Na bate a destaka Arthur "Tuyu" Mari i Lipo Elhage kendenan a konekta di 4-2.

SPORT AMBASSADORS

E ekipo i Benhamine den kategoria femenino AA, a sigui riba bon pia despues di ku ayeranochi a a derota Rising Trotters ku skor di 4-2.

Ku esaki e ekipo di Ambassadors a mantene nan posishon komo number dos riba e tabla di posishon, tras di Pichingolo ku ainda ta invikto.

E lokual a resulta e ekipo di Trotters defisiente ayeranochi, tabata sin duda e kuater erornan kua nan a komete. Mas ainda si tuma na konsiderashon ku den e parti ofensiva nan a lusi tambe muchu mas miho ku Ambassadors, konektando ocho hit kontra sinku.

E sifranan tabata komo siguiente:

Pa Sport Ambassadors: 4 kareda; 5 hit i 2 eror. Xiomara Arrindel a tira otro gran partido sigurando e viktoria, mientras ku e mes a destaka na bate konektando di 1-1. Pa Trotters:

2 kareda; 8 hit i 4 eror. Vivian Clara a karga e derota i Mila Gibs a konekta di 2-2.

KONTINUASHON

E kampeonato mester a kontinua awe tardi na tereno di Zapateer ku dos partido valido pa e "play-off" maskulino A entre La Belleza i United Hars.

E ekipo ku gana e serie lo enfrenta Rising Trotters den e bueltu final. Si en dado kaso Hars i La Belleza split e serie di awe tardi nan lo enfrenta otro djamars anochi den un partido desisivo. Pa djaluna e "play-off" semi final den kategoria maskulino AA ta inisia ku Tigres enfrentando Fuji. E partido aki ta programá pa 9'or.

Pa 7'or Green Sands ta enfrenta Wild Cats/Coca Cola den partido valido pa kategoria femenino AA.

Prestatieloop voor hulp aan Libanon

UTRECHT — Naar schatting 11.000 militairen hebben gisteren meegedaan aan de prestatieloop "lopen voor Libanon" op 64 landmachtkazernes in Nederland en West-Duitsland. De opbrengst van de loop, bestemd voor humanitaire hulpverlening door het Nederlandse UNIFIL-bataljon in Zuid-Libanon, is nog niet bekend.

De algemene vereniging Nederlandse militairen (AVNM), die het initiatief voor de actie heeft genomen, meldt een grote opkomst in onder meer Ede (1000 deelnemers), Hilversum (550), 't Harde (eveneens 550) en Ossendrecht (400). In Keizersveer waren vanwege oefeningen geen soldaten aanwezig, maar het hoofd sportbureau en een soldaat gingen toch lopen voor Libanon. Over wie de winnaar is geworden, doen verschillende lezingen de ronde, aldus de AVNM.

Amerikaanse tenniskampioenschappen

PHILADELPHIA — De Tsjechoslowaak Ivan Lendl en de Amerikaan John McEnroe hebben zich donderdag geplaatst voor de kwartfinales van het toernooi om de Amerikaanse tenniskampioenschappen voor profs op overdekte banen, die in Philadelphia worden gehouden.

Lendl versloeg de Fransman Henri Leconte in twee sets met [illegible] 6-2 en behaalde daarmee zijn 54e achtereenvolgende overwinning in een indoortoernooi. [illegible] zijn laatste nederlaag in een indoortoernooi [illegible] McEnroe [illegible] door met 7-6 en 6-2 te winnen van zijn landgenoot Mike de Palmer. Eerder waren in het toernooi de als derde geplaatste Mats Wilander (4-6, 6-2 en 6-3 tegen Bill Scanlon) en de als vierde op de startlijst staande Gene Mayer (4-6, 6-4, 1-6 tegen Tim Mayotte) uitgeschakeld.

WASHINGTON — De Amerikaanse minister van Defensie, Caspar Weinberger, heeft de militaire autoriteiten verzocht na te gaan of het mogelijk is leegstaande kazernes en andere militaire gebouwen die niet gebruikt worden beschikbaar te stellen voor bewoning door dakloze burgers.

Simpele klussen voor top-drie in KNVB-voetbal

DEN HAAG — Van de topdrie in de hoogste afdeling van het Nederlandse voetbal speelt alleen PSV het komend weekeinde thuis. De nummer twee van de Eredivisie ontvangt zaterdagavond streekgenoot Helmond Sport. Op dat moment ontmoet lijstaanvoerder Ajax NEC en een dag later moet Feyenoord, dat de derde positie inneemt, naar Breda voor het duel met NAC. Zo op het oog betrekkelijk simpele klussen voor het drietal, dat nu het gat van tenminste zes punten met de achtervolgers heeft geschapen.

PSV en Feyenoord zullen zich ten opzichte van het publiek moeten revancheren voor de tegenvallende topper, die beide ploegen zondag in De Kuip hebben afgewerkt. Ajax heeft voorlopig nog voldoende krediet bij de kijkers, die de weg naar de tribunes weer aardig wisten te vinden. De Nederlandse kampioen uit Amsterdam liep, zonder de geblesseerde Cruijff, vorige week Haarlem onder de voet.

De meest serieuze achtervolgers van de top-drie zijn FC Groningen en Sparta. Groningen, dat in het Oosterpark opzienbarende recettes boekt — tegen Roda in de stromende regen 14.000 belangstellenden — legt dit weekeinde een bezoek af aan Haarlem. Sparta, ook al door de concurrentie met Feyenoord veel minder een publiektrekker, speelt op Spangen tegen het dit seizoen niet onverdienstelijk debuterende Fortuna.

AZ '67 leek op de weg terug te zijn, totdat de voormalige topclub op eigen terrein van het opbloeiende PC Zwolle verloor. Tegen Roda JC, dat zoals te doen gebruikelijk na een flitsende seizoenstart terug viel, kunnen de Alkmaarders laten zien dat de nederlaag een vergissing was. Op gelijke hoogte met Roda en AZ staan momenteel Excelsior, FC Utrecht en Fortuna S.

Excelsior kan in Kralingen twee punten rijker worden ten koste van het in ernstige degradatienood verkerende Go Ahead Eagles, terwijl de Domstedelingen bij het dit jaar wel ontstellend zwakke FC Twente een aardige kans maken. Het duel tussen PEC Zwolle en Willem II speelt zich af in de degradatiezone. Uit de komst van Kees van Kooten (van Go Ahead E.) putten de Zwollenaren wat moed, hetgeen de laatste weken zowaar twee verrassende zeges (eerst Roda toen AZ) heeft opgeleverd.

Rechtbankpresident weigert toelating SC Phoenix tot KNVB-competitie

UTRECHT — De president van de rechtbank in Utrecht, mr V.J.A. Van Dijk, heeft vrijdag in kort geding de eis afgewezen van de sportclub Phoenix om tot de Nederlandse competitie betaald voetbal te worden toegelaten. Volgens mr. Van Dijk is de licentie die Phoenix van de failliete voetbalclub Amersfoort heeft overgenomen, niet overdraagbaar. De KNVB heeft door het weigeren van Phoenix niet onzorgvuldig gehandeld, aldus de rechtbankpresident.

De KNVB [illegible] de behandeling van het kort geding al gesteld dat toelating van Phoenix tot de competitie tot een grote [illegible] betaald voetbal zou leiden. Volgens de voetbalbond zou de toelating tot een sneeuwbaleffect hebben kunnen leiden, omdat andere [illegible] rende voetbalclubs van deze constructie gebruik zouden kunnen gaan maken.

De SC Phoenix kocht medio januari de licentie uit de failliete boedel van SC Amersfoort. Daarmee dacht de nieuwe [illegible] zonder schulden, de competitie voort te zetten. Volgens de rechtbankpresident mr Van Dijk is de licentie van een voetbalclub echter te beschouwen als "hoogst rechtspersoonlijk recht", dat onvervreemdbaar en niet overdraagbaar is.

Het reglement van de KNVB geeft de bond bovendien de vrijheid om clubs niet tot de competitie toe te laten als deze niet aan de KNBV-eisen voldoen. In het geval van Phoenix, als voortzetting van het failliete Amersfoort, is niet aan de KNVB-eisen voldaan, aldus mr Van Dijk.

Vlag en volkslied tennistoernooi goed verlopen

ORANJESTAD — Zeer succesvol is het [illegible] tennistoernooi georganiseerd door de [illegible] de ALTB [illegible] van [illegible] volkslied [illegible] categorieën, zijn als volgt: [illegible] A: kampioen Kenneth [illegible], subkampioen Peter Mohamed.; meisjes-A: kampioene Judith van Eck, subkampioenen Diana van Gulick. Jongens-B kampioen [illegible] Alwart, subkampioen Alexander Tromp; meisjes-B: kampioen Zelda Gariel, subkampioene [illegible] Berkley; Jongens-C: kampioen Derick Christiaan, [illegible] Raymond [illegible]; meisjes-C: kampioene Dyane Escalona, subkampioene Lisa Arends.

Aanklacht tegen Vitas Gerulaitis

NEW YORK — De Amerikaanse tennisprof Vitas Gerulaitis zal worden aangeklaagd wegens het gebruik en in bezit hebben van verboden stimulerende middelen. John Martin, de officier van justitie in Manhattan, is de aanklager.

Hij legt Gerulaitis ten laste het gebruik en het verhandelen van cocaine tijdens het Masterstoernooi vorig jaar in New York. Gerulaitis deed zijn uitspraak tegenover een verslaggever van het Amerikaanse dagblad "Daily News". Martin wilde geen commentaar geven op de affaire.

Nieuw bestuur Aruba Video Center

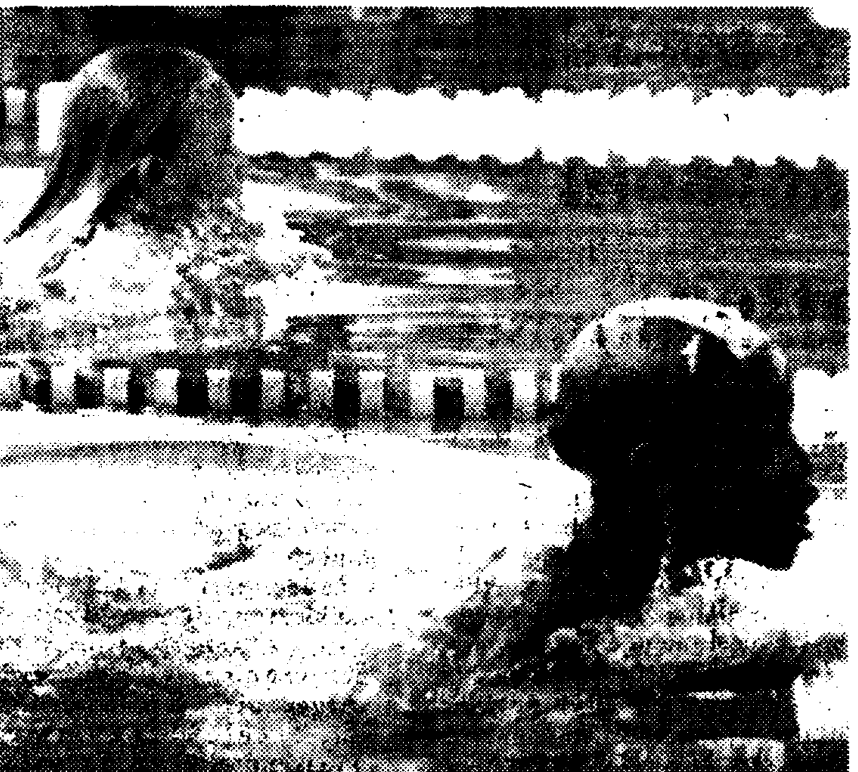
SANTA CRUZ — De leden van baseballvereniging "Velocidad/Aruba Video Center" kozen onlangs een nieuw bestuur. Het nieuwe bestuur is als volgt samengesteld: voorzitter Juancho Kock (herkozen), vice-voorzitter Mario Angela, secretaris Clyde Croes, penningmeester Sixto Vrolijk, tweede secretaris Milo Croes, tweede penningmeester Rocky Boerman, commissarissen Tommy Croes, Sjakie Werner en Chimbo Geerman.

Het bestuur heeft grootse plannen om dit jaar het dertigjarig bestaan van de vereniging te vieren. Gestreefd wordt om de viering te besluiten met de eerste steenlegging van een eigen ballpark en clubhuis voor de vereniging.

Voorts wil Velocidat/Aruba Video Center dit jaar ook meedoen aan de A-klasse competitie. Spelers, die geïnteresseerd zijn om in deze tweede ploeg van Aruba Video Center uit te komen, kunnen hierover contact opnemen met penningmeester Sixto Vrolijk (telefoon 28426) of een van de andere bestuursleden.

Nieuw bestuur Perla di Aruba

ORANJESTAD — Mariachi Perla di Aruba heeft deze week een nieuw bestuur gekozen. Na de functieverdeling ziet het nieuwe bestuur er als volgt uit: voorzitter/manager Supriano van der Linde, secretaris Severine Lampe, penningmeesteres Yolanda van der Linde, muziekleider Miguel van der Linde, adviseur Bertrando Henriques en empresario Ronny Noguera.

.....Twee jeugd zwemmers in actie.....

Verkiezing Brazil BC-bestuur

BRAZIL — Centro di barrio Brazil houdt op 17 februari een algemene ledenvergadering, waarbij onder meer een nieuw bestuur wordt gekozen. De vergadering begint om half acht bij de bouwkeet van het in aanbouwzijnd buurthuis. Namen van kandidaten voor een bestuursfunctie kunnen ingestuurd worden via postbus 348 of bij secretaresse Dora van der Biezen (Brazil 12). Het bestuur hoopt dat veel wijkbewoners gehoor zullen geven aan de oproep en zich bereid tonen te helpen met het buurthuiswerk, dat spoedig in eigen gebouw gedaan zal worden.

Voor het eerst tijdens limietwedstrijden

Sithoc legt beslag op "Benny Leito Wisselschild"

WILLEMSTAD — Op 29 januari jongstleden werd er op het Rif tijdens de limietwedstrijden, georganiseerd door Sithoc-zwemafdeling, door de zwemmers van alle verenigingen gestreden om het "Bennie Leito Wisselschild", dat vorig jaar ten gevolge van het eerste lustrum van deze wedstrijden beschikbaar werd gesteld. De jongens en meisjes van Sithoc zorgden hierbij voor een verrassing door met 56 punten, voor het eerst in de geschiedenis van deze limietwedstrijden, beslag te leggen op de eerste plaats. Tevens slaagde het Sithoc jongens/heren-team er opnieuw in de trofee, aangeboden door Amstel, voor het beste jongens/heren-team te veroveren en ditmaal zelfs met een aanmerkelijk groter verschil dan vorig jaar, terwijl de Asiento-meisjes beslag legden op de trofee voor het beste meisjes/dames-team. In het algeheel klassement eindigde Asiento op de tweede plaats met 52 punten.

Bijzondere prestaties werden geleverd door Ryan Jansen (Sithoc) en Ingeborg Maas (Dolfijnen) op de vlinderslag en de vrije slag, door Hilton Woods (Buladó) en Elise Krijnen (Asiento) op de rugslag en door Michael Fraai (Sithoc) en Marjoleijn Volmerink (Asiento) op de schoolslag, waarvoor deze zwemmers en zwemsters elk een persoonlijke onderscheiding in ontvangst mochten nemen.

De uitslag van deze wedstrijden mag als een indicatie gezien worden hoe het er aan toe zal gaan tijdens de Curaçaose kampioenschappen in maart aanstaande en hoe spannend de strijd daar zal worden. Zal Asiento zijn positie van de afgelopen jaren als eerste nog langer weten te handhaven of zullen de jeugdige leden van Sithoc, ondanks het zware programma en de numerieke minderheid van meisjes, erin slagen een succesvolle greep naar de zo begeerde eerste plaats te doen? Ongetwijfeld zullen de beide verenigingen het elkaar niet kado doen en de hoogstwaarschijnlijke terugkeer in het strijdperk van Sithoc-topzwemmer Andrew Solomon, na, vanwege een schouderblessure, bijna een jaar afwezigheid uit competitie, zal het geheel nog spannender maken.

Ook de strijd om de derde en vierde plaats, bij de limietwedstrijden ingenomen door respectievelijk de Dolfijnen met 21 punten en Buladó met 17 punten belooft emotioneel te worden. Beide verenigingen hebben het afgelopen jaar een duidelijke groei gekend in de jongere leeftijdsgroepen en 't ziet er dan ook naar uit dat daar de strijd voor deze verenigingen beslist zal worden.

De 6 nieuwe 50 m records die bij de limietwedstrijden werden neergezet waren: 13/14 jaar Inge Verton, 50 m vlinderslag 33.40; 13/14 jaar Michael Fraai, 50 m schoolslag 34.98; 13/14 jaar Marjoleijn Volmerink, 50 m schoolslag 39.34; 15/17 jaar Petra Bekaert, 50 m rugslag 33.64; dames Mickey Rowaan, 50 m rugslag 33.64; dames Marielle Goudberg, 50 m rugslag 37.03.

Zondag 30 januari ging Sithoc in eigen verenigingsverband verder met haar 100 en 200 m wedstrijden, terwijl er in de pauze een waterpolowedstrijd door de waterpolo-afdeling onder leiding van Harry Hauck gespeeld werd. Er werd op deze afstanden heel sterk gezwommen, maar liefst 92 % van de zwemmers zetten hun beste tijd neer. Officieuze rekords werden geklokt voor Minouschka Oleana op de 200 m schoolslag 11/12 jaar met een tijd van 3.13.28 en Michael Fraai 13/14 jaar met 2.47.86, voor beiden de eerste maal dat zij dit onderdeel in hun nieuwe leeftijdsgroep zwommen. Ryan Jansen maakte bij de jongens 8 jaar en jonger een tijd van 1.21.12 op de 100 m vrije slag. Prestaties waarop coach Ian Armiger en zijn assistenten Leon Prinsen en Glenn Kross trots mogen zijn.

Tussendoor streden ook de veteranen van de afdeling conditietraining onder leiding van Bennie Leito met elkaar om de eerste, tweede of derde plaats op de 25 en 50 m afstanden, waarbij Nelleke v.d. Bovenkamp, Lita v. Velzen, Don Koenraad en Anthony Losiabaar zich onderscheidden met een "goud" certificaat naar huis gingen. Om 5 uur was tenslotte ook dit zwemevenement ten einde en keerde na zoveel ongewone drukte de rust op het Rif-zwembad weer.

.....BENNY LEITO.....
.....geen onbekende in onze zwemwereld.....

Finales Asiento open mixed tennistoernooi

WILLEMSTAD — Afgelopen donderdag werden de finales verspeeld geldig voor het Asiento open mixed tennistoernooi 1983.

A-KLASSE

Het koppel Yolanda van der Harst/Sixto Wout heeft door snel en aanvallend spel het initiatief telkens in handen gehad, en legde zodoende beslag op de kampioenstitel in deze categorie. Het koppel Ingrid Gonesh/Max Paula moest met 2-6, 3-6 het hoofd buigen voor Harst/Wout.

B-KLASSE

Mary van de Burgh en Rob Groenhof legden hier beslag op de titel. Met 6-1 en 6-3 werd het koppel Gerda Wout/Juancho Pauletta terug gewezen. Basis voor deze overwinning was het goede baselinespel van Van de Burgh, terwijl Groenhof aan het net onpasseerbaar was voor Wout en Pauletta en vaak wist te scoren.

C-KLASSE

Het duo Gerdessen/Kuipers wist een 1-4 achterstand in de eerste set tegen Wouter en Margreet Gerth om te zetten in een 6-4 winst. Wouter en Margreet zetten de tweede set om in een gemakkelijke 6-2 winst. De slijtage-slag in de derde en beslissende set ging echter met 6-1 naar Gerdessen/Kuipers, die hierdoor de overwinning en de titel naar zich toe trokken.

Elekshon Reina di deporte dia 5 di mart den SWRC

WILLEMSTAD — E elekshon pa Reina di Deporte kua ultimamente mester a tuma lugá den Hotel Holiday Beach i a keda posponé, awor ta pendiente pa tuma lugá dia 5 di mart den Shell Werknemers Recreatie Centrum. Manera ya ta konosí e sertamen aki lo ta bou di auspisio di CSF ku a instala un komishon espesial pa enkarga ku e elekshon, enkabesá pa señorita Elly Baily. Na su debido tempu lo sigui mas informe enkuante e elekshon di Reina di Deporte.

BEIROET — Een zaal van 600 vierkante meter met sporen van Romeinse bubbelbaden en de resten van een uit de 12e eeuw daterend handelscentrum zijn zondag blootgelegd bij uitgravingswerkzaamheden op de plaats waar zich tot voor enkele jaren het handelscentrum van de Libanese hoofdstad bevond.

ROELOFARENDSVEEN — De watersportindustrie en -handel in Nederland vertoont ten opzichte van de voorgaande jaren een lichte opleving. Internationaal wordt de Nederlandse positie vooral bij de bouw van grotere plezierVaartuigen steeds sterker. Dit constateerde de voorzitter van de Hiswa-vereniging, W. Jets, vrijdag tijdens een persconferentie in Roelofarendsveen over de komende Hiswa-tentoonstelling, die van 4 tot en met 13 maart in de Amsterdamse Rai wordt gehouden.

Volgens Jets is de onzekerheid waarin de watersportbranche in de jaren '80 en '81 internationaal gezien verkeerde, in de loop van het afgelopen jaar geleidelijk verminderd. Een vergelijking met vette jaren als '78 en '79 is echter nog lang niet te trekken. Wel verwacht hij, dat het dieptepunt van de recessie in deze Bedrijfstak voorbij is en dat herstel zal doorzetten.

"Arubaanse strijd" overgewaaid

Staten unaniem eens met reeks wetten

WILLEMSTAD — **De Staten zijn gisteren unaniem akkoord gegaan met wetsvoorstellen voor uitbanning van discriminatie van de gehuwde vrouwelijke ambtenaren, voor opsplitsing van het eilandgebied de Bovenwinden in drie eilandgebieden, voor de decentralisatie van het Kadaster- en hypotheekwezen en voor een vergemakkelijkte procedure bij decentralisaties.**

Hoewel de volksvertegenwoordiging zich als één man achter de voorstellen opstelde bij de stemming, heeft de vergadering in totaal veel uren geduurd zonder dat er nieuwe gezichtspunten naar voren kwamen. Niet zelden werden er politieke strijdjes geleverd die met het aan de in behandeling zijnde wetsontwerp niets van doen had.

Vooral de Arubaanse Statenleden van MEP, AVP en PPA vlogen elkaar regelmatig in de haren. Daarmee gaven zij uiting aan de vrees, zoals een week geleden al geuit door het MAN-Statenlid Victor Miguel, dat het gebekvecht van de Arubaanse Eilandsraad in de Staten werd voortgezet. Statenvoorzitter Bob Lopez Henriquez werd meermalen door Miguel, en ook door mr Maurits Larmonie van de PNP, erop gewezen dat hij dat niet moest toestaan. De Statenvoorzitter beloofde dat aanvankelijk plechtig, maar moest later toegeven dat het dikwijls zo op het randje van het toelaatbare gedaan werd dat hij niet gemakkelijk kon ingrijpen. Bovendien wil hij niet uitgemaakt worden voor een voorzitter die Statenleden het recht van spreken wil ontnemen.

Geen van de politieke partijen had fundamentele bezwaren tegen de wetsontwerpen die waren ingediend. Wel werd er om het hardst gevochten wie verantwoordelijk gesteld mogen worden voor deze wetten. De MEP beweerde bijvoorbeeld dat het ontwerpen betreft die dateren uit de tijd dat die partij nog in de centrale regering zat. De AVP daarentegen zei dat nu uitgevoerd wordt wat anderen altijd met de mond beleden hebben.

Alle partijen wierpen met hun stemverklaringen op de diverse onderwerpen hun blik vooruit op de Ronde Tafel Conferentie van volgende maand over Aruba's onafhankelijkheid. MEP-leider Betico Croes hoopt dat dan de overige partijen evenzeer het recht op zelfbeschikking van Aruba eerbiedigen als gedaan is ten aanzien van de wetsontwerpen. De overige partijen spraken de hoop uit dat de MEP nu heeft ingezien dat de andere partijen het serieus menen en dat dat de MEP ertoe zal brengen om niet alleen zitting te nemen in de werkgroep die de RTC voorbereidt, maar ook alsnog tot het kabinet-Martina III toetreedt. Daar ging de MEP evenwel niet serieus op in.

WOLF PASCHKE
..... vrij voelen van opdrachten en druk van buitenaf .....

Op paradijselijk mooie Saba

Paschke: ontdekkingsreiziger in de kunst

THE BOTTOM — Al een half jaar woont en werkt op Saba de beeldend kunstenaar Wolf Paschke. Hij woont samen met zijn vriendin Loes Jansen in The Bottom. Zij werkt als parttime analiste in het ziekenhuis, terwijl hij zijn indrukken probeert vast te leggen in schilderijen, houtsneden en schetsen.

Wolf werd in 1951 in Duitsland, Krefeld, een klein plaatsje vlak bij de Nederlandse grens, geboren. Na veel omzwervingen kwam hij in Nederland terecht, waar hij na verloop van tijd ging studeren aan de Kunstacademie in Arnhem. Dat was zijn manier om iets te doen met de onvrede over de gang van zaken in de Westerse maatschappij. Zijn kritiek richt zich vooral op het uniform maken van alle mensen. "De individualiteit van één individu is in de Westerse maatschappij onderworpen aan het nuttig zijn voor de massa", zegt Wolf. "Daardoor kunnen er geen conflicten ontstaan, maar 't houdt ook in dat alles en iedereen één grote grijze massa wordt".

Wolf zocht naar een weg om deze kritiek te uiten en om te zetten in een bepaalde manier van leven. "Het heeft geen zin om alleen maar kritiek te hebben, je moet er iets mee doen". Een manier waarop Wolf, vanuit zijn persoon, positief met die kritiek dacht te kunnen omgaan, was het beeldend uiten.

Hij doorliep in 5 jaar de Kunstacademie en koos daarbij welbewust voor de avond-opleiding. Dit omdat hij tijd over wilde houden, om zijn eigen kijk op verschillende dingen, tegenover die van anderen te kunnen blijven zetten. Op de dagacademie is daar, volgens Wolf, amper ruimte voor en loopt men het risico de eigen identiteit te verliezen. Maar ook na de avondacademie, die hij in 1981 beeindigde, voelde Wolf heel sterk de behoefte om zich een tijd helemaal vrij te voelen van opdrachten en de druk van buitenaf.

Vanuit die behoefte naar vrijheid is Wolf dan ook, zoals hij zelf zegt: "van het zeer geïndustrialiseerde Nederland" vertrokken naar het "paradijselijk mooie Saba".

Dat de keuze uiteindelijk op Saba viel, had ook een practische reden. Loes, zijn vriendin, kon op Saba een baan als analiste krijgen. Voor Wolf was het genoeg dat Saba "klein" was.

"In Nijmegen, waar ik de laatste negen jaar gewoond heb, was er sociaal en maatschappelijk gezien enorm veel te doen. Ik hield me overal mee bezig, behalve met datgene waar ik me nou eigenlijk in zou willen verdiepen. Saba is maar een klein eiland, met weinig afleiding, maar de ideale ongeving om van dat moeilijke begrip Kunst een idee te krijgen". Speciaal zijn houding ten opzichte van de kunst en zijn manier van werken met die kunst, was één van de dingen waarin Wolf zich in deze tijd op Saba heeft verdiept. Het kleine en rustige Saba heeft ertoe bijgedragen dat Wolf een duidelijkere kijk heeft gekregen op de manier waarop hij ermee om wil gaan. Dit heeft geresulteerd in het besluit dat hij, eenmaal terug in Nederland, verder wil gaan studeren. Daarbij trekken twee studierichtingen hem aan: als docent bij hele kleine kinderen, in het buitengewoon onderwijs of aan een Kunstacademie; of de kunstgeschiedenis, omdat het Wolf duidelijk is geworden dat het verleden heel belangrijk is voor het heden en de toekomst. Daarnaast wil hij zelf altijd beeldend bezig blijven en hoopt ook dat hij het lef blijft behouden om dit aan anderen te blijven tonen.

"Dat kost veel moeite", zegt Wolf. "Je stelt je bloot aan kritiek. Schilderijen zijn een vertaling van de zekerheden en onzekerheden die de maker heeft ten opzichte van zichzelf en zijn omgeving. Dat niet iedereen dat ziet en snapt is duidelijk. Maar het is kwetsend wanneer de grote massa met een blik langs je schilderijen loopt van: Dat is niet veel soeps".

..... op Saba ontstaan .....

Daarbij is volgens Wolf "kunst" niet te beoordelen. Men kan er een subjectieve mening over geven, maar twee mensen zullen twee meningen hebben. Er zijn namelijk verschillende oorzaken waardoor een schilderij ontstaat. Waar het uiteindelijk om gaat, is of iemand het mooi vindt of niet. Zowel kunst maken als kunst beoordelen, is iets heel individualistisch, vindt Wolf.

In zijn ogen is ieder mens een product van de maatschappij waarin hij leeft. De beeldend kunstenaar is daarin dan degene die de maatschappij vertaalt en vertolkt naar de mensen toe. Kunst is dan ook een product van de maatschappij. Dat is iets wat duidelijk blijkt uit de geschiedenis van de kunst. Al een gegeven moment de fotografie zijn intrede doet, heeft men geen schilder nodig, om de werkelijkheid te geven. De beeldend kunstenaar moet dan gaan zoeken een andere opgave, en is de werkelijkheid gaan vervormen.

Voor Wolf Paschke persoonlijk geldt, dat het voor hem zo belangrijk meer is "wat" hij schildert. Hij wil meer zijn met het "hoe, waarom waarmee" hij schildert. Hij voelt zich dan ook het best thuis in het experimenteren, noemt zichzelf: "Een ontdekkingsreiziger in de kunst", waarbij hij vast wil leggen hij ontdekt.

SM consumenten organisatie

Gulden, franc en dollar helft minder waard

WILLEMSTAD — De oprichtingsacte is verleden van de St Maarten Consumers Foundation. Opzet van deze organisatie is om op te komen voor de belangen van de consumenten, zo meldt het SM-weekblad Windward Islands Newsday.

De consumentenraad staat onder leiding van Alphonso Cooper. In het eerste communiqué dat men heeft uitgegeven wordt verwezen naar de talrijke klachten welke men al jarenlang hoort over de hoge prijzen, de slechte kwaliteit van de artikelen en de slechte service, aldus Cooper. De gulden, of dollar of franc, welke men op Sint Maarten gebruikt, is slechts de helft waard van zijn officiele waarde als gevolg van de hoge inflatienaire prijzen van goederen en diensten op Sint Maarten.

In het communiqué wordt nader ingegaan op zaken als de uitzonderlijk hoge prijzen voor bouwmaterialen voor het geval men een eigen woning wil gaan bouwen. Volgens de consumentenorganisatie liggen artikelen zoals auto's, maar ook een behoorlijke radio-installatie buiten het bereik van een ontstellend groot aantal mensen, terwijl dat toch geen luxe meer is heden ten dage. Er is dus genoeg werk te vinden voor de consumentenorganisatie. Slechts door eensgezind optreden van de consumenten kan daar iets aan worden gedaan.

Het bestuur bestaat verder uit Ronda Fowler, Bill Riley, Elaine Gumbs-Vlaun, Prudence Richardson, Chris Hanson, José Lake Jr., Batsy Philips, Magna Janga, Dennis Rombley, Eulalie Meyers, Mildred Brown, Rose Morella Rog, Blondelle Cannegieter, Patricia Krolis en Julie Jones.

Joyriding gestraft

WILLEMSTAD — Er waren gisteravond twee gevallen van joyriding door kinderen met aanrijdingen tot gevolg.

Een jongeman van 17 jaar belde gisteren de centrale post op en vertelde dat een roekeloze chauffeur op de parkeerplaats van het Princess Beach Hotel tegen zijn auto aan was gereden. Een kort onderzoek wees uit dat de jongeman zelf met de auto nabij La Hacienda tegen een lichtmast was aangereden.

In de Zadelboomstraat reed gisteren een 16-jarige meisje in volle vaart tegen een betonnen muur aan. Zowel het meisje als haar vriendin van dezelfde leeftijd moesten naar het ziekenhuis worden gebracht voor behandeling.

Slapende rijder schept ravage

WILLEMSTAD — Een dronken chauffeur die vanmorgen op de weg naar Bandabao achter het stuur in slaap viel, raakte op een gegeven moment van de weg af en reed tegen een lichtmast aan. Nadat hij de mast uit zijn plaats had getild, reed de man een 49-jarige dame aan en bleef tenslotte stil staan tegen een afrastering. De dame is met een gebroken been en verschillende wonden naar het ziekenhuis gebracht.

Prioriteit politie Bovenwinden:

Verbetering toezicht op de buitenlanders

WILLEMSTAD — Bij de politie op de Bovenwinden heeft men op de prioriteitenlijst voor 1983 onder meer staan een beter toezicht op de registratie van buitenlanders. Ook wil men de samenwerking verbeteren tussen de Immigratie op de luchthaven en de recherche om ook langs deze weg de toevloed aan misdrijven eventueel beter in de hand te kunnen houden.

Gezaghebber mr ing Ralph Richardson heeft dit onlangs verklaard tijdens een persconferentie. Hij wees er in dit verband op, dat men van politiezijde ook gedaan wil krijgen, dat de vreemdelingen, die toegelaten worden, beter op de hoogte zijn van de voorwaarden. Het probleem is hierbij dat alle informatie hieromtrent in het Nederlands beschikbaar is, maar dat is nu net een taal welke geen vreemdeling spreekt en leest.

Andere punten waaraan de politie dit jaar speciaal aan wil werken, is een campagne tegen het gebruik van verdovende middelen in het verkeer. Daarbij zal men de nadruk leggen op de bestraffing van deze feiten.

Ook zal men de politieboot in gebruik gaan nemen om daarmee een beter toezicht te kunnen houden op de talloze jachten in de haven en op alle schepen die binnenkomen. Tenslotte is de politie vast van plan de surveillance op te gaan voeren.

Op dezelfde persconferentie werd gesproken over het plaatsen van douanepersoneel op de luchthaven en op andere plaatsen waar mensen en goederen Sint Maarten binnenkomen. Dit personeel zou alleen aanwezig zijn om bagage te controleren, welke binnenkomt via de lucht, de schepen of via containers. Op het ogenblik heeft niemand er weet van wat de talrijke containers allemaal bevatten, welke op St Maarten worden ingevoerd. Daarin kan heel goed ander spul zitten dan officieel wordt opgegeven, zo meent het SM-weekblad New Age.

Op de persconferentie werd de hoop uitgesproken dat men meer vaart zet achter dit plan om douanepersoneel aan te trekken voor dit doel, zodat dit nog dit jaar kan gaan gebeuren.

Emaus kalender van activiteiten

WILLEMSTAD — Door Emaus, het bezinningscentrum op Soto, is een activiteiten-kalender voor dit jaar uitgegeven. Die is te verkrijgen bij de boekhandels en bij alle pastorieen. De kalender kan ook opgevraagd worden op telefoonnummer 641886 of bij Kas di Orashon Emaus, Groot Santa Martha 85, op Soto.

Verbouwing van Kas di Orashon Emaus op Soto

WILLEMSTAD — Ondanks de verbouwing en uitbreiding van het bezinningscentrum Emaus op Soto, gaan de activiteiten door. Van 14 tot en met 16 februari is er enkele dagen gelegenheid voor gedoopte katholieken om te komen tot een diepere bekering. Daarvoor moet men zich inschrijven.

Steeds meer mensen bezoeken het centrum. In 1982 zijn er 64 programma's aangeboden. Het aantal deelnemers bedroeg dat jaar 1403. Dat betekent een gemiddelde van bijna 27 in de totaal negen beschikbare kamers. Medio vorige maand is gestart met het bijbouwen van vijftien eenpersoon-kamers om een zo een meer adequate opvang te kunnen bieden aan deelnemers in de toekomst.

Herhaling dia-serie

WILLEMSTAD — De parochie-raad van Sta Ana en de Heilige Familie brengen op verzoek van de Otrabandabewoners een herhaling van de dia-serie "De situatie waarin de bewoners van Otrabanda wonen". Het groot aantal mensen dat de eerste keer aanwezig was, vroeg voor herhaling, dit keer met uitnodiging van alle gedeputeerden. De voorstelling vindt plaats in de Heilige Familiekerk op woensdag 9 februari vanaf acht uur 's avonds.

Schoenen gevist

WILLEMSTAD — Dieven braken gisteren een glazen ruit van een schoenenzaak in Otrabanda en visten er 20 paar schoenen uit. Nadat ze de schoenen uit hun dozen hadden gehaald, hebben de onbekenden de lege schoenendozen netjes achtergelaten voor de hoofdingang van de kerk van Santa Ana.

Vruchteloos werk zoeken frustrerend

Progreso: desillusie reden remigratie van Antillianen

WILLEMSTAD — Veel Antillianen in Nederland zijn gedesillusioneerd, zo stelt Progreso vast in een niet ondertekende bijdrage over Remigratie. Deze stemming is vooral groot onder degenen die indertijd voor hun vertrek naar Nederland op de Antillen hun huis en andere goederen verkochten om naar het beloofde land te gaan. Daar bleken hun aspiratie op beter werk en een beter leven niet uit te komen.

Volgens Progreso, het blad van de gelijknamige Antilliaanse stichting voor zuidelijk Nederland, is dit een van de redenen welke veel mensen er toe brengt om te gaan denken aan terugkeer naar de Antillen. Ander motief is het gebrek aan sfeer in huis en daarbuiten in Nederland, nostalgie en het terugverlangen naar familie en bekenden van toen men bv twintig jaar geleden naar Nederland trok. Sommigen uit deze categorie zijn in Nederland in goeden doen, maar willen toch terug naar de Antillen.

Ook speelt vaak mee, dat men duidelijk de neergang in de Nederlandse economie voelt. Niet alleen hoort men voortdurend praten over bezuiniging hier en bezuiniging daar, maar ook de economische druk is duidelijk voelbaar bij de Antilliaanse minderheid. Tevens wordt men vaak geconfronteerd met de vraag: waarom ga je niet terug? Naar je eigen land met zon en mooie plekjes?. De schrijver in Progreso wil in dit verband niet spreken over openlijke discriminatie.

Tevens wordt als een der motieven om te gaan denken aan remigratie het feit genoemd, dat men jarenlang op zoek is naar werk, hetgeen erg frustrerend werkt. In tegenstelling met de situatie op de Antillen is het in Nederland verboden en ook gevaarlijk om bijwerk te doen. Wordt men daarop betrapt terwijl men bv sociale uitkeringen krijgt, dan zit men in de problemen.

Degenen die inderdaad willen gaan remigreren krijgen de raad om contact op te nemen met het Antillenhuis. Niet omdat men daar gemakkelijk steun krijgt, maar omdat men op deze manier bij de overheid over een duidelijker inzicht gaat beschikken over de situatie op dit gebied. In uitzonderlijke gevallen wordt door het Antillenhuis steun verleend. Ook krijgt men de raad in contact te treden met de sociale werk(st)er van de Antilliaanse organisatie in zijn of haar buurt. Eventueel ook om te zien of er inderdaad geholpen kan worden. Over deze materie zullen nog meer bijdragen gaan verschijnen in het orgaan van de stichting Progreso Antiyano (SPA).

Bezinning op steun remigratie

Yamanota: cultuur Antillen uitdragen

WILLEMSTAD — In het Antilliaanse centrum Yamanota te Weert is er elke zondagmiddag een familiebijeenkomst. Ouders kunnen er dan terecht met hun kinderen, voor wie een afzonderlijk hoekje is ingericht. Zo blijkt uit het overzicht van de plannen van deze Antilliaanse stichting in het Limburgse Weert, waar veel Arubanen wonen.

Die plannen zijn gepubliceerd in Progreso, het orgaan van de Antilliaanse stichtingen in zuidelijk Nederland. De zondagmiddag is dus voor het hele gezin. Dan zijn er Antilliaanse hapjes verkrijgbaar, en kan men er terecht in een leeshoek enz.

Het uitdragen van de Antilliaanse cultuur en het beleven ervan gebeurt onder meer door deze familiemiddag, maar ook streeft men dat na via zijn kinder- en senioren dansgroep Nos Caribe, door deelname aan het Weertse carnaval en door het opzetten van een eigen bibliotheekje met Antilliaanse lectuur. Tevens denkt men aan het organiseren van toneelopvoeringen door Antilliaanse groepen en door exposities, voorlichtingsdagen enz. Ook is een der middelen het laten optreden van Antilliaanse bands zoals de Tropical fruits steelband uit Weert zelf. Sport is in dit verband eveneens belangrijk, aldus het verslag in Progreso.

Een andere doelstelling is het verbeteren en versterken van de positie van de Antillianen in de Nederlandse samenleving. Daartoe streeft men naar een goede voorlichting.; maar ook via commissies en werkgroepen, die opkomen voor de belan van de Antillianen op gebie als huisvesting, werk legenheid, onderwijs, soc uitkeringen. Tevens wil me dit verband vormende act teiten opzetten in de vorm cursussen in handenarb Nederlandse taal, naaien Deze cursussen mogen dan op de eerste plaats bedoeld voor de persoonlijke ontwi ling van de deelnemenden, hoopt op deze manier oo beschikking te krijgen meer Antilliaans kader. Ya nota heeft namelijk bestuurs commissieleden nodig die in staat zijn met de overhe te praten en met Nederla instantie over kwesties als sidies enz.

Met de leden wil Yamar blijven onderzoeken wat mogelijkheden zijn voor te keer naar de Antillen, wat kansen zijn op werk huisvesting op de Antillen e de Antilliaanse overheid verhuiskosten op zich wil nemen.

Deze plannen kunnen sle verwezenlijkt worden, all Yamanota verklaring, als d den echt actief zijn. Alles h van de leden af. Daartoe is van belang dat men eensge is, aldus het Yamanota ver in Progreso, het blad va stichting Progreso Anti (SPA).

Verkeer in 1982 veiliger

WILLEMSTAD — Het v keer is verleden jaar op S Maarten een stuk veiliger weest dan in 1981 het ge was. Het aantal verkeersdo steeg van twee naar drie, aantal zwaar gewonden nam van 45 tot 67 en het aan lichtgewonden verdubbelde 63 tot 123. Het aantal aan dingen bedroeg 650; in 1981 ren dat er 617. Zo bleek onla op een persconferentie van zaghebber, mr ing Ralph chardson.

WILLEMSTAD — E Sintmaartense zakenman h aangifte gedaan bij de po dat van een zending van tw dozen met horloges er slec tien bij hem aankwamen. andere dozen zijn verloren gaan of gestolen. De waarde van bedraagt ruim tweeduiz dollar. Aldus het SM weekb New Age.

Pietje Bell smeert 'm

WILLEMSTAD — De beruchte recidivist bekend als Pietje Bell is vanmorgen uit de gevangenis op Koraal Specht ontsnapt.

Naar vernomen is van de officiele politiewoordvoerder was Pietje Bell met een paar andere gevangenen vanmorgen tegen half twaalf op een van de werkplaatsen van de gevangenis. Door de afrastering te vernielen, is hij uit het complex ontsnapt. Een zoekactie is ingezet.

WORLD IN A NUTSHEL

GENEVA — US Vice-president George Bush called on Moscow to offer new arms proposals, begin a frank dialogue on European-based missiles and help break the deadlock in arms reduction talks. He said Washington's proposal to bar all US and Soviet medium-range missiles from Europe "isn't a take-it-or-leave-it proposition" - America's strongest assurance so far that it is willing to look at alternatives.

PEKING — The United States and China set the stage for talks on broader military contacts in a move that seemed to indicate a warming of bilateral relations. Following a meeting between visiting US Secretary of State George Shultz and Chinese Defense Minister Zhang Aiping, officials were preparing for further talks that could increase US military cooperation.

WASHINGTON — Unemployment in the United States fell slightly last month to 10,4 per cent - almost 11.5 million people - from December's post-war record of 10.8 per cent, the Labour Department said.

PARIS — France said it was sending 298 marines to reinforce its contingent with the multinational peacekeeping force in Lebanon at the request of Lebanese President Amin Gemayel. The move underlined French concern over lack of progress towards withdrawing foreign forces from Lebanon and restoring full sovereignty to the Lebanese government, officials said.

KETTERING, ENGLAND — The nuclear fuel core of a crippled Soviet spy satellite will re-enter earth's atmosphere late Monday or early Tuesday, a teacher with a reputation for early, accurate forecasting about Soviet spacecraft said. The main part of the satellite burnt-up over the Indian Ocean on January 23.

CANBERRA — Bob Hawke, who will lead opposition Labor Party in the March 5 general election, moved to ensure industrial peace in the run up to the poll by intervening in a national oil workers' strike. Prime Minister Malcolm Fraser cited union problems as a main reason for calling the election.

BANGKOK — Thai and Vietnamese troops fought an artillery battle across the Kampuchean border on the fifth day of a Vietnamese operation against guerrilla forces along the frontier. There were no reports of casualties.

DETROIT — Independent truckers, major transporters of America's food and steel, began a strike in protest against higher fuel taxes and road fund fees.

THE HAGUE — The Chinese Charge d'Affaires, Mr Guo Jie, has lodged a protest with the Dutch Foreign Ministry against an agreement under which "China Airlines" of Taiwan and Dutch KLM and Martinair planes will fly services between Amsterdam and Taipeh, a Foreign Ministry spokesman said yesterday in reply to questions. He gave no details.

The clean face of industrial development

NEW YORK — Sulphuric smog no longer clouds the life of Brazilian steel worker Artur Linhares. For him and the other 180,000 inhabitants of Volta Redonda - a steel making centre 75 miles inland from Rio de Janeiro - clean air and pure water are once again a reality with a $ 62 million project under way to curb industrial pollution.

Till recently Artur and his family have awakened to the fumes from the steel plant, drifting upwind across the low-income neighbourhood he calls home. When his wife, Maria, put washing in the laundry, it was soiled from the iron-oxide dust in the atmosphere. As far as 30 miles downstream from Volta Redonda, ammonia pollutants had killed all fish in the River Paraiba.

But the situation has been changing. When Brazil's National Iron and Steel Company set up the plant in the 1940s, domestic production of rolled-steel goods could not meet the increasing needs of the basic industries. With its proximity to the Minas Gerais for raw materials and the availability of cheap rail transport to Sao Paulo and Rio, Volta Redonda was the ideal site for the country's largest iron and steel works.

In 1944 when the first 400,000 tons of steel were produced, pollution was not a major problem. By the time annual production had quadrupled 30 years later, however, the situation had altered. A team of experts sent by the UN Industrial Development Organization (UNIDO) to study the plant's environmental impact found that while some workers were suffering from a lung condition caused by inhalation of silica dust, Volta Redonda was being blanketed by eight to 10 tons of sulphur dioxide fumes daily, as well as other air pollutants. At the same time considerable quantities of toxic ammonia effluents were flowing into the river, the main water source for both the plant and the town.

During the team's visit in 1974, Steel Company authorities were expending output to reach 4.5 million tons annually. They also began incorporating the latest anti-pollution measures into the new facilities.

More than $ 14 million was spent on setting up [illegible] and biological treatment [illegible] for effluents. Whereas recirculation of water within the plant had almost nil - most of it going back into the river - the new measures cut net consumption of fresh water by half, meaning less pollutants flowing downstream.

Air pollution is being tackled by equipping the coking operation - the chef source of sulphureous emissions - with modern gas collection and burning apparatus. Cyclones, scrubbers and filters have been installed in various operations to further reduce pollution inside and outside the works.

With these and other forms of pollution control, including recycling of waste by-products, plant officials have become firmly committed to a policy of prevention rather than cure in protecting the environment. For people like Artur Linhares it means a healthier life in a future brightened by the unpolluted sky over Volta Redonda.

(UNIDO-feature)

English Companion

HENRY By Jack Tippit

EMPLOYMENT AGENCY
BOY WANTED MUST BE LOYAL, OBEDIENT, KIND, [illegible] AND TRUSTWORTHY
COSTUME RENTAL
[EMPLO]YMENT AGENCY

BEETLE BAILEY By Mort Walker

FIRE WHEN READY!
I SAID FIRE WHEN READY!!
I'M NOT READY

QUINCY By Ted Shearer

VERY GOOD, QUINCY.
I JUST DEPOSITED IN MY SAVINGS ACCOUNT...
NOW I'LL JUST HANG AROUND AND WATCH IT GATHER INTEREST.

Jim Henson's MUPPETS

IT SAYS "THIS IS THE YEAR FOR SELF-IMPROVEMENT."
SELF-WHAT?
SELF-IMPROVEMENT! YOU KNOW—TONING UP! SHAPING UP! SMOOTHING OUT ALL OF YOUR FAULTS!
HMM
SO WHAT AM I SUPPOSED TO DO WHILE THE REST OF YOU GET STRAIGHTENED OUT?

GRADICIMENTO

Na nomber di tur su jiunan, rumannan y demas famianan, nos ta gradisi tur esnan cu a mustra atencion na ora di morto i entierro di nos inolvidable mama stima

SRA. VIUDA ANTONIA LACLE-FRANKEN

Tambe nos ta gradisi tur esnan cu a manda krans, flor y telegram[illegible]

[illegible]

Aruba, 3 Februari 1983.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	68 3/4	- 1/8	I.B.M.	[illegible] 3/8	+ 1 7/8
Asa Ltd.	74 1/2	- 1/2	I.T.T.	[illegible]	[illegible]
Anacomp	20	+ 1 1/2	K.L.M.	56 7/8	+ 2 5/8
Beatrice Fds.	23 3/8	+ 1/4	Merck	85	+ 1
Burroughs	48	+ 3 1/4	Motorola	113 3/4	+11 1/4
Comsat	72 3/4	+ 1 1/8	N.C.R.	99 7/8	+ 5 3/8
Coca Cola	50	+ 1/2	Pepsico	34	- 3/8
Disney	67 1/4	- 1/4	Polar Prod.	[illegible] 7/8	+ 1 [illegible]
Dome Mines	20 3/4	unch	Royal Dutch	34 1/2	- 1/4
Dupont	40 3/4	+ 1/4	Schlumberger	43 1/2	+ 1
East.Kodak	83 5/8	- 3/8	Shell Oil	[illegible] 3/8	+ 3/8
Fluor	22 3/4	+ 1/4	Sears	[illegible] 3/4	+ 3/8
Ford	39 1/8	unch	Union Pac.	47 1/2	+ 1 1/2
Foster Wheeler	14 5/8	+ 5/8	U.S. Steel	20 1/2	unch
Genl.El.	100 1/2	+ 5/8	West.El.	47 7/8	+ 2 3/4
Genl.Motors	61 7/8	+ 1/2	Xerox	37 1/2	+ 3/8
Dow Jones	1.077,91	+ 13,25	Gold	493,00	- 2,80
Six months tsy bills		9,00%	Silver	13,95	- 0,09

AMSTERDAM

A.B.N.	292,50	Philips	32,80
Akzo	39,90	Robeco	254,00
Heineken	109,30	Rolinco	239,60
Kon.Olie	94,00	Unilever	198,00

Kaleidoskop di karnaval

"KU KARNAVAL OCHENTA i tres Korsou ta sigui den kabes"

Sigur Sigur ku Prins Mal Kome i Pancho Bon Kome, duo ku ayeranochi a hasi un kos durante e elekshon di Prins i Pancho di Karnaval den Alameda. Meresidamente Oswin Rosalina, miho konosí komo "Gordo di Wild Cats", i Gregory Wilson a keda premia komo Pancho i Prins respektivamente. Basta hende ayeranochi a presensia e aktividat akí den Alameda.....

****

Awenochi Karnaval lo hanya tambe su Reina pa 1983 ora ku e elekshon tuma luga den Hotel Holiday Beach rònt di pisina. E evento akí tambe ta priminti di bira otro gran espektakulo.....

****

Pa loke ta trata Reina di Karnaval di Bandabou sí ta kla. Merelyn Vrutaal ayeranochi a briya na St Jánschool durante e elekshon organisa pa e Komishon di Bandabou. Grupo TOS a perkura pa un bon animashon.....

****

Korda ku mayan ta marcha di mucha tin, awel no stroba nan. Bati man, balia un biaha mas ku bo wei nato pero na banda di kaminda.....

****

Un total di 23 grupo i kuater partisipante individual lo jump mayan ku Dios ke den kayanan di Otrabanda. Un rekordatorio ta bai na tur grupo pa nan ta trempan pa e salida. Korda bon ku e marcha ta sali 12'or en punto.....

****

Prins Prins i Pancho Pancho, respektivamente Ebrian Raphael i Kenneth Provacia a resulta e promé finalista, mientras ku na di dos lugá dje elekshon Prins i Pancho di Karnaval a keda Anthony Pieters Prins Disparse i Medgar Elisa komo Pancho Aparese. Komité por mira tras riba un eksitoso elekshon di Prins i Pancho den aire liber.....

****

For di 4'or Tele-Curaçao lo transmití e Marcha di Mucha di mayan den su totalidad. E transmishon akí a bira posibel danki na e koperashon di e asosashon di industrianan di Korsou.....

****

Korda bon ahoan ta hopi awa lo kore durante e marcha di mucha. Awel ora bo ta bai kas kore ku kuidou pa mayan no tin rou. Si bo bebe di mas, keda den kaya, laga bo fuma baha of laga otro hende maneha pabo.....

****

E gruponan ku lo partisipa na e marcha di mucha mayan ta: 1.Sweet Sugar, 2.De Colores, 3.E streyanan chiki, 4.Curtney Isabella, individual, 5.Lisette Schotborgh (ind), 6.Flornan di Mayan, 7.Guardiantenan di Tempel, 8.Ban Mexico ku nos den '83, 9.Rayonan di Solo, 10.The Red Apple, 11.Demsys Thielman (ind), 12.Carlos Wouter Jr. (ind.), 13.Trinitaria, 14.Estreyitanan di Bonam, 15.Nos Futuro, 16.Alegria en General, 17.Cariñitos, 18.Kodelitas, 19.Pequeña Compania, 20.El Universo, 21.Infantiles las Estrellitas, 22.Ban cu e cos! Di nos e ta, 23.Sweet Surprise, 24.Mundu di [illegible], 25.Happy Soldiers, 26.Vampiro, 27.Los Domadores. Den e orden di aparishon akí e gruponan lo jump tambe den e marcha.....

****

Pa loke ta trata e ruta no a bini niun kambio: Salida na Pater Eeuwensweg-Eyck van Voorthuyzenweg-Roodeweg-Breedestraat (O)-Plasa Brion-Pater Eeuwensweg-Baden Powellweg-Rifstadion.....

****

Eksito na tur nos muchanan i gosa hopi mayan ku bosnan Marcha Hubenil. Despues dje marcha nos ta baha bai Holiday Beach ku Sombre Kayente tin un espektakulo barbaro Doble R, Babalu, Kombo [illegible]sa, Tipiko i Grupo di baile Nos Kreashon, PSH Disko tambe Ced "Desi B"-Ride...

****

WILLEMSTAD — Padrino di karnaval, gezaghebber Ronnie Casseres, awe mainta a pasa jabi di Willemstad over pa temporada di karnaval pa Prins Bon Komé i Pancho Mal Komé. Prins Mal Komé (mihó konosí komo Gordo, fanatiko di Wild Cats) ta komo bon sí. Pregunta grandi ta awor si Gordo ta jega Princess Beach dia 13 di februari awor.........

BEKENDMAKING

De Commissaris van Politie op Curacao maakt bekend, dat op zondag, 6 februari 1983 in verband met de KINDERKARNAVALSOPTOCHT de volgende verkeersmaatregelen in Willemstad zullen worden getroffen:

- Vanaf 08.00 uur zal er geen verkeer in de richting van de Pater Euwensweg en de Rector Zwijsenstraat worden toegelaten;
- Het verkeer komende uit de richting van Cas Chiquito zal hiertoe worden omgeleid bij de kruising Charoweg / Weg naar Welgelegen (richting Charo) en bij de kruising Piscaderaweg / Van Eyck van Voorthuyzenweg;
- Vanaf 08.00 uur zijn de Rector Zwijsenstraat en het verlengde daarvan vanaf het K.A.E.-complex tot bij het Las Palmas Hotel afgesloten voor het verkeer;
- Vanaf 09.00 uur zal het verkeer bij de kruising Baden Powellweg / Pater Euwensweg /Viadukt, naar Hoogstraat worden gedirigeerd;
- Vanaf [illegible].00 uur zal het verkeer in westelijke richting over de Koningin Julianabrug niet toegelaten worden tot het viadukt over de Breedestraat (O), [illegible] de Kortestraat noch tot het viadukt over de Breedestraat (O);
- Vanaf 09.00 uur zal het verkeer in westelijke richting over de Wi[illegible]weg bij de Kortenaerstraat worden omgeleid. Het verkeer uit de Kortenaerstraat wordt dan in de richting van de Belvedèrestraat gedirigeerd;
- Vanaf 09.00 uur zal er geen verkeer over de Breedestraat (O) worden toegelaten;
- Vanaf 10.00 uur zal er op de Rotonde bij West-End geen verkeer worden toegelaten tot De Rouvilleweg;
- Vanaf 09.00 uur zal het verkeer uit de Van Leeuwenhoekstraat niet meer worden toegelaten tot de Van Eyck van Voorthuyzenweg;
- Vanaf 09.00 uur zal het verkeer uit de Jacob Binckestraat niet meer worden toegelaten tot de Roodeweg;
- Vanaf 13.00 uur zal er geen verkeer worden toegelaten over de Roodeweg;
- De autobushalteplaatsen op de afgesloten weggedeeltes komen te vervallen.
- Als eindhalte voor Otrabanda fungeert de halteplaats tegenover het J.P.F.-clubgebouw;
- Voor en tot afloop van de optocht zal niet geparkeerd worden op de door de optocht te volgen route;
- Zowel voor als tijdens de optocht zal er geen publiek worden toegelaten op het viadukt over de Breedestraat (O);
- Vorengenoemde verkeersmaatregelen blijven tot na afloop van de optocht van kracht;
- Eenieder wordt verzocht de door de Politie te geven aanwijzingen in het belang van de openbare orde en veiligheid stipt en onverwijld op te volgen.

Willemstad, 3 februari 1983.
De Commissaris van Politie,
C.M. THOMAS.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 1 maart 1983, des voormiddags om 10.00 uur zal ten overstaan van notaris Mr. D. M. Senior of diens plaatsvervanger van het kantoor Joubert, Palm, Senior & Alexander, te zijnen kantore aan de De Ruyterkade 50 in het openbaar worden verkocht krachtens rechterlijk bevel:

A. het tot 25 juli 2035 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, groot 730 m2, gelegen in het tweede district van Curacao, bekend als Blok [illegible] kavel nummer 13 van het verkavelingsplan "SANTA ROSA BARIKA", nader omschreven in meetbrief nummer 14 van 17 januari 1961, met het daarop gebouwde aan de Wiriweg F 13.

B. een perceel grond gelegen in het tweede district van Curacao te "KORPORAAL", ter grootte van 1.210 m2, kadastraal bekend als Kadastrale Afdeling Tweede District Sectie A nummer 2917, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Caracasbaaiweg 191.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg en vanaf 8 dagen voor de veiling op ondergetekend notariskantoor en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

JOUBERT, PALM, SENIOR & ALEXANDER
DE RUYTERKADE 50.

STROOMONDERBREKING

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken:

OP MAANDAG 6 FEBRUARI 1983
VANAF 08.00 T/M 13.00 UUR

GEDEELTE JUAN HATOWEG (tussen Floridaweg en Yucatanweg) — GUATEMALAWEG — GEDEELTE MEXICOWEG — FLORIDAWEG — COSTA RICAWEG — GEDEELTE MOONTJEWEG — MOONTJE EN OMGEVING.

Het op 2 februari 1983 gehouden openbare verkoop van het perceel BIMINISWEG 19 (voorheen bekend als Welatina 22) is opgehouden.

Op woensdag 23 februari 1983 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van ondergetekende notaris of zijn plaatsvervanger wederom worden overgegaan tot de openbare verkoop krachtens rechterlijk bevel van:

het perceel grond, groot 905 m2, gelegen in het tweede district van Curacao op Welatina, kadastraal bekend als [illegible]71, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als BIMINISWEG 19.

De openbare verkoop geschiedt onder dezelfde voorwaarden en bepalingen, met dien verstande dat de eerste inzet verlaagd zal worden.

mr. M. VAN DER PLANK, notaris.
Schottegatweg Oost 191,
Tel. 77833.

EILANDGEBIED CURACAO

De Geneeskundige & Gezondheidsdienst in samenwerking met [illegible] maakt bekend dat;

- op dinsdag 8 februari en dinsdag 22 februari 1983 een cyclus voordrachten gehouden zal worden getiteld: "LENS EN [illegible]"
(Een biologische en klinische benadering).

Sprekers: Dr. Mac Kibbelaar, Biochemicus, Klinisch Chemicus.
Dr. J. van Bo[illegible]ove, Oogarts.
Dr. [illegible], Oogarts.

Dinsdag 8 februari.
20 uur - 20.45: Dr. Mac Kibbelaar, (Biologische aspecten).
21 uur - 21.30: Dr. C.J. We[illegible], (Klinische aspecten, vorming van cataract).

Dinsdag 22 februari 1983.
20 uur - 20.45: Dr. Mac Kibbelaar, (Biochemische en immunologische aspecten).
21 uur - 21.30: Dr. J. van Bo[illegible]ove (Klinische aspecten, behandeling van cataract).
Evaluatie van afakie.

Plaats: [illegible] van het St. Elisabeth Ziekenhuis. Alle belangstellenden zijn welkom.

Het Hoofd van de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst,
Dr. Mac Kibbelaar.

Dept. P.R.

TERITORIO INSULAR DI KORSOU

HEFE DI SERVISIO MEDIKO I DI SANIDAT TA PARTISIPA

na tur persona ku tin intenshon di prepará i bende kuminda durante "marcha di mucha", "gran marcha" i "marcha di despedida" ku nan mester tin den nan poder:

1. Un vergunning [illegible] E VENT-VERGUNNING [illegible] STIPULA KLA[illegible] KU NO POR BENDE BIBIDA KU ALKOHOL [illegible] WISKI, RUM, SERBES, SHERY, [illegible] GREEN [illegible], PONCHE CREMA ETS. ETS.
2. Un sertifikado (karchi di Kùr) balido otorgá pa Sekshon Higiena di G.G.D.

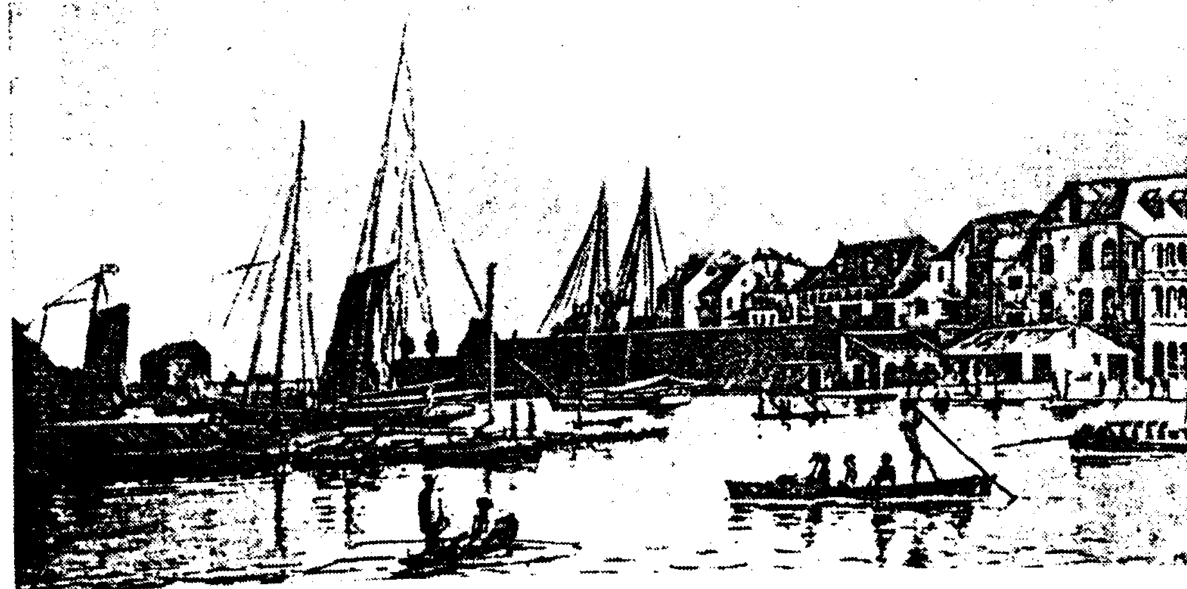
Kontroleurnan di G.G.D. konhuntamente ku Polis ta bai kontrolá stríktamente tur persona ku ta bende kos di Kome (kushiná of no) e tres dianan akí.

Depr. [illegible]

— "... MILES EX HOLLANDA..." —

De reizen begonnen in Harderwijk

Geschiedenis van "kolonialen" is een studie waard

de haven van Curaçao in de 18e eeuw

LEUSDEN — Er bleek ineens belangstelling te bestaan voor de geschiedenis van de zgn "kolonialen", de militair actief in krijgsdienst in de kolonien. Er is betrekkelijk weinig over gepubliceerd. Men sprak over het zgn "koloniaal werfdepot" in de stad Harderwijk. Een depot voor soldaten, die later als kolonialen in de West ook werden ingezet.

In de stad Harderwijk, niet groot met maar 6000 inwoners, had men niet veel inkomsten meer. Men had er een universiteitje gehad, meer een opleiding tot dominee, maar dat instituut werd tegelijk met de zgn universiteit van Franeker in de Franse tijd opgeheven.

Een haven was er nog niet voor die plaats, die toen nog aan de Zuiderzee lag; dat zou pas in het jaar 1861 in studie genomen worden. Er stond in Harderwijk een groot gebouw leeg van de zgn Gelderse munt; en dat leek wel geschikt voor kazerne van het nieuwe werfdepot voor koloniale troepen. De naam van werfdepot kreeg Harderwijk pas in het jaar 1844.

In de toch wel uitvoerige geschiedenis van de Antillen van dr Hartog vindt men de geschiedenis van dit werfdepot voor de Antillen niet terug. Naar we menen kwamen de eerdere groepen ook wel uit Hellevoetssluis. In Harderwijk waren de mannen welkom; dat gaf leven in de brouwerij en geld in het laatje (Met vreugde vermeldt de gemeenteraad dat 14.000 gulden aan vergunningen is binnengekomen). Er waren soms meer dan 4000 man in de stad gelegerd. En dát van de jaren 1815 tot 1909. Een eeuw lang dus zag men de soldaten.

Hun parades en tochten door de stad, oefening op zee, hun vertrek naar Amsterdam of Den Helder. Het was in dat stadje een heel gebeuren en men keek de stad wel wat lelijk op aan, want al die soldaten - vele vreemdelingen uit Duitsland, Belgie, Zwitserland en elders - waren niet altijd de bloem der natie. Een derde van de troepen bestond uit Hollanders. Er moeten ongeveer een 150.000 in het stadje Harderwijk geleefd hebben. Zij werden daar opgeleid tot hun taak in de Oost en de West.

Er is maar weinig over gestudeerd, hoe dat ging en wat voor ideeen men voorstond. Er wordt wel in het algemeen over gepraat als een soort van vreemdelingenlegioen, met niet uitsluitend mooie kwaliteiten.

Nu ligt Harderwijk niet meer aan zee, het is ingepolderd en men hoort van een kunstmatig aangelegd strand en een dolfinarium, maar nu ineens is er interesse voor het verleden; voor het werfdepot. Men verzamelt oude kranten, oude ansichtkaarten, en onderzoekt de politie archieven enz. De West Indische Compagnie, maakte natuurlijk onderscheid tussen matrozen en soldaten en zo was het ook na de Franse tijd, maar ook in de West Indische Compagnie zijn de soldaten veel vreemdelingen, sommigen als Debrot, Faesch en Lauffer zijn nog wel bekend. We zijn benieuwd wat deze nieuwe studie over die 150.000 kolonialen ons zal vertellen.

Mgr van Wijk vroeg indertijd bij het gouvernement in Willemstad aan om de goede soldaten toch permissie te geven te mogen trouwen op Curacao. Bij deze bisschop zien we ook het optreden om de superieuren van de militie door er op te wijzen, dat de jongens naar de kerk moesten. Ze stonden voor de hoogmis in de Missa Grandi aangetreden. En er werd voor hen in het Hollands gepreekt, maar dat zal wel niet zo erg nodig geweest zijn. Enkele jongens van Curacao tekenden voor de kolonialen en kwamen zelfs in de Oost terecht.

Men spreekt in de tijd van de West Indische Compagnie van ongeveer 30.000 manschappen, maar dat zijn dan zeker matrozen en geen soldaten kolonialen, noch leden van de groep "mariniers".

Soldaten waren in die oude tijd huursoldaten. Toen ook kreeg men vooral soldaten uit Duitsland maar ook zelfs uit Denemarken, die met Willem Lodewijk in Friesland opereerden. De soldij was niet hoog.

Het zegt ons natuurlijk niet veel als er gesproken wordt van soldij van 7 gulden per maand. De soldaten van de West Indische Compagnie waren een andere groep dan die van de kolonialen in de tijd van het wervingsdepot daar in Harderwijk, tussen 1815 en 1907.

Na Harderwijk komt er nog de tijd van de groep uit de Prins Hendrik kazerne van Nijmegen, waar tot in de dertiger jaren, de groep van kolonialen een aparte groep was in de Nijmeegse gemeenschap. Harderwijk heeft een kleurrijk verleden. Rond 1540 moest de prior van de Dominicanen uit Zwolle optreden tegen de jongens, die het in hun toneelstuk op het schoolfeest wel te bont gemaakt hadden. En later die tijd van de Academie horen we van relletje, als de dominicaan kandidaten de pater Jezuiet Joannes van Sambeeck, die daar werkte van 1637 tot 1666, "deerlijk mishandeld hebben".

De studie over de Curacaose familie van de Kraft is té eenzijdig voor bepaalde groepen opgezet en geeft waarschijnlijk ook niet voldoende informatie over de door Harderwijk voor de kolonie Curacao afgeleverde mannen.

Een "volledige" geschiedenis van het werfdepot kan een beter sociologisch inzicht geven van het verleden van een kolonie, zonder dat men door verhalen en legendes, het verleden geweld aandoet.

De zielzorg van de oude missionarissen ging natuurlijk ook uit naar de soldaten. We leren in de dagboeken van de pater Jezuiet Schabel na 1700, hoe hij een bezoek brengt aan de soldaten in het Fort Beekenburgh bij de Caracasbaai. Later in de negentiende eeuw, zien we hoe in de parochie-boeken, de huwelijken staan aangetekend, waarvoor mgr Van Ewijk in het jaar 1870 openlijk streed.

We vernemen wel hoe de zielzorg moeilijk was en soms vruchteloos, doch in de moderne tijd zien we hoe rond 1910 er zelfs georganiseerde zielzorg wordt opgezet voor de kolonialen op Curacao, waar men onder de ongeveer 200 manschappen heel wat katholieken telde. Te meer daar er verschillende uit zuid Nederland kwamen. In de jaren rond 1910 werd er zelfs een soort van militair tehuis opgezet in het oude landhuis San Mateo. De keuze van de leiding was, naar we menen, niet altijd succesvol en men ondervond tegenslagen, Militaire huizen zien we later nog op Pietermaai en Suffisant. Men had ook zielzorg gecombineerd met de zorg voor de zeeman, in militaire dienst en bij de koopvaardij, bij Kwim later KNSM en vele lijnen. In het gedenkboek van de missie uitgekomen in het jaar 1920 klaagt men steevast over het ontbreken van de hulp van de autoriteiten, die het toch ter harte moest gaan, hoe het lot was van de soldaat buiten de kazerne. Of het waar is dat de bijnaam "macamba" werd uitgevonden, omdat de vis met die mooie naam zoveel leek op de koloniaal in zijn werktrui, zal wel een raadsel blijven. (het gestreepte truitje). De soldaten en de kolonialen zijn wel altijd een kleurrijk deel van de maatschappij in de West gebleven. Zij maakten kabaal, schopten herrie en misschien is nog bekend het verhaaltje van die schrijver uit het jaar 1624 die weet te vertellen, dat er in dát jaar vreemde vogels naar het lage land van Holland gekomen waren, die men daar nooit gezien had. „Waar kwamen die vogels vandaan?" was de vraag, en hij antwoordt dat dit wel een teken moet zijn dat de kolonialen en matrozen in de West zijn aangekomen en zij maakten daar zoveel herrie en kabaal, dat die vogels maar de benen genomen hebben.

Er moet een redelijk verantwoorde sociologische historisch verantwoorde studie te schrijven zijn over de kolonialen en dan zal er misschien wat meer licht komen op hun aandeel in de maatschappij, die we de kolonie Curacao noemen. Het kwaad dat natuurlijk altijd meer kabaal maakt dan het goede, moet ons niet per sé onthouden van een studie die in volle waarheid daar gesteld, wel méér inzicht kan schenken in de echt menselijke geschiedenis ook van de West.

In de moderne geschiedschrijving heeft men belangstelling voor de gewone man. Men zag bv, "het kopergeld van de Gouden Eeuw" door prof dr A. Th. van Deursen. Zo iets valt óók wel te schrijven over het verleden van de gewone man in de kolonie Curacao.

R. Boskaljon heeft eens een plan opgevat om over het verleden, verschillende gegevens vast te leggen. Doch zijn weergave was te veel slechts wat tot onder zijn handreiking lag en niet een verdere en diepere studie over de koloniaal in de West en in de kolonie Curacao. Zou zulk een boek nog wel ooit te schrijven zijn en zou de inzichtelijkheid, die zulk een studie kan verschaffen, die studie verantwoord maken? We geloven wel van ja. R. Boskaljon een waardig vertegenwoordiger van de groep om culturele inbreng te vertonen, stond naar hij ons zelf mede deelde, verwonderd over de grote inbreng, die Harderwijk-groep heeft gehad in het creoolse leven. Het zou dan een onvergetelijke fout zijn nog ooit eens een boek te gaan schrijven als dat van dr Krafft dat met opzet een torso moest zijn en blijven, waar alleen maar die groep werd belicht, en verheerlijkt, compleet met wapen.....

De geschiedenis van het muziek leven op Curacao, geschreven door Boskaljon, is een eenvoudig pretentieloos geschrift over een bepaald meeleven van muziek-lievend Curacao met de klassieke muziek van die dagen, die voorbij zijn. Het boek bood helaas geen aanleiding om de geschiedenis van Harderwijk op Curacao nader te belichten. Ook al ruimde men een heel militair kerkhof nog zo netjes op aan de Roodeweg, dan is de geschiedenis nog niet uitgewist. In het jaar 1928 ging men nog kolonialen van de Quarantaine en Caracasbaai herbegraven op de Roodeweg. Daar zou men later heus niet meer aan gedacht hebben!

Een halve eeuw geleden vroeg iemand ons het volgende "Als je in die plaats komt, die Porto Cabello heet, kun je dan eens gaan kijken op het kerkhof of er nog een graf is van mijn broer. Hij ging als koloniaal naar de West, maar heeft Curacao niet eens gehaald..." Er stonden wat van die houten scheve kruisjes op dat kerkhof, daar buiten Porto Cabello, de naam hebben we niet gevonden. Er waren wat van die scheve zwarte gelakte kruisjes en wat papieren kransjes er om heen..." HIJ HEEFT HET NIET EENS GEHAALD..... Was hij op Curacao gestorven, dan was zijn naam deftig in het Latijn door de pastoor in het dodenboek opgeschreven: Jan zo en zo, uit dat dorp, "MILES ex HOLLANDA", soldaat uit Holland..... RIP.

Er bestaat op de Hollandse TV een rubriek met de naam "Van gewest tot gewest" en daar hoort men over de geschiedenis, de folklore van allerlei dorpen en steden. De rubriek is in trek bij deze nostalgische generatie, die zó veel verloren heeft, dat men gek is op antiek. In genoemde rubriek gaf men ook een relaas over Harderwijk als werfdepot voor de kolonialen. Een weergave met vele, heel oude foto's verlucht. We zien de jongens stappen door de straten, met muziek voorop gaat het naar de haven om te vertrekken naar Curacao en elders..... Men heeft nog geen gedichten gevonden van gebroken harten, noch mooie dagboeken van de reis naar Curacao maar misschien komt er wat naar boven, want ook de pers bemoeide er zich mee en wekte belangstelling voor de kolonialen op.

Het is inderdaad een hiaat in onze geschiedschrijving. Krafft heeft in zijn boek over de Curacaose familie werkelijk veel vergeten. De katholieke families komen niet aan bod en toch kan men in het (gelukkig) behouden archief van de Anna kerk hele lijsten vinden van katholieke families en dat al heel de zeventiende eeuw door. De titel van zijn boek deed méér verwachten. Trouwens ook over de groep van wat men vroeger heette, de "protestant barata" zij die het op de maatschappelijke ladder niet zo ver geschopt hadden, horen we hem ook niet spreken! De Israelieten hebben de studie van Emmanuels, die prachtige gegevens vond, maar zijn gegevens niet wist te verwerken die ook voor zijn medebroeders uit Oosteuropa, wel wat meer hadden kunnen vertellen.

De geschiedenis van de kolonialen, moet natuurlijk niet verward worden met de schutterijen uit de geschiedenis van de kolonie - een studie die ook niet af is -, die slechts INHEEMSE soldaten omvatten, met "buitenlanders" als Brion en Piar.

Er is nog veel te doen in de geschiedschrijving van de kolonie Curacao.....

DOOR
PATER MENNO BRADA

Onafhankelijkheid opdringen is absoluut uit den boze

NU IK HET RAPPORT van de 'Gemengde Commissie Toekomst Nederlandse Antillen' gelezen heb, komen er enkele twijfels bij mij op. Ik geef er de voorkeur aan over deze twijfels te schrijven in een Antilliaanse krant omdat ik hoop daarmee bij te dragen aan de discussie over de houding die de Nederlandse Antillen zou moeten innemen op de komende Ronde Tafel Conferentie.

Ik stel voorop dat ik overtuigd ben van de bekwaamheid en de goede wil van elk van de Antilliaanse leden die in de Commissie-Biesheuvel zitting had. Toch meen ik aan de niet-Arubanen onder hen enkele vragen te kunnen stellen.

1.Waarom bent u, samen met de Nederlandse leden, van mening dat indien Aruba tijdens de overgangsperiode geen "hecht en duurzaam samenwerkingsverband', zoals door u gedefinieerd, met de vorige Nederlandse Antillen wil aangaan, "het beter lijkt dat Aruba streeft naar een onafhankelijkheid op korte termijn" (genoemd is: twee jaar)? Hebt u, door op deze wijze akkoord te gaan met een geforceerde onafhankelijkheid van Aruba, aan Nederland niet het wapen verschaft waarmee in de toekomst ook u de onafhankelijkheid op een door u ongewenst tijdstip kan worden afgedwongen? U heeft weliswaar elders in het rapport het voorbehoud gemaakt dat regelingen ten aanzien van het onafhankelijke Aruba generlei precedent mogen vormen voor de overige eilanden, maar dit voorbehoud is niet door de Nederlandse leden gesteund, en heeft overigens betrekking op "regelingen" en niet op de mate van druk die door Nederland op het bepalen van de datum van onafhankelijkheid zou mogen worden uitgeoefend.

Het is dan ook geen toeval dat leden van de Tweede Kamer sedert kort weer aandringen op het vaststellen van een datum voor de onafhankelijkheid van de overige eilanden. Premier Martina heeft dat weliswaar terecht van de hand gewezen, maar door de geschetste gang van zaken is zijn positie verzwakt.

2.Sommige deskundigen in het volkenrecht beweren dat een gebied niet tegen zijn zin onafhankelijk mag worden. Ik meen dat veel Antillianen die mening delen en zich op deze opvatting zullen beroepen voor het geval dat Nederland zou trachten hen tot onafhankelijkheid op een te vroeg geacht moment te bewegen.

Maar kunnen de Arubanen zich niet nú reeds op dit leerstuk beroepen? Immers, de overige leden van de commissie stellen hen niet voor twee of meer vrije keuze-mogelijkheden of varianten. Neen, zij bieden in feite slechts één formule voor een "hecht, en duurzaam samenwerkingsverband" aan. Accepteren de Arubanen deze formule niet, dan wordt hen een premature onafhankelijkheid opgedrongen.

Ik meen dat het in het belang van álle Antillen is, te voorkomen dat **welk van de eilanden dan ook** de onafhankelijkheid krijgt opgedrongen op een moment dat het deze niet wenst. Het zou van verstandig beleid getuigen als op de komende RTC dit standpunt alsnog met kracht door alle betrokken Antilliaanse partijen zou worden verdedigd. Doet men dat niet, dan hebben de overige eilanden er aan meegewerkt een gat te graven (voor Aruba), waarin zij zelf óók eenmaal zullen vallen.

Met meer tact en diplomatie — ook en vooral van Nederlandse zijde — moet het verder alsnog mogelijk zijn tot wederzijds aanvaardbare samenwerking met Aruba te komen, gedurende een langere overgangsperiode. Ook dát zou op langere termijn de positie van de overige eilanden tegenover Nederland versterken.

H.HOETINK

PROF. Harrie Hoetink is geen onbekende op de Antillen. In de loop der jaren heeft hij de ontwikkelingen op velerlei gebied op de Antillen nauwkeurig gevolgd en zich meningen gevormd over hetgeen er plaats vindt.

Het is in die hoedanigheid dat hij ook werd aangezocht om zitting te nemen in de Gemengde Commissie van Deskundigen die in juli 1979 een rapport uitbracht met als titel „Aanzet tot een integraal beleidskader voor de Nederlandse Antillen in de jaren tachtig", het zogeheten rapport van de Gemengde Commissie.

Puig verdrinkt in oeverloos gebrabbel

Een love story als dunne gouden draad

OM HET KONTRAST tussen de [illegible] werkelijkheid en dromen geïnspireerd op films en liedjes meer te accentueren, situeerde de Argentijnse auteur Manuel Puig "La traición de Rita Hayworth" (1968) en "Boquitas pintadas" (1969) in een relatief klein dorpje, vijfhonderd km. buiten Buenos Aires. Het [illegible] goed uit de verf en Puig maakte naam.

RIVIER

Ook "Sangre de amor correspondido", de nieuwste roman van Puig speelt zich af in een dorp. Cocotá, zoals het Braziliaanse dorpje heet, heeft zo'n [illegible] inwoners en wordt doorsneden door een rivier van wel tien meter breed. Een rivier die rijk aan vis en krokodillen is.

Achter de façade van gemoedelijkheid gaat een schrille tegenstelling tussen rijk en arm schuil. Heel symbolisch verdeelt de rivier het dorpje in twee gedeelten. Op één oever staat de kerk, een goed restaurant en wonen de meer welgestelden, terwijl aan de overkant de minimum-lijders de eindjes aan elkaar proberen te knopen. De rivier als economische barrière van wel tien meter breed, bezaaid met krokodillen.

Ook het pad van Josémar Ferreira gaat niet over rozen, maar als een gouden draad in dit labyrint van een doelmig bestaan is zijn liefde voor Maria da Gloria. Hun liefdesgeschiedenis [illegible] als zovele andere. Het heeft dat onvermijdelijke, dat geleidelijke met een gelijkt aflopen, als een kabbelende rivier die al eeuwenlang dezelfde loop volgt.

Hun vrijage begint al als zij twaalf is, maar na drie jaar en een onstuimige nacht gaat het mis. Maria's ouders vinden Josémar toch te min voor hun dochter. De ballon van gemoedelijkheid wordt wreed doorgeprikt. Kleurrijke lampjes hebben hem van [illegible] al [illegible] neerd, dus Josémar vertrekt naar Bauru om elektricien te worden. Jaren later keert hij terug, maar inmiddels is hij dan vader geworden van twee kinderen en is Maria met een ander verloofd.

OEVERLOOS

De verteller spreekt in hij-vorm over Josémar, terwijl Maria voor kritische vragen en correcties zorgt, "als een cobra die haar gif kwijt moet". Haar romance met Josémar is voor haar een traumatische herinnering geworden, waarbij bepaalde gebeurtenissen ontkend worden of verdrongen zijn. Als een psychiater die een patiënt op de divan heeft, benadert zij het relaas van de verteller. Ironisch genoeg is zij degene die "last heeft van zenuwen".

Het mag niet ontkend worden dat de verteller fris, spontaan en natuurgetrouw overkomt. Zijn stopwoorden als "Y ese tipo de cosas", "fuera de serie" en "el problema/asunto es el siguiente" lopen als een rode draad door het verhaal.

Bijvlagen geeft de verteller sterk [illegible] beschrijvingen. Mooie voorbeelden zijn de grote vechtpartij op het voetbalveld, de koe die Josémar aanvalt, de verhalen over cobra's en hoe Josémar via een schijnbeweging met een kameleon Maria benadert.

Maar het verhaal is ook langdradig, te alledaags, een roddelaar zou je het ook kunnen vertellen. De liefde tussen Josémar en Maria speelt niet de rol, die de films en liedjes zo schitterend vervuld hebben in "La traición de Rita Hayworth" en "Boquitas pintadas".

Liefde, platteland, eenvoudige mensen, een tikkeltje waanzin, Federico García Lorca schiep met deze gegevens het briljante "Yerma". De love story van Josémar en Maria is voor Manuel Puig een te dunne gouden draad gebleken. Hij verdwaalt in een labyrint van oeverloos gebabbel.

WALTER PALM

Manuel Puig "Sangre de amor correspondido"
Seix Barral
Barcelona-Caracas-México

TRUMAN CAPOTE

Kort bestek

ALS 24-STE uitgave van de STINAPA verscheen Jaarverslagen Carmabi, Stinapa en Stinapa-Aruba 1981 waarin verslag wordt uitgebracht van het reilen en zeilen van de natuurstudies en natuurbescherming op de zes eilanden van de Nederlandse Antillen gedurende 1981.

Als "toegift" is het artikel Vogels van Aruba van de hand van Ruud van Halewijn en Eef Jansen toegevoegd, geïllustreerd met een zestal prachtige kleurenfoto's van Arubaanse vogels.

CISTERCIENSERS

Dat pater Brada een gedreven geschiedschrijver is, bewijst wel het verschijnen van zijn jongste publikatie Cisterciënsers in Friesland die de geschiedenis van deze kloosterorde tot in de late middeleeuwen beschrijft. Publiceerde pater Brada gedurende zijn verblijf op ons eiland talloze geschiedkundige werken over de Antillen in Nederland heeft hij zich nu geworpen op de geschiedschrijving van het katholicisme in Friesland. Het lijdt geen twijfel dat wij in de jaren die gaan komen meer te weten zullen komen over dit onderwerp: wat pater Brada eenmaal beet heeft, laat hij immers niet meer los...

SKOL & KOMUNIDAT

In het maandblad van de Arubaanse vakbond van leerkrachten Simar, Skol & Komunidat, verschijnen geregeld overzichtsartikelen over de Antilliaanse literatuur in het algemeen en de Arubaanse meer in het bijzonder. Het betreft veelal eenvoudige samenvattingen [illegible] heid, illustratie-materiaal. Beslist een aanvulling die de moeite waard is!

Daarnaast bevat Skol & Komunidat artikelen over het onderwijs en algemene politieke onderwerpen (zoals de situatie in Suriname in het januarinummer). Een abonnement binnen de Antillen kost fl. 32,50 over te maken op ABN rekening [illegible] Aruba.

Capote: muziek voor kameleons

DE AMERIKAANSE schrijver Truman Capote, genoot al op vrij jonge leeftijd in de jaren vlak na de Tweede Wereldoorlog grote vermaardheid, niet alleen door zijn virtuose verteltrant doch ook door zijn buitensporig gedrag. In die jaren van de "all american boy" met zijn kortgeknipt kapsel, zijn atletische gestalte en zijn gehechtheid aan merkartikelen en junkfood, viel de literaire goeroe Capote door zijn zonderlinge manier van kleding en zijn - voor die jaren schandelijke - openlijke bekenning van zijn homosexualiteit op als een pinguïn in de tropen.

Men zou hem kunnen beschouwen als een soort Jan Cremer van de jaren veertig/vijftig, al is de taal waarvan hij zich bedient stukken kuiser en heeft zijn literatuur meer diepgang.

In de onlangs bij Uitgeverij De Arbeiderspers uitgekomen bundel "Muziek voor kameleons" wordt ons een bloemlezing voorgeschoteld van dit veel geprezen maar ook vaak verguisde Amerikaanse talent, die de laatste jaren vooral bekendheid genoot door zijn boek "In cool blood", het aangrijpende relaas van een massamoord begaan door twee Amerikaanse jongemannen, hun proces en hun uiteindelijke terechtstelling.

Truman Capote begon te schrijven toen hij amper acht jaar oud was. Zoals hij dat zelf beschrijft in de inleiding van "Muziek voor kameleons": "Zoals een ander vier à vijf uur per dag piano of viool studeert, zo speelde ik met pennen en papier. In werkelijkheid maakte ik nooit huiswerk, mijn literaire taken legden volledig beslag op mij".

Op zijn zeventiende jaar was Capote dan ook een volwaardig auteur. Zijn artikelen en korte verhalen begonnen te verschijnen in Harper's Bazar, The New Yorker en andere bekende tijdschriften. In 1948 verscheen zijn eerste roman: „Other voices, other rooms", met gunstige kritieken en ook meteen zijn eerste bestseller.

Veel sukses oogste hij met zijn "The muses are heard", een [illegible] wisseling tussen de Sovjet Unie en de Verenigde Staten, i.v.m. een tournee door Rusland van een groep zwarte Amerikanen uit Porgy and Bess.

En in 1959 volgde "In cold blood", het verhaal van een moordzaak in Kansas, een stuk literaire journalistiek dat diende als voorbeeld voor latere werken zoals b.v. Norman Mailer's "The executioners song", al had Mailer voordien zijn bezwaren geuit tegen de "niet-fictie" werken van Capote en anderen.

De titel "Muziek voor kameleons" is ontleend aan het eerste oeuvre uit de bundel: een charmant verhaal van een bescha[illegible] dametje op leeftijd in het Caraïbische Martinique dat haar laatste jaren doorbrengt met het drinken van absinth[illegible] munt thee op het schaduwrijke terras van haar landhuis waar zij bezoekers bezighoudt met reminiscenties uit haar eigen verleden. En dan het wonder: het leger kameleons in een rijke schakering van kleuren [illegible] afkomen op haar pianospel, [illegible] of zij daarop zijn afgericht....

In "handgesneden doodkisten" leeft Truman Capote zich uit als schrijver van op werkelijkheid berustende fictie. Het [illegible] een verslag van een misdaad, liever gezegd van een reeks misdrijven die allen één luguber kenmerk gemeen hebben: [illegible] potentiële slachtoffer ontvangt steevast als voorbode een [illegible] miniatuur-doodkist.

Een aangrijpende episode [illegible] zijn jeugd vertelt Capote in "Schittering", het relaas [illegible] een prachtige parelsnoer [illegible] zijn grootmoeder dat hij [illegible] jongen gapt om een bezoek [illegible] een waarzegster te kunnen betalen. Het verhaal dat zich [illegible] speelt in New Orleans waar Capote zijn jeugd doorbracht [illegible] hult zijn homosexualiteit [illegible] later in het puriteinse Amerika van na de Tweede Wereldoorlog een bron was voor talloze [illegible] dals en ook leidde tot literaire discriminatie jegens de talentvolle schrijver.

Over zijn homosexualiteit schrijft Capote trouwens [illegible] openlijk in zijn verslag [illegible] ontmoetingen met de legendarische filmster Marilyn Monroe. Over zijn verhouding met Errol Flyn en Tyrone Power [illegible] [illegible] de literaire [illegible] Truman Capote [illegible] dood, een combinatie [illegible] in de wereld [illegible] Amerikaanse filmsterren, [illegible] neelakteurs en kunstschilders met grote regelmaat tegen komt.

De bundel eindigt met een monoloog in de vorm van een dialoog. Truman Capote analyseert Truman Capote en besluit: [illegible] tragedie nietwaar?" [illegible] T.C.: Je vergeet iets. God hoort erbij". T.C.: "Ja, God hoort ook bij....."

RONNIE HENRIQUEZ

"Muziek voor kameleons", bundel verhalen van Truman Capote. Uitgeverij Arbeiderspers ISBN [illegible]

Rudie Kagie's

De laatste kolonie

RUDIE KAGIE

DE LAATSTE KOLONIE

DE NEDERLANDSE ANTILLEN: AFHANKELIJKHEID BELASTINGPROBLUIT EN GEHEIME WINSTEN

[illegible]

E Prens Chiki: mooie uitgave maar het kon beter

E Prens Chiki

Ku akuarèlnan di autor

[illegible]

Niets van deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze danook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever".

In de meeste boeken is deze tekst wel op enigerlei wijze terug te vinden. In kleine lettertjes weggedrukt op het linker schutblad, bedoeld om de lezer te wijzen op de auteursrechtelijke bepalingen die aan elke uitgave zijn verbonden. Voor de doorsnee-lezer een tamelijk overbodige mededeling, want vrijwel niemand zal het in zijn hoofd halen een boek integraal te fotocopieren of op microfilm vast te leggen. Een boek koop je om te lezen en na lezing verdwijnt het in de boekenkast.

Anders ligt het met muziek op de plaat. In de jaren vijftig en zestig was er nog niet veel aan de hand. Een bandrecorder was een duur apparaat en daardoor een nog zeldzame verschijning. Bovendien ontnam het gehannes met onhandige spoelen en het verbinden van onduidelijke draden met de 'grammophoon-combinatie' menigeen de lust om eens een plaat of een radio-programma op te nemen. Ook was de geluidskwaliteit van de eerste generatie bandrecorders nou niet om over naar huis te schrijven.

GELUIDSJAGERS

Nee, de bandrecorder (compleet met 'opname-oog' en dikke witte toetsen) was vooral bedoeld voor de geluidsjagers, voor het sturen van gesproken brieven naar geemigreerde familieleden en voor het registreren van de eerste geluiden van de baby.

De komst van de cassetterecorder (een uitvinding van Philips) bracht daar grondig verandering in. In vrijwel geen enkel huishouden ontbreekt tegenwoordig het cassette-deck, al dan niet als 'frontloader' geintegreerd in de stereo-toren.

Het opnemen van een plaat of radio-programma is een stuk eenvoudiger geworden. Geen gezoek meer naar een blanco stukje op de spoel, geen gehobby meer met allerlei draden door de huiskamer, maar gewoon twee of drie knoppen indrukken en het gewenste geluid wordt vrijwel perfect gecopieerd op de band.

Ook de geluidskwaliteit is met sprongen omhoog gegaan. De industrie wierp zich gretig op de nieuwe geluidsdrager en kwam voor de dag met nieuwe bandsoorten (chroom-dioxide, metal), die een nog grotere 'output', een nog grotere 'dynamiek' garandeerden.

MALAISE

En dat hebben ze geweten, de platenproducenten. De omzet liep - en loopt nog steeds - met sprongen terug en volgens de platen-industrie is de malaise voor een groot deel te wijten aan het 'zogeheten 'thuis copieren'. In 1976 was het al zo, dat elke verkochte langspeelplaat minstens eenmaal op een bandje werd opgenomen. Sindsdien is het home-tapen alleen nog maar toegenomen.

In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht kleeft er niets onwettigs aan het thuis opnemen van muziek. In de Wet op het Auteursrecht - die overigens al dateert van 1912 toen het fenomeen bandrecorder nog lang niet bekend was - staat geen enkele bepaling, die dat verbiedt. Zolang de opname maar voor strikt privé-gebruik is bedoeld is er niets aan de hand.

Wat wél strafbaar is, is het openbaar maken van gecopieerd geluid. Dat kan op tamelijk onschuldige wijze door het bandje af te spelen in café of (sport)kantine. Veel ernstiger is echter de hand over hand toenemende piraterij: het illegaal op de markt brengen van vervalste platen en cassetes de zogeheten 'counterfiets'.

ONBILLIJK

Terug naar de thuis-copie. Hoewel het copieren voor gebuik niet strafbaar is, wordt het auteurs, artiesten en platenmaatschappijen als onbillijk ervaren. Iemand die een langspeelplaat koopt betaalt namelijk het volle pond, waarin onder andere ook de auteursrechten en de royalty's voor de artiesten zijn begrepen. Vanzelfsprekend is de 'copieur' goedkoper uit: hij betaalt slechts de (veel lagere) prijs van een blanco bandje. Schrijver artiest en platenmaatschappij kunnen fluiten naar hun centen. De schade loopt in de miljoenen.

Een onderzoek uit 1979 heeft uitgewezen dat er in Nederland in dat jaar ongeveer [illegible] miljoen uren muziek werd gecopieerd. Dat staat ongeveer gelijk aan de speelduur van 70 miljoen LP's. Gaan we ervan uit, dat per LP gemiddeld een gulden auteursrecht wordt betaald, dan zou het schade-bedrag uitkomen op 70 miljoen gulden. Omdat heel wat componisten echter al langer dan vijftig jaar zijn overleden en er dus ook geen auteursrechten meer op hun werk rusten is het werkelijke schadebedrag becijferd op 59 miljoen gulden. Tel daarbij op de niet afgestane royalty's voor de artiesten (70 miljoen) en je komt uit op het forse bedrag van 129 miljoen gulden.

Begrijpelijk dus dat de 'branche' zich zorgen maakt. Wil de platenmarkt niet verder inzakken, dan moet er wat aan gedaan worden, zo redeneert men. Maar hoe, dat is de vraag. Al jarenlang worden er gesprekken gevoerd tussen Buma/Stemra - de incasso-organisatie die zich bezighoudt met het innen en uitbetalen van auteursrechten en royalty's - en de overheid. Dat het niet gemakkelijk is blijkt wel uit het feit dat het zo lang duurt voor er een regeling van de grond komt.

"Je moet hard hollen om de technologische ontwikkelingen bij te benen. Je kunt je zelfs afvragen of het fenomeen auteursrecht niet door de voortschrijdende technologie is achterhaald," zegt woordvoerder F.M. van Bronkhorst van Buma/Stemra.

WETSONTWERP

Onlangs heeft de toenmalige minister van justitite De Ruiter aangekondigd met een wetsontwerp te zullen komen om althans iets van de auteursrechten bij de thuis-copieur terug te halen. Daarbij dacht hij ook aan de videocassettes, die snel sterker in de aandacht van het publiek komen. Maar veel verder dan een vage aankondiging kwam ook hij niet.

"Laat ik voorop stellen, dat wij beslist niet van plan zijn het copieren te verbieden of hoge financiele drempels op te werpen", legt Van Bronkhorst uit. "De cassette-recorder bestaat nu eenmaal en daar zullen we mee moeten leren leven. Bovendien: diezelfde overheid, die ons nu de hand wil reiken, stimuleert tegelijkertijd via gesubsidieerde plaatuitleen-instellingen het thuiscopieren. Geen sterveling gaat toch tegen betaling een plaat voor een paar weken lenen alleen maar om hem een paar keer te draaien?"

De gedachten gaan op dit moment uit naar een heffing op apparatuur en op bandjes. Hoe hoog de heffing op een cassettebandje zal zijn valt nog niet precies te zeggen, maar de gedachten gaan uit naar een bedrag dat in de buurt van een dubbeltje ligt. Een niet al te hoog bedrag dus, waar niet veel mensen bezwaar tegen zullen maken. Ook de toeslag op de aanschaf van een cassette-deck - Buma/Stemra denkt hierbij aan ongeveer tien gulden - lijkt niet onoverkomelijk.

Probleem is alleen; hoe giet je het in je juridisch waterdicht vat. Moet iemand, die bij hoog en bij laag volhoudt alleen de vogeltjes in de tuin te willen opnemen nu wél of niet dat dubbeltje bijbetalen? Buma/Stemra vindt van wel. "Natuurlijk is zo iemand naar de letter van de wet niet auteursplichtig. Maar over welke groep praten we eigenlijk? Misschien één procent van alle bezitters van een taperecorder. In principe zou je een peperduur controle-apparaat kunnen opzetten, maar daar is geen beginnen aan. De goeden zullen onder kwaden moeten 'lijden', denk ik," Aldus Ronald Spaak in de Gelderlander.

Wel een flinke financiele strop voor de platen-industrie

Zelf muziek opnemen op cassette: lonend en legaal

HILVERSUM — Nog maar enkele jaren geleden kon het gebeuren dat een maatschappij als Phonogram tientallen journalisten uit Amerika, Japan en Australië naar Nederland haalde en hen tracteerde op [illegible]. Cocktailhapjes, drank, een rondvaart in [illegible] banket. En als de journalisten dan ook nog [illegible] willen luisteren naar de nieuwe grammofoonplaat, dan [illegible] er was een tijd dat de snelle jongens en dito meiden van de promotie-afdelingen hun buitenlandse acts van Schiphol afhaalden en hen vervolgens alle hoeken en gaten van [illegible] lieten zien, van driesterren-restaurants tot dure hotels en [illegible] nachtclubs.

Die tijd is voorbij. De platen[illegible] van toen zijn vervangen [illegible] moet voldoen aan andere eisen. Hij moet vooral de kanjer zijn die zijn totale team door moeilijke tijden weet te krijgen, die zijn mensen kostenbewust maakt, die dure producers op hun laser geeft als ze studio's te lang bezet houden omdat producers zich verre wensen te houden van "kleinigheden" als studiohuur, in dit land gemiddeld al vijfhonderd gulden per uur.

Alles vraagt hier om versobering, maar het valt om den donder niet mee. Vroeger was het zo, dat economische recessies geen enkele invloed op de platenverkoop hadden. In het platenvak zeiden altijd: als het slecht gaat in het land [illegible] wij een volle bak. Maar met het groter worden van de platenmarkt en het veranderen van de plaat van luxe-artikel naar gewoon consumptieartikel is die teruggang wel degelijk merkbaar geworden.

Leo Boudewijns, directeur van de NVPI: "De consument kan ook uit zoveel recreatiemogelijkheden kiezen. Het is een bakkie (=CB) of een [illegible], video of de disco".

Volgens Boudewijns is home-taping de grote boosdoener. Maar home-taping bewijst volgens hem ook dat de belangstelling voor de artiest en de muziek in het geheel niet is afgenomen. Op initiatief van de [illegible] en de NVPI heeft enkele jaren geleden de Stichting Economisch Onderzoek van de Universiteit van Amsterdam onderzocht en uitgevonden dat [illegible] elpee tenminste twee keer thuis op een blanco bandje wordt gekopieerd. Volgens het rapport was het aannemelijk dat er in 1979 tussen de dertig en veertig miljoen blanco cassettes werden verkocht.

Boudewijns: "De totale oplage van [illegible] miljoen elpees, die de [illegible] in dat [illegible] verkocht, werd door [illegible] thuis eigenlijk vergroot tot 100 miljoen exemplaren. Die gretigheid om de opnamen te willen bezitten, illustreert in ieder geval een warme belangstelling voor de [illegible] eigenlijk [illegible] te veronderstellen dat de groei van de platenproductie op [illegible] zou zijn verslapt omdat zij minder interessante opnamen zouden maken. Nee, de belangstelling is groter dan ooit, alleen heeft men een zeer goedkope manier gevonden om aan platen te komen".

FRANJE

Het al eerder genoemde Phonogram, dat vroeger zo goed bij kas zat, gedraagt zich in deze moeilijke tijden heel wat soberder. Ook daar regeert een nieuwe man.

"De franje is er af", zegt Jan Corduwener. "Elton John met een privévliegtuig uit Engeland laten ophalen kan er absoluut niet meer af. Prima, het was toch overdreven, al die yards voor één mens. Kiss kwam hier een paar jaar geleden met een privé-jet naartoe, dat moesten wij allemaal betalen want we betalen als platenmaatschappij altijd als een artiest alleen voor een promotietoernee overkomt. Kiss kwam dan rustig met twaalf man, en dan alleen voor een kort optreden in Toppop. Die mensen moet je onderbrengen in dure hotels, je moet er mee gaan eten, je bent minstens een paar van je mensen dagen kwijt. De idiote bepalingen in contracten van artiesten zijn ook over. Alleen haalbare eisen worden nog ingewilligd. Een groep als Soft Cell heeft in haar contract staan dat ze overal waar ze komt zakjes *Smarties* op de hotelkamer wil hebben. Elton John eist contractueel roze champagne. Nou ja, dat kan allemaal nog net".

Enkele jaren geleden besloot datzelfde Phonogram om nog alleen nieuwe artiesten binnen te halen op een speciaal *low-budgetlabel:* Backdoor. De hoezen zijn sober en de opnamen mogen niet te veel kosten. The Mo en Picture maakten via dat label een voor Nederlandse begrippen redelijke carrière, maar ook zij hebben niet kunnen verhinderen dat Phonogram zich, volgens Corduwener, in de rode cijfers bevindt. Dat heeft een andere oorzaak.

"Er komt veel te veel uit. Platenmaatschappijen schieten met hagel, zo van: dan is er altijd wel eentje raak. Maar we moeten juist veel zorgvuldiger *releasen*. En een *release* kost geld. Platen moet je als een zakelijk project zien, waar je veel aandacht aan moet besteden. Produyers hadden vroeger carte blanche, dat kan niet meer. De produktiekosten van een elpee als die van Lori Spee liggen zomaar rond de f. 35.000, en dan moet je er 25.000 van verkopen wil je alleen maar uit de kosten komen".

Cees Baars, directeur van CNR, de maatschappij die enorm heeft verdiend aan het Red Bullit-succes [illegible] 45 (CNR verzorgde de distributie en het in [illegible] de produktie [illegible] niet omheen. "Eerst verdienen, pas later [illegible] waarde om de [illegible]. Ik heb niet de [illegible] een cultuurbrenger te [illegible]".

Volgens [illegible] CNR noemt hij [illegible] met [illegible] de "warme bakker van de platen-industrie", [illegible] Nederland, maar dat is geen wonder ook, meent hij. De kopieerzucht van de consument is groot, maar ze is niet de enige en ook niet de belangrijkste oorzaak van de malaise. Een eventuele opslag op de blanco cassettes is volgens Baars ook een druppel op een gloeiende plaat [illegible] willen worden [illegible] volgens hem [illegible]. We moeten afleren om [illegible] worden.

In dat verband was EMI, de maatschappij die zich *leaders in* [illegible] noemt, een voorbeeld van hoe het niet moet [illegible] torste deze maatschappij de ballast van misplaatste [illegible] met zich mee. Men wilde koste wat kost de *leading company* blijven. EMI had immers eens de Beatles onder contract, die voor die enorme expansie hadden gezorgd en die positie heeft het bedrijf krampachtig willen behouden. EMI ging daarom de markt op, kocht een hele stapel labels, met andere woorden: verwierf zich de exploitatierechten voor een aantal buitenlandse maatschappijen. Maar kwam er ook te laat achter, dat de uitholling daarmee van binnenuit was begonnen: met het slechter worden van de tijden kon het bedrijf de gigantische voorschotten van die labels niet meer betalen.

Baars, over nog een ander aspect: "Deze industrie holt te vaak achter het succes van een ander aan. Straks gaat iedere boerenkinkel weer Nederlandse popmuziek opnemen. Als gekken wil straks iedereen de poen pakken. En dan is die markt ook weer verzadigd en verdient niemand meer wat. CNR, zeg ik altijd, heeft een laboratorium-functie. Hier wordt nieuw talent geboren".

Overigens is niet iedere platendirecteur erg gelukkig met publicaties over de slechte situatie van zijn bedrijfstak. Toen 1980 in het jaarboek van de NVPI aan de hand van keiharde cijfers werd uitgeroepen tot rampjaar, kleiden de meesten achteloos vol dat het weliswaar minder ging, maar toch vooral niet slecht. Hans Tonino, nieuwe topman bij platenmaatschappij WEA, kiest voor een benadering van de pers die nogal naief overkomt. In een gesprek weert hij moeilijke vragen af door ze óf niet te beantwoorden, óf door de interviewer herhaaldelijk de vraag te stellen wat nou precies de zin is van de vraag. Zo weigert hij bijvoorbeeld te vertellen hoeveel personeelsleden er bij WEA werkzaam zijn en vindt hij de hele onderneming - een beschrijving van de feitelijke, dus negatieve situatie van de plateninduatrie - een verkeerde zaak. Hij hoopt wél 'op waardevol en constructief artikel' en dat de teneur van het artikel als positief mag worden ervaren daar de plateninduatrie beter een hart onder de riem kan gebruiken dan het vaststellen van een op zichzelf niet zo vrolijk feit', zoals hij later in een brief aan onze redactie schrijft.

Baars: "Ook ik weiger aan te nemen dat we ten dode zijn opgeschreven. Maar een hardere, zakelijker opstelling in onze industrie is wel nodig. Dat geldt ook voor artiesten die het niet meer goed doen. Vroeger sleepte je ze mee in het succes van anderen, dan zei je, ach, het is een aardige jongen of een aardige meid. Nu kan dat niet meer. Een platenmaatschappij is niet langer meer een theekransje".

"Als *home-taping* niet bestond, zou er geen malaise in de plateninduatrie bestaan" zegt Leo Boudewijns, directeur van de NVPI (Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van beeld- en geluidsdragers), waar 95 procent van de platenmaatschappijen bij is aangesloten. Maar *home-taping* bestáát, evenals trouwens de belabberde positie van de Nederlandse plateninduatrie. Na jaren van succes, waarin geld geen rol speelde, begon in het rampjaar 1980 ook deze industrie de gevolgen van de recessie te merken. In dat jaar daalde de omzet van muziekdragers met maar liefst elfendertig procent. In 1981 ging die omzet verder achteruit, waarmee de plateninduatrie op het niveau van 1976/1977 belandde, en dat is bijna f. 100 miljoen lager dan in het topjaar 1978. Door inmiddels sterk gestegen kosten [illegible] vrijwel alle platenmaatschappijen in [illegible] land in rentabiliteitsproblemen gekomen. De grote klap in 1981 en waarschijnlijk ook in 1982 viel in de sector pop-elpees: de omzet daalde naar f. 343 miljoen, hetgeen te vergelijken is met de omzetsituatie in 1976.

Is die dreiging van *home-taping* nu inderdaad zo groot als zij wordt voorgesteld of probeert de fonografische industrie hier de slechte gang van zaken in haar eigen gelederen af te wentelen op die paar hobbyisten, die thuis voor hun plezier zo nu en dan een kopietje maken? Of ligt de oorzaak bij het feit dat er geen allesbeheersende fenomenen meer zijn, waar iedereen achteraan rent? En dan nog eens wat: was het luisteren naar popmuziek in de jaren zestig en zeventig een kwestie van "levensbelang", van "kosmisch" belang zelfs, tegenwoordig is de freak van toen een gewone consument geworden, die afziet van de nieuwe van The Police omdat hij bovendien nog zijn alimentatie moet betalen. En gevestigde muzikanten als Neil Young of Rod Stewart maken ieder jaar een album met een vanzelfsprekendheid die meer te maken heeft met contractbepalingen en zwembaden-achter-het-huis dan met een jaarlijkse oplewing van de inspiratie.

De kritische consument pestst de plaat en de platenmakers zoeken wanhopig naar manieren om hem tegen te houden.

"Home taping is wiping out music"

Claudio Abbado — Vladimir Ashkenazy

• Advertentie tegen het thuiskopiëren, verschenen in Music & Video Week. Topsterren zetten hun handtekening, onder wie Cliff Richard, Elton John, Jeff Wayne, Janet Baker, Claudio Abbado, James Galway en Vladimir Ashkenazy.

SUPER FERRO

Protecting for SECURITY

Raad van kerken:

Volledige vrijheid van godsdienst op Grenada

ST GEORGE'S — Op Grenada bestaat volkomen vrijheid van godsdienst, zo stelde Hoskins Huggins vast als voorzitter van de Raad van kerken van Grenada en na consultatie met zijn mede-leden van deze raad. Maar, voegde hij eraan toe, men kent desondanks ook punten waarover men zich inderdaad bezorgd maakt.

Dan gaat het om zaken als de leiders en bij het overleg om de verhouding tussen kerk en staat te verbeteren.

De regering van de People's revolutionary government (PRG), de partij van Maurice Bishop, liet via het kantoor van de premier steeds weten dat men voor zover het de regering betreft graag goede relaties wil onderhouden met de kerken en dat men hoopt dat de kerkelijke leiders meer willen doen dan alleen te zeggen, dat men goede relaties wil onderhouden met de staat.

De PRG heeft laten weten dat ten aanzien van de detenties deze zaak in studie is en dat er aanklachten zullen worden ingediend zoals in de voorbije drie jaar is gebeurd. Verkiezingen komen er wanneer de plannen voor de constitutionele hervormingen klaar zijn. Het regiem ontkent ook, dat men geweigerd heeft werkvergunningen te geven voor kerkelijke bedienaren. Maar mocht er vertraging zijn opgetreden dan komt dat doordat de overheid over gebieden waarover misverstanden bestaan wil verduidelijkt zien.

Verder moet het de huidige regeerders van het hart dat de premier zelf verschillende vergaderingen heeft gehad met kerkelijke leiders; wanneer het nodig is dan kan dat in de toekomst weer gebeuren, wanneer dat echt noodzakelijk is, en men zo graag met hem wil praten. Wat het in beslag nemen van het genoemde gebouw betreft laat men weten, dat dit geruime tijd niet gebruikt werd en dat het in het ongerede geraakte. Toen heeft de overheid aangeboden het noodzakelijke herstel werk te willen verrichten om het te kunnen gebruiken als centrum voor training op landbouwkundig gebied. Huggins gaf echter de verzekering, dat men het gebouw inderdaad als een oecumenisch centrum zou gaan gebruiken en dat de plannen daarvoor concreet zijn gemaakt.

Wel punten van bezorgdheid

voortduring van de aanhouding van burgers gedurende langere perioden zonder aanklacht of proces. Hij noemde ook als punt van zorg het ontbreken bij de huidige regering van premier Maurice Bishop van het houden van algemene verkiezingen zoals aanvankelijk was beloofd. Een andere kwestie is de vertraging welke optreedt in het proces van het verlenen van werkvergunningen aan godsdienstbedienaren. Ook maakt men zich bezorgd over de beperkingen welke opgelegd worden aan plaatselijke kerkelijke publicaties zoals Catholic focus. Ook noemt men de recente in beslagname van een drie-verdiepingen hoog gebouw, het Boulougne ecumenical house, zonder dat met de eigenaren overleg daaromtrent heeft plaats gehouden. Ook maakt men zich bezorgd over het feit, dat het zo moeilijk is om een vergadering te beleggen met de premier en andere ministers.

De kerken zijn bereid, aldus Huggins, om met de regering samen te werken en zij zijn er zich van bewust dat de huidige regering veel heeft bereikt, maar van de andere kant stelt men vast dat de huidige regering in gebreke blijft bij eventueel overleg met de kerkelijke

Basis van de vrede

CHRISTUS ZEGT: "bemint uw vijanden en bidt voor wie u vervolgen (Mt 5,44). Dat is een zware eis. Zij die de oorlog hebben overleefd, zoals wij, die de bezetting hebben meegemaakt met zijn wreedheden en de meest dierlijke schending van de mensenrechten, weten hoe zwaar en moeilijk deze eis is.

En toch worden we, na zulke verschrikkelijke ervaringen als de laatste oorlog, ons nog meer bewust van het feit, dat op het begin-sel dat zegt Oog om oog, tand om tand (Mt 5,38), op het beginsel van de haat, de wraak, de strijd, geen vrede en verzoening tussen de mensen en de naties kunnen gebouwd worden; die kunnen alleen gebouwd worden op het beginsel van de rechtvaardigheid en de wederzijdse liefde.

En daarom is dat de conclusie, welke de Organisatie van de Verenigde Naties heeft getrokken uit de ervaringen van de Tweede Wereldoorlog, door het "Handvest van de rechten van de mens" af te kondigen. Alleen op basis van het volledig respect voor de rechten van de mens en de rechten van de naties - van het volledige respect - kunnen in de toekomst de vrede en de verzoening van Europa en de wereld worden gebouwd.

Bidden we tot God, die de Vader is van de mensen en de volkeren, zoals vandaag de profeet bidt: "dat Hij ons zijn wegen wijst en wij zijn paden kunnen bewandelen. Hij zal recht doen tussen de vele volken en machtige naties tuchtigen. Dan smeden zij hun zwaarden om tot ploegscharen en hun speerpunten tot sikkels. Geen volk heeft het zwaard meer tegen de ander en de oorlog leren ze niet meer (Jes. 2,3-4).

Laten we zo bidden, terwijl we voor ogen houden dat het niet meer om zwaarden of lansen gaat, maar om kernwapens, om instrumenten van vernietiging, die in staat zijn de door de mensen bewoonde aarde tot niets terug te brengen.

Uit homilie van paus Johannes Paulus II op het Poolse kerkhof te Monte Cassino in Italie.

Paus tot Nederlandse episcopaat:

Lijn 1980 synode aanhouden

VATICAANSTAD — De paus heeft de Nederlandse bisschoppen aan het eind van hun ad limina bezoek aangespoord de besluiten van de bijzondere synode van 1980 inzake priesteropleidingen en de rol van priesters en leken nauwgezet uit te voeren. Een vorming van priesterstudenten, die niet alleen intellectueel, maar ook geestelijk en pastoraal is, is alleen gegarandeerd in echte seminaries. Priesters moeten niet de taken vervullen die eigen zijn aan leken en leken moeten geen ambtelijke functies van priesters uitoefenen. De liturgie is een gemeenschappelijk goed dat aan heel de kerk toekomt en dient daarom op geordende wijze en geheel volgens de officiele boeken gevierd te worden, aldus de paus.

Met hun audientie bij de paus besloten de Nederlandse bisschoppen hun vijfjaarlijkse ad limina-bezoek, het bezoek aan de graven van de apostelen Petrus en Paulus en aan de paus als hun opvolger. De paus, die de bisschoppen in het Nederlands toesprak, noemde de bijzondere synode van de Nederlandse bisschoppen in 1980 de belangrijkste gebeurtenis van de afgelopen periode. Hij noemde die synode de blijvende richtingwijzer voor een vernieuwing van het kerkelijk leven in Nederland en herinnerde de bisschoppen eraan, dat de deelnemers aan de synode een duidelijke manifestatie wilden geven van hun verbondenheid met de kerk. Gedurende de synode hebben wij echt een diepe ervaring van gemeenschap beleefd. En later hebben wij die geest vernieuwd bij gelegenheid van uw bezoeken en van de periodieke bijeenkomsten van de raad van de bijzondere synode, aldus de paus.

De paus wees er in zijn toespraak op, dat de bisschoppen de verplichting hebben de gelovigen te helpen bij het vinden van de gezonde leer en dat zij de taak hebben de catechese te organiseren en te leiden, vooral voor de jeugd. Hij verwees naar de besluiten van de bijzondere synode op dit punt en naar het verlangen dat de bisschoppen toen uitspraken, om persoonlijk de rol van leraar van het geloof te vervullen. Iedere bisschop is er zich van bewust verantwoordelijk te zijn voor wat in naam van de kerk onderwezen wordt, op grond van de onderwijstaak die hijzelf aan sommigen heeft toevertrouwd, aldus de paus.

Bij elke kerkopbouw moet er veel aan gelegen zijn het sacramenteel leven zijn volle kracht te geven om het gevaar van bureaucratisering te vermijden, zo meende paus Johannes Paulus. Met vreugde overwoog hij, dat ook in Nederland het persoonlijk zoeken naar God geleidelijk toeneemt. Hij riep de bisschoppen op dit te begeleiden en er leiding aan te geven.

De kerk, aldus de paus, heeft tot uitdrukking gebracht, dat de liturgie een gemeenschappelijk goed is dat aan heel de kerk toekomt en daarom op geordende wijze, volgens de officiele boeken, gevierd dient te worden. De paus wees de bisschoppen op hun optimisme tijdens de bijzondere synode over het vinden van voldoende priesters. Hij deed een dringend beroep op zowel de bisschoppen als de priesters en gelovigen in de christelijke gemeenschappen en gezinnen vaker en vuriger te bidden voor een toeneming van het aantal priesters. Het concilie, aldus de paus, was er vast van overtuigd, dat de vorming van priesterkandidaten niet alleen intellectueel, maar ook geestelijk en pastoraal moet zijn en dat zulke vorming alleen in echte seminaries gewaarborgd is.

Toen de bisschoppen vijf jaar geleden hun ad limina-bezoek met een audientie bij paus Paulus VI afsloten, prees deze Rolduc, de priesteropleiding van het bisdom Roermond. Een van de besluiten van de bijzondere synode was de instelling van een commissie voor de priesteropleidingen. De commissie bracht onlangs een rapport uit, waarin werd voorgesteld de huidige katholieke Theologische hogescholen in Utrecht, Amsterdam en Tilburg te handhaven. Voorts wilde zij Rolduc ook onder de zeggenschap van andere bisschoppen laten vallen. Bisschop Gijsen van Roermond, die van de commissie deel uitmaakte, maar niet aan de werkzaamheden ervan heeft deelgenomen, heeft zich van het rapport gedistantieerd.

De paus prees al wat leken voor de kerk doen. Maar de bisschoppen hebben de taak de eenheid en levensgemeenschap van heel het organisme te bewaren door erop toe te zien, dat ieder handelt overeenkomstig zijn eigen roeping. Het welzijn van het geheel eist, dat priesters niet de taken vervullen die eigen zijn aan leken en dat leken niet de ambtelijke functie van de priesters uitoefenen, aldus de paus. Hij zinspeelde hiermee op de rol van de pastorale werk(st)ers in de Nederlandse rk kerk. Voor de regeling van hun positie heeft de bijzondere synode een aparte commissie ingesteld.

Paus Johannes Paulus riep de bisschoppen tenslotte op hun geloofsmoed en hun moed om te handelen te bewaren en verder te gaan op de weg van de bijzondere synode. De tocht is niet gemakkelijk, maar de kerk van uw land is nog altijd rijk aan levenskracht. Uw diocesen, met hun mogelijkheden van moedige inzet, zullen met de steun en onder de goede leiding van hun herders - en dat bent u - geleidelijk de hindernissen overwinnen aldus de paus tot de Nederlandse bisschoppen.

De problemen in de Nederlandse kerkprovincie leidden in 1980 tot de bij herhaling door de paus genoemde bijzondere synode van de Nederlandse bisschoppen onder voorzitterschap van de paus. De bisschoppen hielden zich toen uitgebreid bezig met de positie van de pastorale werk(st)ers in de Nederlandse kerkprovincie en de priesteropleidingen. Voorts werd de machteloosheid van het bisschoppencollege als gevolg van de onderlinge verdeeldheid aan de orde gesteld.

Franse priesters in Brazilie:

Gevangenis verkozen boven de verbanning

SAO PAOLO — De Franse paters Aristides Camio en Francesco Gouriou hebben laten weten, dat zij liever nog een jaar in een Braziliaanse gevangenis doorbrengen dan dat zij op staande voet het land worden uitgezet. De twee paters, die nu al vijfhonderd dagen vastzitten omdat zij gewapende landarbeiders tot verzet zouden hebben aangezet, zijn door de Hoge militaire raad tot tien en acht jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Tegen het vonnis is bij dezelfde hoogste militaire rechtbank beroep aangetekend, omdat niet overeenkomstig de voorschriften een unaniem vonnis is uitgesproken en er ook anderszins tijdens de procesvoering fouten zouden zijn begaan. Blijft de Hoge militaire raad bij zijn oordeel, dan bestaat nog de mogelijkheid de zaak voor te leggen aan de hoge federale raad.

De Franse paters verklaarden ervan overtuigd te zijn, dat uiteindelijk hun onschuld wordt vastgesteld. De leider van het arbeiderspastoraat, Angelico Sandalo Bernardino, noemde de gevangenhouding van en het proces tegen "onschuldige paters" een "ongehoord schandaal". Hij verweet het bewind "een oceaan van leugens" te hebben verzameld om degenen die het algemeen welzijn en een nieuwe menskheid nastreven, in de gevangenis te gooien. De Braziliaanse bisschoppenconferentie had eind vorig jaar reeds het klem ontkend, dat zij bereid zou zijn het hete hangijzer in de relatie tussen kerk en bewind uit de weg te ruimen door akkoord te gaan met een gedwongen vertrek van de Franse paters uit Brazilie.

Jehova getuigen in SU veroordeeld

MOSKOU — Vijf "Getuigen van Jehova" zijn in de Oekraiense stad Tores tot elk vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Hen was "het aanvallen van de persoonlijkheid en rechten van Sovjet-burgers" ten laste gelegd. De "Prawda Ukrainy" meldde dinsdag dat de leden van de godsdienstige groepering, onder het mom dat ze "religieuze riten uitvoerden", hun medeburgers ertoe hadden aangezet hun plichten als staatsburger te verzaken. De "Jehova-getuigen" zijn in de Sovjet-Unie verboden. Zij worden vooral vervolgd omdat ze gekant zijn tegen militaire dienst en openlijk dienstweigering propageren.

CCC secretaris Roy Neehall bij aftreden:

Gevoel eenheid is gegroeid tussen Caribische christenen

ALS ER EEN GROTER gevoel van eenheid tussen de Caribische christenen is ontstaan sedert 1973, dan is deze voortgekomen uit de ervaring van samen-werking en gezamenlijke actie. Meer dan uit een pankklaar plan of ontwerp voor de eenheid, dat iemand aan het bureau heeft ontwikkeld. Dit soort eenheid heeft de mogelijkheid in zich te blijven bestaan en op den duur de historische verschillen tussen de kerken te overwinnen. Zo stelde dr Roy Neehall aan het einde van zijn periode als

DR ROY NEEHALL ..... aanvankelijk moeilijk discussie .....

secretaris generaal van de Caribische conferentie van kerken (CCC).

Hij heeft deze taak negen jaar vervuld en zegt talrijke punten te kunnen opnoemen, waarbij de CCC als dienaar aan deze ontwikkeling heeft bijgedragen. Nu men negen jaar lang samen geweest is en naast elkaar heeft gestaan is het volgens hem onwaarschijnlijk dat men op zijn schreden terugkeert. Het lijkt hem waarschijnlijker dat erkenning van het feit dat men één is steeds meer zal doordringen in het afzonderlijke bestaan van de verschillende kerken en naar hij hoopt ook alle Caribische volkeren.

GETEST

Deze eenheid is bij meer dan één gelegenheid getest. Dit gebeurde naar zijn mening wanneer de kerken samen een standpunt innamen in kritische kwesties welke het leven aangingen van de bevolking. Het is bij deze stellingnames dat er zich nieuwe verschillen hebben ontwikkeld, aldus Roy Neehall. De meest controversiele kwesties hadden te maken met de kwestie van rechtvaardigheid binnen het algemene scala van de mensenrechten en de politieke betrokkenheid. Het was op ogenblikken dat de CCC een standpunt innam tot steun aan de underdogs en bij een optreden tegen een bepaalde regering of een economisch systeem of een elite groep dat de meningsverschillen het meest dreigend aan de oppervlakte kwamen. Dr Roy Neehall noemt het een pluspunt voor de leiders van de leden-kerken dat men zijn toewijding aan de zaak van de CCC niet verminderde of deed verzwakken wanneer er een standpunt was ingenomen, waarmee men het niet eens was of wanneer er een actie werd ondernomen waarover men van mening verschilde. Dr Roy Neehall is de mening toegedaan dat het wijs zou zijn om in de toekomst te anticiperen op kwesties welke er kunnen ontstaan in de komende paar jaar en wanneer men als leden-kerken de opties gaat onderzoeken welke er openstaan in bepaalde gebieden waarin de sociale rechtvaardigheid een brandende kwestie is.

BELIZE/CURACAO

Bijvoorbeeld: welk standpunt zullen we innemen bij een gewapende opstand met hulp van buitenaf, om het totalitaire regime van Haiti te verdrijven; of bij een eventuele inval van de VS in Cuba. Of wanneer een internationale onderzoekcommissie de schuld van de moordaanslag op Walter Rodney toeschrijft aan de regering van Guyana? Of wanneer de Caricom besluit om die regeringen buiten de deur te zetten, welke weigeren algemene verkiezingen uit te schrijven. Of wanneer Belize wordt ingenomen door Guatemala en wij worden gevraagd bijstand te verlenen aan een bevrijdings-beweging van Belize? Of wanneer Tobago zich afscheidt van Trinidad. Of wanneer Curacao onafhankelijk wordt en onmiddellijk wordt geannexeerd door Venezuela?

ONTWIKKELING

Het is niet altijd zo geweest dat men in kerkelijke kringen de inzet voor het ontwikkelingswerk als een normale zaak beschouwde welke men beschouwde als een integraal deel van de zending van de kerk, aldus de afgetreden CCC-secretaris. Hij komt tot deze vaststelling bij een terugblik, waarbij men slechts kan concluderen, dat de kerken op talrijke manieren deel hebben genomen aan de sociale en economische ontwikkeling van de Caribische naties en wanneer men kijkt naar de aanzienlijke bedragen aan geld, dienstverlening en tijd welke men daarin heeft gestoken bij het opzetten van dergelijke ontwikkelingsprogrammas. Hij kon zich duidelijk herinneren hoe moeilijk aanvankelijk de discussie was onder de kerkelijke figuren om van een idee van ontwikkeling als charitatief over te stappen naar het aanvaarden van zulke ingredienten als sociale rechtvaardigheid, meer gelijke verdeling van goederen en diensten en naar deelname door de mensen. Tot zover dr Roy Neehall tegenover Caribbean contact.

Kritiek Oost-Duitse regering op katholieke bisschoppen

OOST-BERLIJN — De Oostduitse regering moet niets hebben van de brief van de katholieke bisschoppen waarin het militair onderricht aan schoolkinderen wordt veroordeeld. Dat blijkt uit een waarschuwing aan het adres van de hoge geestelijken die het officiele persbureau ADN publiceerde. Volgens Westerse diplomaten moet de katholieke kerk in de DDR uitkijken wat ze doet. De Evangelische (protestantse) kerk, waarvan de meeste Oostduitsers lid zijn, heeft zich al vaker pacifistisch opgesteld. De katholieke kerk zweeg er altijd over.

Boff verbaasd over verklaring Ratzinger

SAO PALO — De Braziliaanse bevrijdingstheoloog Leonardo Boff is "zeer verbaasd" over de mededeling van het Vaticaan dat het onderzoek van de congregatie voor de Geloofsleer tegen hem nog niet is beeindigd. "De laatste zes maanden heb ik niets meer vanuit Rome vernomen. Ik dacht dat de congregatie vorig jaar mijn uiteenzetting over de geschilpunten in grote lijnen had geaccepteerd. Deze is daarna in Spanje en Brazilie gepubliceerd," zo verklaarde hij desgevraagd tegenover een ANP-correspondent te Sao Paolo.

De Franciscaan Boff had vorig jaar in een interview meegedeeld dat het onderzoek was beeindigd. Medio januari werd dit officieel ontkend door kardinaal Ratzinger, prefect van de congregatie die waakt over de zuiverheid van de rk leer. Boff, die als een van de belangrijkste bevrijdingstheologen in Brazilie geldt, moest zijn opvattingen omtrent de tegenwoordigheid van Christus in de Eucharistie verduidelijken.

In religieuze kringen in Latijns-Amerika vreest men nu dat er een eind gekomen is aan een liberaler beleid van het Vaticaan gedurende de afgelopen twee jaar. Gewezen wordt daarbij niet alleen op de zaak-Boff, maar ook op de recente kardinaalsbenoemingen, waarmee in Latijns-Amerika alleen twee zeer conservatieve bisschoppen werden geeerd.

IKV-secretaris: supermachten vinden elkaar

ZWOLLE — De twee supermachten willen weer rust in eigen huis. "Er moet weer eensgezindheid in de alliantie komen" om met Luns te spreken. Ik denk dat Andropov (met onrust in Polen, de kerken in de DDR en Hongarije) er ook zo over denkt. Daarom zullen de blokken elkaar wel tegemoet komen. De Sovjet-Unie zal de plaatsing van een aantal Kruisraketten accepteren en anderzijds zullen de Verenigde Staten instemmen met de vernietiging van niet alle SS-20-raketten. Deze voorspelling deed Mient Jan Faber, algemeen secretaris van het Inter Kerkelijk vredesberaad (IKV), te Zwolle.

Spoedig zalig verklaring Titus Brandsman

● **Titus Brandsma: zalig.**

DEN HAAG — De Nederlander Titus Brandsma zal binnen afzienbare tijd heilig worden verklaard als geloofsmartelaar. De juiste daum voor de zaligverklaring is nog niet vastgesteld, maar valt binnen het Heilig Jaar, dat vier weken voor Pasen 1983 begint.

De Fries Titus Brandsma (geboren in 1883) doceerde vanaf 1923 aan de universiteit van Nijmegen. In 1942 gaf hij aan de katholieke dagbladen het advies elke propaganda voor de nazi's te weigeren. Brandsma, die lid was van de orde der Carmelieten, werd op 26 juli 1942 in het concentratiekamp Dachau om het leven gebracht. Vorig jaar werd in het Vaticaan al een andere Nederlander zalig verklaard. Dat was Petrus Donders, die als missionaris onder de melaatsen van Suriname heeft gewerkt.

Aartsbisschop Bernardin:

Afwijzing kernwapens blijft gehandhaafd

ROME — De definitieve tekst van het herderlijk schrijven van de Amerikaanse bisschoppen zal op een aantal punten afwijken van het vorig jaar gemaakte ontwerp. Zo zal meer nadruk worden gelegd op het onderscheid tussen de politieke systemen van de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie. Ondanks de wijzigingen in de tekst blijft de morele afwijzing van kernwapens duidelijk en onveranderd. Zo meldde Ben van der Velden in NRC/Handelsblad.

Aartsbisschop Joseph Bernardin van Chicago heeft dit verteld aan een groep Amerikaanse priesterstudenten in Rome. De wijzigingen in de tekst zullen ook betrekking hebben op punten die vorig najaar ergernis bij de Amerikaanse regering opwekten. De aartsbisschop zei dat bij de wijzigingen rekening zou moeten worden gehouden met de suggesties die de Amerikaanse bisschoppen in Rome hebben gekregen.

Er is hier in het Vaticaan over de kwestie van de kernwapens overlegd tussen vertegenwoordigers van de Amerikaanse, Franse, Britse, Westduitse, Belgische en Nederlandse bisschoppenconferenties. Ook functionarissen van het Vaticaan namen aan de besprekingen deel.

Aan het einde van het tweedaagse overleg werd een communiqué uitgegeven waarin de verantwoordelijkheid en de morele autoriteit van de kerk over problemen van oorlog en vrede nog eens wordt bevestigd. Daarna volgt een opsomming van de besproken onderwerpen. Aan de orde is onder meer geweest de moraliteit van de politiek van afschrikking, het politieke kader bij de wapenwedloop en de waarden die op het spel staan bij de huidige politieke situatie.

Bernardin heeft gezegd dat de ontwerptekst van het Amerikaanse herderlijk schrijven vooral zal worden gewijzigd in het deel over de afschrikking en de verantwoordelijkheid van de grootmachten voor de wapenwedloop. Er zal meer nadruk worden gelegd op het onderscheid tussen van de politieke systemen van de Verenigde Staten en van de Sovjet-Unie. Een gebrek aan onderscheid tussen deze systemen in de vorig jaar gepresenteerde ontwerptekst leidde toen tot irritatie bij de regering-Reagan.

AFSCHRIKKING

Bernardin heeft ook gezegd dat de opstellers van de tekst er zich bewust van zijn dat de wapenarsenalen van de Westelijke landen vooral bestaan wegens de politiek van de communistische landen. Dat ontslaat de bisschoppen echter niet van de verantwoordelijkheid om de Amerikaanse regering hun opvattingen te geven over de inhoud van de militaire en internationale politiek.

De Amerikaanse aartsbisschop zei wat betreft de afschrikking met kernwapens dat die alleen aanvaardbaar is in zeer duidelijk gemotiveerde gevallen. De ontwerptekst zou ook gewijzigd moeten worden op het punt van de relatie tussen zelfverdediging en een rechtvaardige oorlog. De veroordeling van het als eerste gebruiken van kernwapens blijft onverminderd. Maar op de bijeenkomst in het Vaticaan is als één van de belangrijkste problemen aan de orde geweest hoe dit in overeenstemming gebracht moet worden met de objectieve noodzaak van het helpen van volken die ten onrechte zijn aangevallen. Tot zover Van der Velden in NRC/Handelsblad.

Kerk en wereld

Washington wacht een nieuw wespennest

Guatemala spookbeeld voor VS

[ME]XICO-STAD — Met het [...]te besluit om helicopteronderdelen en ander dringend [...] materieel aan het Guatemalteekse leger te leveren, lijkt Washington de eerste stap te hebben gezet op weg naar een [...]gelijk moeras, waarin het [zich] in El Salvador bevindt. Zo [schreef] Marlise Simons een beschouwing in NRC/Handelsblad.

[Het] besluit zou kunnen leiden [tot] een langdurige Amerikaanse [betr]okkenheid in een zich voortslepende guerrillastrijd waarbij [veel] mensenlevens verloren [gaa]n, maar geen van de partijen [zon]der openlijke Amerikaanse [mili]taire inmenging zal kunnen [winn]en.

[Pr]et als in El Salvador hebben [de] Guatemalteekse generaals nu [ver]klaard dat ze de guerrillastrijders onder controle hebben. [Ma]ar inmiddels gaat de oorlog [vo]ort en zijn botsingen tussen [de] strijdende partijen aan de orde van de dag. De kleine, machtige elite van Guatemala verzet zich nog heftiger dan die van het buurland als het gaat om het opgeven van hun privileges om deze feodale samenleving te veranderen.

In beide landen hebben leger en politie al jarenlang tegenstanders op de meest eenvoudige wijze aangepakt: ze werden vermoord.

En deze diepgewortelde, langdurige traditie van wreedheid in combinatie met een machtige extreem-rechtse vleugel kan een democratisch land dat het huidige Guatemala steunt alleen maar in grote verlegenheid brengen, zo niet erger.

Zowel in Washington als in Guatemala-stad heeft de pers de laatste tijd veel aandacht besteed aan de verklaring van het regime van generaal Rios Montt dat het platteland is 'gepacificeerd' en dat de guerrillastrijders definitief zijn verslagen. Het leger heeft inderdaad grote delen van de hooglvakten waar de Indianen leven en de guerrillastrijders krachtig vertegenwoordigd waren, weer onder controle gekregen. Dat gebeurde echter niet door bestrijding van de door links geleide rebellen, maar door een wrede campagne tegen de Indiaanse bevolking. Het regime ging er bij deze 'verschroeide aarde' taktiek van uit dat de [illegible]heid van de Indianen door terreur kon worden verlamd zodat de guerrillastrijders niet langer temidden van de Indianen actief konden blijven. Door de Indianen uit hun dorpen te verdrijven en te doden zouden de guerrillastrijders verspreid en geisoleerd [illegible] en verdreven worden, dat [illegible] strategie.

Niemand weet precies hoeveel mannen, vrouwen en kinderen het afgelopen jaar werden gedood, geschoten, neergeschoten of verbrand. De schattingen liggen rond de 8000. Er zijn honderdduizenden vluchtelingen. Velen van hen deden verslag van massamoorden waarbij die in Libanon, in het niet vallen. Een groot aantal dorpen en gemeenschappen heeft gewoonweg opgehouden te bestaan.

Maar bij deze massale, systematische opruiming zijn de verliezen aan guerrilla-zijde gering gebleven. Een guerrilla-commandant die anoniem wilde blijven, zei in een clandestien vraaggesprek: "We hebben maar 10 tot 12 procent van onze strijders verloren. Dat betekent dat onze troepen nog grotendeels intact zijn". En: "We hebben niet alleen de mogelijkheid de strijd voort te zetten, maar deze zelfs te verhevigen. In Guatemala heerst een oorlog tussen twee machtsgroeperingen die niet naast elkaar kunnen bestaan tenzij er een andere oplossing wordt gevonden". Momenteel hebben de guerrillastrijders zich verschanst", zo voegde hij hieraan toe.

Het blijft moeilijk om een beeld te krijgen van wat er in Guatemala gaande is. Katholieke kerkelijke groeperingen zeggen dat de massamoorden, naar het schijnt, zijn gestaakt, maar dat de ontvoeringen, martelingen en moorden door de veiligheidstroepen nog steeds doorgaan. De situatie in Guatemala was altijd al moeilijk te beoordelen omdat een groot deel van zijn zeven miljoen inwoners (het grootste inwonertal in Midden-Amerika) verspreid is over kleine, geisoleerde gemeenschappen. Daarbij is er nu een rookgordijn gelegd door het regime van Rios Montt dat 1 juli de staat van beleg afkondigde en de pers vrijwel volledig het zwijgen oplegde.

Dankzij deze maatregelen kon de 'herboren christen' Rios Montt, zijn anti-guerrilla campagne beginnen zonder zijn reputatie in de hoofdstad te zeer aan te tasten: eerst riep hij de doodseskaders in de steden een halt toe, waarmee hij zijn imago onder de middenklasse opvijzelde, en daarna, onder de staat van beleg, sloeg het leger grotendeels in het geheim toe op het afgelegen platteland.

Het Amerikaanse besluit om de wapenleveranties aan Guatemala te hervatten — ze werden in 1977 stopgezet wegens de slechte staat van dienst op het gebied van de mensenrechten — vestigt tevens de aandacht op de verdoezelingen en onwaarheden die door de Amerikaanse en Guatemalteekse regeringen werden geproduceerd in hun streven om een politiek opportune versie van de gebeurtenissen te geven.

Zo deed de overtuigde bewering van de regering-Reagan dat de mensenrechtensituatie in Guatemala aanzienlijk verbeterd is, bij critici in eigen land en in dit gebied de vraag rijzen: verbeterd in welk opzicht?

Zelfs toen de anti-guerrilla-campagne in volle gang was, onthield Washington zich van commentaar op de mensenrechtensituatie, terwijl de Amerikaanse ambassade in Guatemala-stad de wijdverbreide moordpartijen aan de guerrillastrijders weet, of zei dat de berichten over de moorden 'niet te verifiëren' waren.

Het Guatemalteekse regime dat eindeloos volhield dat de guerrillastrijders niet meer dan een paar geisoleerde groepjes waren, bestaande uit en gemanipuleerd door buitenlanders en zonder enige steun, is nu een grootschalige voedseldistributie-campagne begonnen. Het probeert zo de harten van duizenden boeren voor zich te winnen opdat deze zich maar afzijdig zullen houden van de guerrillastrijders.

De guerrillastrijders zullen duidelijk hun strategie moeten herzien als ze de oorlog willen voortzetten, zo zeggen ze zelf. Bij de felle legercampagne werd weliswaar niet hun hele gevechtskracht aangetast, maar werd wel een groot deel van hun infrastructuur en aanhang vernietigd.

Nu het Amerikaanse Congres op reces is, reist er een hele groep Congresleden met hun medewerkers en onderzoekers in dit gebied rond, hevig discussierend over de vraag wat de volgende Amerikaanse stap — als er al een vervolg moet komen — in het grootste land van Midden-Amerika zal moeten zijn.

Bij deze discussies hoor je redeneringen als: we moeten nu betrekkingen aanknopen met Rios Montt zodat we de volgende fase kunnen beinvloeden, of: alle Amerikaanse inmenging in Guatemala is tot dusver onvruchtbaar gebleken en heeft alleen maar tot nieuwe golven van geweld geleid. Sinds de Amerikanen aan het eind van de jaren zestig grote hoeveelheden materieel, militaire adviseurs en groene baretten naar Guatemala stuurden en de guerrillastrijders werden verslagen, is er nooit een programma voor politieke of sociale hervormingen gekomen.

Guatemala is al een spookbeeld voor de Verenigde Staten sinds de CIA in 1954 de omverwerping van de linkse president Jacobo Arbenz op touw zette. En naar het zich laat aanzien, zal Guatemala voorlopig nog wel een spookbeeld blijven. Het invloedrijke Democratische Congreslid voor New York, Solarz, die ook hier is om het Amerikaanse beleid onder de loep te nemen, zei in een interview: "Ik zal me op alle mogelijke manieren verzetten tegen voortzetting van de hulp aan Guatemala omdat het politiek ondoelmatig is en moreel verwerpelijk". Solarz gaf echter toe dat zijn verzet wellicht weinig kans van slagen zal hebben. Tot zover Marlise Simons in NRC/Handelsblad.

Verbannen Chilenen:

Verzet tegen Pinochets regering steeds breder

ROTTERDAM — Begin december werden drie Chilenen door het regime-Pinochet verbannen wegens kritiek op de regering: Manuel Bustos, Hector Cuevas en Carlos Podlech. Met deze vaststelling begon Marc Leijendekker een beschouwing in NRC/Handelsblad.

Dat de vakbondsleiders Bustos en Cuevas op het vliegtuig naar Rio de Janeiro zijn gezet past in de felle repressie van het Chileense bewind tegen iedereen die links ervan staat. Maar de verbanning van de notoire anti-communistische voorzitter van de Nationale associatie van graan-producenten, Carlos Podlech, duidt erop dat, nu de economische problemen zich opstapelen, ook ter rechterzijde de kritiek op president Pinochet toeneemt.

"Het zijn niet alleen meer de werknemers die protesteren tegen het beleid van Pinochet," vertelt de verbannen Bustos, voorzitter van de vakcentrale Coordinadora Nacional Sindical.

"Ook de werkgevers en grootgrondbezitters komen in verzet tegen het falende economische beleid. Ook binnen de strijdkrachten zijn er mensen die duidelijk beginnen te twijfelen of het zo nog wel verder kan. De regering Pinochet heeft nu vrijwel geen politiek en sociaal-economisch vertrouwen meer."

In het hoofdkwartier van de FNV in Amsterdam beschrijft Bustos hoe de rampzalige toestand van de Chileense economie het verzet tegen generaal Pinochet steeds breder maakt. Hij kwam naar Amsterdam aan het begin van een reis die hij op uitnodiging van het Internationale Verbond van Vrije Vakverenigingen maakt door West-Europa, de Verenigde Staten en Zuid-Amerika.

[illegible]

"De economie van Chili is de afgelopen tijd zeer snel verslechterd," zegt Bustos. "Meer dan 30 procent van de mensen zit zonder werk, en velen in bittere armoede. De buitenlandse schuld is vooral de laatste twee jaar sterk gestegen en bedraagt nu bijna 18 miljard dollar. De particuliere banken zijn bijna bankroet. Daarnaast heeft 50 procent van de industrieen die bestonden in 1973 (toen Pinochet na een coup de macht overnam van Allende) zijn poorten moeten sluiten door een verkeerd invoerbeleid."

Volgens Bustos is nu duidelijk het echec aangetoond van de liberale economische politiek van Chili, die is geïnspireerd door de Amerikaanse econoom Milton Friedman. De staatsinterventie in het economische leven werd hierbij drastisch teruggedraaid en de grenzen gingen open voor buitenlandse produkten en buitenlandse leningen.

Veel bedrijven in industrie en landbouw waren niet opgewassen tegen de internationale concurrentie. Sommige moesten geld lenen en deden dat met in het achterhoofd de verzekering van de Chileense regering dat de peso, de nationale munt, een vaste koers zou houden ten opzichte van de dollar.

In juni vorig jaar werd de peso echter gedevalueerd. De munt is nu bijna de helft minder waard dan twee jaar geleden, waardoor veel schuldenaars in vrijwel onoverkomelijke problemen zijn gekomen. Gevolg: de faillissementen volgen elkaar op en de banken zien de bodem van hun reserves.

REPRESSIE

Bustos vervolgt: "De regering gaat harder te werk tegen de [illegible] oppositie en treedt op tegen iedereen die zich inzet voor betere sociaal-economische omstandigheden. De repressie groeit. De gedwongen deportaties naar uithoeken van het land blijven doorgaan. In de gevangenissen wordt nog gemarteld. Mensen worden uitgewezen."

Zo moeste de 39-jarige Bustos vertrekken uit Chili na een manifestatie van zijn vakcentrale op 2 december waarop ongeveer 3000 betogers "brood, werk en vrijheid" eisten. Carlos Podlech moest het land uit omdat hij met grondbezitters in het zuiden wilde bespreken hoe de gedwongen verkoop van hun boerderijen kon worden voorkomen. Maar de oppositie tegen Pinochet wordt breder en organiseert zich. Bustos wijst op de pogingen van de christen-democraat Gabriel Valdes, die Eduardo Frei na diens overlijden vorig jaar opvolgde als partijleider, om te komen tot een vorm van samenwerking met groepen als de Convergenzia socialista, een bundeling van een aantal linkse organisaties.

Ook de Kerk keert zich tegen Pinochet. De Chileense bisschoppen hebben een verklaring uitgegeven waarin zij zich fel uitspreken tegen het beleid van Pinochet en herstel van de democratie eisen. "Een dergelijke verklaring kan een grote morele steun zijn voor de politieke oppositie," zegt

PINOCHET
..... ook kritiek van katholieke kerk ...

Bustos. "De kerk kan helpen mensen aan het denken te zetten."

Bustos gelooft dat wegens de repressie en het verbod op politieke activiteit, Pinochet alleen door de militairen ten val kan worden gebracht. "Er is geen andere uitweg om Pinochet weg te krijgen dan wanneer de militairen aan het denken worden gezet en inzien dat het zo niet meer kan". Hij zegt dat er aanwijzingen zijn dat steeds meer militairen vraagtekens zetten bij het economische beleid van Pinochet. Ook omdat het grootste deel van de oppositie geweld afwijst, ziet Bustos vooralsnog geen gewelddadige confrontatie op grote schaal tussen het regime en protesterende burgers in het verschiet, al wil hij zo'n confrontatie niet volkomen uitsluiten.

VS

Internationaal gezien lijkt Chili voorlopig nog te kunnen rekenen op de sympathie van de Amerikaanse regering, aldus Bustos. Hij zegt dat deze er bij Pinochet op heeft aangedrongen een gebaar te maken op het gebied van de mensenrechten, om hervatting van de Amerikaanse militaire hulp aan Chili weer mogelijk te maken.

Vorige maand maakte een Chileense regeringscommissie een lijst bekend van 124 ballingen die mogen terugkeren. "Een lachertje," aldus Bustos. "Een aantal van deze mensen bleek te zijn overleden, een aantal anderen was nooit verbannen en de overigen hadden helemaal geen politieke bekendheid."

Bustos zegt dat hij de leden van het Amerikaanse Congres wil vertellen dat Chili geen vooruitgang heeft geboekt op het gebied van de mensenrechten, een van de twee voorwaarden die het congres in december 1981 stelde voor hervatting van de in 1977 gestaakte militaire hulp (de andere is medewerking van Chileense ex-minister van buitenlandse zaken Orlando Letelier en diens Amerikaanse secretaresse Ronnie Moffitt)

"Terwijl landen als Bolivia, Peru, Ecuador, Brazilie en Argentinie de afgelopen jaren al stappen hebben ondernomen voor de terugkeer naar democratie", zegt Bustos, "is Chili, Paraguay daargelaten, het enige land in Zuid-Amerika met een starre houding. Pinochet heeft geen enkele serieuze stap ondernomen in de richting van democratisering." Tot zover Marc Leijendekker in NRC/Handelsblad.

Teken aan wand

HET IS DUIDELIJK geworden waarom Eugene Rostow ontheven is van zijn taak als directeur van het Amerikaanse bureau voor wapenbeheersing en ontwapening (ACDA). Hij is in juli vorig jaar zijn boekje te buiten gegaan, door zijn onderhandelaar Paul Nitze in Genève toe te staan buiten de onderhandelingstafel om een informeel akkoord te sluiten over beperking van het aantal kernraketten voor de middellange afstand in Europa. Rostow en Nitze waren het er toen over eens dat de in 1981 door president Reagan als uitgangspunt voor onderhandelingen voorgestelde nul-optie niet haalbaar was. Het door Nitze en de Russische onderhandelaar Kvitsinsky bereikte compromis hield in dat een forse vermindering van het aantal Russische SS-20 raketten zou staan tegenover minder Pershings en kruisraketten. Het akkoord zou de basis kunnen zijn voor verdere onderhandelingen, zo meende men.

ROSTOW WERD HIERVOOR op zijn vingers getikt door Reagans veiligheidsadviseur William Clark: hij was te eigenmachtig opgetreden. Toen in september de onderhandelingen werden hervat, bleek dat de Russische onderhandelaar hetzelfde was overkomen: ook hij had een berisping gekregen. Zowel Washington als Moskou, waar toen nog Brezjnev de dienst uitmaakte, verwierpen het compromis. Buitenlandse Zaken in Washington vond het geen goed akkoord, maar medewerkers van Rostows bureau vonden het wel een goede opzet. De meningen waren verdeeld. [illegible] sprake van competentie-problemen? Rostow [illegible] teken aan de wand; het is een signaal van grote problemen in Washington.

KORT NADAT Andropov midden december voorstellen had gedaan (vermindering van het Russische kernwapenarsenaal tot de [illegible]sterkte van Engeland en Frankrijk), werd [illegible] Rostow [illegible] verkeer [illegible] Voordat diens benoeming door het Congres is bevestigd, kan er nog heel wat water door de Potomac stromen.

IN WASHINGTON is de verwarring groot, dat mag men nu wel aannemen. De ruzies zijn niet van de lucht. Er is interne verdeeldheid in het corps adviseurs van de president, waardoor voor de buitenwereld een beeld ontstaat van een machtsvacuum, van een president die niet in staat is een structureel beleid te voeren. Zelfs de conservatieve Wallstreet Journal kritiseert nu mee met de andere grote kranten in Amerika: „De regering-Reagan ademt een vleugje paniek uit", schreef de krant. In andere gezaghebbende kranten wordt de kritiek nog forser en frequenter verwoord.

IN DE AMERIKAANSE pers ontstaat steeds meer het beeld van een vriendelijke president, die een willoze is in de handen van constant om competenties vechtende adviseurs. Nog nooit heeft een Amerikaanse president in de eerste twee jaar van zijn „office" zoveel adviseurs en medewerkers „verloren". De president zal in het nieuwe Congres meer tegenstand ontmoeten dan voorheen. Er is nog geen enkel uitzicht op een oplossing voor de grote economische problemen waarmee Amerika worstelt, en dan [illegible] ook de presidentsverkiezingen voor 1984 al begonnen. Dat brengt veel onzekerheid. Als er al sprake is van weinig presidentiële besluitvaardigheid, welke voorstellingen moet men zich dan maken als daar ook nog de gebruikelijke opportunistische verkiezingsretoriek bij komt? Amerika gaat een moeilijke periode tegemoet en daarmee de westelijke wereld, dus ook „Genève".

Dit commentaar verscheen in de Haagsche Courant.

EG-hulp voor landen in zuidelijk Afrika

BRUSSEL — De EG-commissie in Brussel heeft besloten een bedrag van 5,2 miljoen gulden ter beschikking te stellen om de economische samenwerking van zeven landen in zuidelijk Afrika te ondersteunen. Dat is in Brussel bekendgemaakt.

Het gaat om Botswana, Lesotho, Malawi, Swaziland, Tanzania, Zambia en Zimbabwe, die door een regionale samenwerking trachten hun economische afhankelijkheid van Zuid-Afrika te verminderen. Daartoe hebben die landen de "Southern African Development Co-ordination Conference" opgericht. Het geld komt uit het vijfde Europese ontwikkelingsfonds. Het is bestemd voor het secretariaat van genoemde organisatie.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.dierenverblijf; 5.deurwachter; 10.bederf in hout; 13.zotskolf; 15.bijbelse figuur; 16.plaats in Gelderland; 18.vertaler; 20.zijrivier van de Elbe; 22.insekteneter; 24.mannetjesbij; 25.ploegsnede; 26.schrede; 28.Ezau; 29.vordering; 30.baardje; 32.scheepseigenaar; 34.holte onder de arm; 36.vogel; 38.toiletartikel; 40.wreed heerser; 41.brievensnoer; 42.plaats in Frankrijk; 44.vulkaanopening; 46.viervoeter; 47.Europeaan; 48.veelh. dier; 49.reus; 51.sedert; 53.betaalmiddel; 54.eikschiller; 57.voertuig; 59.gesloten; 60.onderwereld; 61.Ierland; 64.teken in de dierenriem; 66.groente; 67.belemmering; 69.bloeiwijze; 70.deel van N-Afrika; 72.vliesje; 74.kaartspel; 76.zwarte kleverige stof; 78.stremsel; 79.omsingeling van een vesting; 81.deel van de mond; 82.deel van een huis; 84.plaats in Rusland; 86.hoogland in India; 88.tanden [illegible] kiezen; 90.koningin der [illegible]; 91.water in Utrecht; 93.gemalin van Aegir; 95.[illegible]; 96.duinvallei; 97.deel van een breuk; 99.roofvogel; 100.grens; 101.draaikolk; 102.teken; 103.luister; 106.witte mier; 109.hondehok; 112.rivier in Engeland; 113.schrijverij; 114.paardje; 116.plaats in Spanje; 117.lusthof; 119.nauwe huidopening; 121.geleding; 123.dierenverblijf; 125.Engelse titel; 126.[illegible]; 127.[illegible]; 129.oude vochtmaat; 131.vat; 132.grote [illegible]; 134.soort brood; 135.plaats in Drente; 136.schrede; 138.gymnastiekwerktuig; 139.berg in Kreta; 140.[illegible] geldewaarde; 142.hoekpilaster; 144.lidwoord; 145.bundel; 147.plaats in N.O.-polder; 149.vaste brandstof; 150.beginstreep; 152.overheerlijk; 154.windrichting; 156.hetzelfde; 158.klompje planten; 159.kleefstof; 161.overlast; 163.een weinig; 164.[illegible]pot; 165.soort palm; 167.hoofddeksel; 168.onbepaald voornaamwoord; 169.langzaam (muz.); 170.tuinbloem; 172.drinkbakje; 174.vaatwerk; 175.hap; 176.gevangenis; 178.deel van een schip; 179.opening; 181.Amerikaanse staat; 183.vers; 185.opgooi; 186.vreemde munt; 187.besef; 188.vr. titel; 189.aanlegplaats; 190.apparaat; 191.vis.

VERTICAAL: 1.grote plaats; 2.werelddeel; 3.jong dier; 4.drijfkracht; 6.zwaardwalvis; 7.muziekinstrument; 8.plaats op de Veluwe; 9.deel van Oostenrijk; 10.afgemat; 11.ongeval; 12.week, sappig; 14.hoog bouwwerk; 15.zetel; 17.tussenzetsel; 19.bewerkte dierehuid; 21.geplaag; 23.boom; 26.heilwens; 27.betrouwbaar; 31.mannelijk dier; 33.godheid; 35.deel van het gebit; 36.wereld; 37.bouwland; 39.onbepaald voornaamwoord; 42.klamp; 43.wijnmaat; 45.recht stuk van een vaart; 48.huid; 50.afmeting en zwaarte van een vuurwapen; 52.edel; 53.echtgenote; 55.omlijsting; 56.titel; 58.vlaktemaat; 60.lidwoord; 62.[illegible]; 63.navigatiemiddel; 65.vogelwoning; 68.plant; 71.slaapplaats; 72.schrijfgerei; 73.[illegible]; 75.rijtoer; 76.Europeaan; 77.deel van de hals; 79.binnenrand van een biljart; 80.vergiffenis; 82.deel van Sumatra; 83.waard; 85.deel van het oor; 87.speler; 89.reinigingsmiddel; 90.persoonlijk voornaamwoord; 92.verfstof; 94.houten schoeisel; 96.maaltijd; 98.herkauwer; 100.beweging van de tong; 104.rivier in Duitsland; 105.snelle loop; 107.uniek; 108.eikschiller; 110.groet; 111.boomvrucht; 112.afbeelding; 115.edelsteen; 118.rustbed; 119.stoot; 120.water in Utrecht; 121.schoorsteenkap; 122.waterkering; 124.opbrengst; 126.kledingstuk; 128.muziekinstrument; 130.snijwerktuig; 133.lidwoord; 135.plaats in Gelderland; 136.geestelijke; 137.heilige; 140.bijvoorbeeld; 141.familielid; 143.plaats in Duitsland; 144.voegwoord; 145.schouwburgrang; 146.genotmiddel; 148.rekenopgave; 149.maalinrichting; 151.eetlust; 152.kommer; 153.vogel; 155.hoogste punt; 157.onbepaald voornaamwoord; 158.fijngemaakt voedsel; 160.ondergrondse; 162.pronkkastje; 164.volk; 166.plaats in Duitsland; 168.insekt; 169.plant; 171.lachwekkend persoon; 173.schrede; 174.afsluitmiddel; 177.werk van een toondichter; 180.vis; 182.vragend voornaamwoord; 184.tweetal; 185.gesloten; 186.klompje planten.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 28 januari 1983:

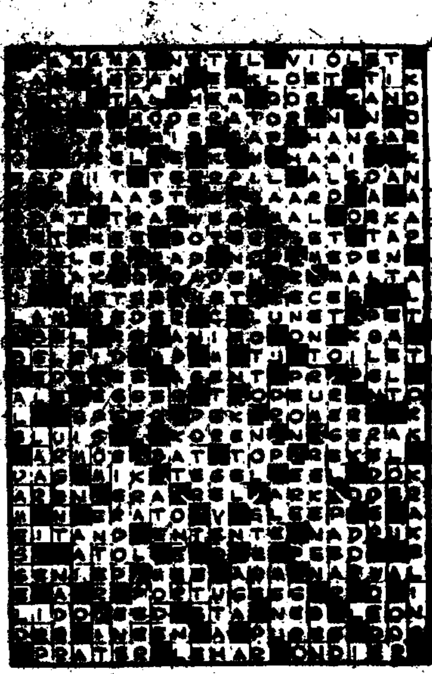
G. de [illegible]
[illegible] 4,
Aruba.

Hij/Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe Aruba) om haar/zijn prijs (fl. 25,—) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór 11 februari 1983 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 10 februari 1983 in te dienen. Aruba-Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Ranan Lu

Ranan Lurie wordt gepr
een van de beste p
cartoonisten van de we
zijn naam en, vooral zij
ningen zijn bekend bij o
52 miljoen krantelezers o
hele wereld: zowel die
Asahi Shimbum in Tok
Hondurese La Prensa, de
thurse Landbote, de New
en de Londense Times
kleine krant van het e
Réunion. Van de leider
democratische staatshoof
despoten, krijgt Lurie al
dacht; ze volgen hem
durend en reageren vaak
tekeningen over politieke
ciale onderwerpen. Ze beg
net als de andere krante
dat Lurie in zijn cartoons
en mensen openbreekt o
naar het waarachtige. De
waarop hij mensen en si
op papier zet, houdt een
mentaar in.

ISRAEL

Ranan Lurie werd in 19
Israël geboren. Zijn eerste
als cartoonist was bij
vooraanstaande dagbald M
hij was toen 16 jaar oud
nog op school. Enkele jare
voltooide hij een officier
ding en werd reserve-maj
het Israëlische leger. Hij
verdere training in het
Vreemdelingenlegioen e
Britse en Amerikaanse
macht. Lurie maakte 144
chutesprongen. Toen in 19
Zesdaagse oorlog begon, li
rie weg bij de opening va
tentoonstelling van zijn ca
in Montreal, om naar Isr
vliegen en daar het com
van een gevechtsgroep op
nemen. Ranan Lurie woo
in de Amerikaanse staat
necticut en tekent daa
opinies, die vanuit New
hun weg naar het papie
bladen over de hele werel
den. In het Guines recor
wordt Lurie genoemd a
cartoonist wiens werk de
wereldwijde verspreiding
Behalve tekenaar is Lurie
een druk reiziger. Hij be
zijn 'slachtoffers' regel
voert met hen, de pol
en militaire leiders va
wereld, diepgaande gespr
en doet daarvan ook in d
weekbladartikelen verslag.
Hij heeft vele prijzen gewo
Geen ander politieke carto
van deze tijd schiet zo
houdend raak met zijn
spellingen van politieke on
kelingen en wordt zo vaak a
haald voor zijn analyses . H
Kissinger zei eens over L
„In alle eerlijkheid: ik vind
niet prettig om zo vaak
lachelijk te worden gemaa
Lurie's cartoons. Nee, ik
het héérlijk. Ik voel me
kieteld door zijn milde, h
rischtische kijk op mij."

1. Fidel Castro, Cuba
2. François Mitterrand, Frankrijk
3. Yasuhiro Nakasone, Japan
4. Helmut Kohl, West-Duitsland
5. Pierre Trudeau, Canada
6. Margaret Thatcher, Groot-Brittannië
7. Ronald Reagan, Verenigde Staten
8. Leopoldo Galtieri, Argentinië
9. Leonid Brezjnev, Sovjet-Unie
10. Bruno Kreisky, Oostenrijk
11. Philip Habib, Verenigde Staten
12. Heng Samrin, Cambodja
13. Zhao Ziang, China
14. Ceausescu, Roemenië
15. Joeri Andropov, Sovjet-Unie
16. Kim II Sung, Noord-Korea
17. Jaruzelski, Polen
18. Oestinov, Sovjet-Unie
19. Erich Honecker, Duitse Democratische Republiek
20. Spadolini, Italië
21. Indira Ghandi, India
22. Robert Moegabe, Zimbabwe
23. Napoleon Duarte, El Salvador
24. Moboetoe, Zaïre
25. Daniel Arap Moi, Kenia
26. Obote, Oeganda
27. Josjoea Nkomo, Zimbabwe
28. Noejoma, Namibië
29. Helmut Schmidt, West-Duitsland
30. González, Spanje
31. Alexander Haig, Verenigde Staten
32. Lech Walesa, Polen
33. Frazer, Australië
34. Fitzgerald, Ierland
35. De La Madrid, Mexico
36. Koningin Beatrix, Koninkrijk der Nederlanden
37. George Bush, Verenigde Staten
38. Hassan, Marokko
39. Koning Carlos, Spanje
40. Koning Gustaf, Zweden
41. Sjaron, Israël
42. Paus Johannes Paulus II, Vaticaanstad
43. Moebarak, Egypte
44. Shultz, Verenigde Staten
45. Fahd, Saoedi-Arabië
46. Assad, Syrië
47. Khomeiny, Iran
48. Hoessein, Jordanië
49. Gemayel, Libanon
50. Zia Oel-Hag, Pakistan
51. Jasser Arafat, PLO
52. Menachem Begin, Israël
53. Gadaffi, Libië

